

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ Κ. ΛΙΟΣΗΣ

**Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών**

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΚΑΙ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Πάτρα, 2013

1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- 1.1. **Όνομα:** Σταμάτιος-Νικόλαος Κ. Λιόσης
- 1.2. **Ημερομηνία Γεννήσεως:** 26/02/1962
- 1.3. **Τόπος Γεννήσεως:** Χάμιλτον (Οντάριο) Καναδάς
- 1.4. **Οικογενειακή κατάσταση:** Έγγαμος. Πατέρας τριών παιδιών.
- 1.5. **Στρατιωτική θητεία:** Έφεδρος Ανθυπίατρος Υγειονομικού (1985-1988).
- 1.6. **Διεύθυνση:** Μομφεράτου 2 & Σόμερσετ, 265 04 Ρίον.

Τηλ: 2610 993 197. Κιν: 697 7066 105

E-mail: snliossis@med.upatras.gr , sliossis@hotmail.com

2. ΣΠΟΥΔΕΣ

2.1. Προπτυχιακές Σπουδές

2.1.1. Πτυχιούχος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών. Γράφτηκα μετά από εισαγωγικές εξετάσεις το 1979. Αποφοίτησα: Ιούλιος 1985, πρώτος στο έτος μου, με βαθμό πτυχίου «Λίαν Καλώς».

2.1.2. Υποτροφίες (προπτυχιακά). Αποφοίτησα πρώτος και στα 6 συνολικά έτη φοίτησής μου στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών και έλαβα ισάριθμες (6) φορές υποτροφία από το Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Στη διάρκεια του 4^{ου} έτους φοίτησής μου (1983) έλαβα μόνον εγώ από το σύνολο των φοιτητών στο Πανεπιστήμιο Πατρών τιμητική υποτροφία στη μνήμη «Ακαδημαϊκού Ιωάννη Θεωδωρακόπουλου».

2.1.3. Άδεια ασκήσεως ιατρικού επαγγέλματος: 14/08/1985.

2.2. Μεταπτυχιακές Σπουδές

2.2.1. Ερευνητής Επιστήμων (Research Scientist) από 8/1995 -4/1996 του Uniformed Services University of the Health Sciences (USUHS), εργαζόμενος στο Τμήμα Κλινικής Φυσιολογίας του Walter Reed Army Medical Center που βρίσκεται στην Ουάσιγκτον, DC, ΗΠΑ.

2.2.2. Postdoctoral Fellow, από 5/1996 – 4/1998 του Τομέα Παθολογίας του USUHS, εργαζόμενος στο Τμήμα Κλινικής Φυσιολογίας του Ερευνητικού Ινστιτούτου Walter Reed (Walter Reed Army Institute of Research), Washington, DC, ΗΠΑ.

2.2.3. Υποτροφίες (μεταπτυχιακά). Υποτροφία (διαρκείας ενός έτους) της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας για μεταπτυχιακές σπουδές στο Εξωτερικό (1995).

2.3. Διδακτορικό Δίπλωμα

Τίτλος: «Η συμβολή του Β λεμφοκυττάρου στην παθογένεια του Συστηματικού Ερυθηματώδους Λύκου».

Ιατρικό Τμήμα Πανεπιστημίου Πατρών,

Βαθμός: «Άριστα»

Ημερομηνία: 18/10/1999

3. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

3.1. 417 ΝΙΜΤΣ, Β΄ Παθολογική Κλινική (Δ/ντής ο Κος Ν. Σχίζας), εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στην Παθολογία, από 4/1997 - 4/1998.

3.2. Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Β΄ Παθολογική Κλινική (Δ/ντής ο Κος Π. Καλαφατάς), εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στην Παθολογία, από 10/1989 – 2/1991.

3.3. Λαϊκό Περ. Γεν. Νοσ/μείο Αθηνών, Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας του Παν/μίου Αθηνών (Δ/ντής ο Αναπλ. Καθηγητής Α. Φερτάκης, επικεφαλής Ρευματολογικού Τμήματος ο αείμνηστος Επ. Καθηγ. Αλ. Κάλος) από 3/1991 - 9/1991, εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στη Ρευματολογία.

3.4. Περ. Γεν. Νοσ/μείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Ρευματολογική Κλινική (Δ/ντής ο Κος Π. Ντάντης), εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στη Ρευματολογία, από 9/1991 – 3/1995.

3.5. Ιούνιος 1995, Τίτλος Ειδικότητας Ρευματολογίας, μετά από τις σχετικές εξετάσεις που διενεργήθηκαν τον Απρίλιο του ιδίου έτους.

4. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

4.1. Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας (Assistant Professor of Medicine), από 2/1997 μέχρι 6/1999, στην Ιατρική Σχολή F. Edward Hébert (Department of Medicine, Division of Rheumatology and Immunology) του USUHS, Bethesda, Maryland, USA.

4.2. Adjunct Assistant Professor of Medicine στην Ιατρική Σχολή F. Edward Hébert του USUHS, στον ίδιο τομέα και τμήμα όπως παραπάνω (7/1999 – 6/2001).

4.3. Λέκτορας Παθολογίας-Ρευματολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών. Εκλογή: 27/05/2002, Ορκωμοσία: 04/10/2002.

4.4. Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας / Ρευματολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών. Εκλογή: 18/12/2006. Ορκωμοσία 27/08/07.

4.5. Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας / Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή Παν/μίου Πατρών. Εκλογή: 17/01/2011. ΦΕΚ: 05/04/2011.

4.6. Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας / Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή Παν/μίου Πατρών.

5. ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

5.1. 417 ΝΙΜΤΣ, Β΄ Παθολογική Κλινική (Δ/ντής ο Κος Ν. Σχίζας), εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στην Παθολογία, από 4/1987 - 4/1988.

5.2 Υπηρεσία υπαίθρου: Ίσωμα Αχαΐας, από 5/1988 – 10/1989.

5.3. Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Β΄ Παθολογική Κλινική (Δ/ντής ο Κος Π. Καλαφατάς), εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στην Παθολογία, από 10/1989 – 2/1991.

5.4. Λαϊκό Περ. Γεν. Νοσ/μείο Αθηνών, Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας του Παν/μίου Αθηνών (Δ/ντής ο Αναπλ. Καθηγητής Α. Φερτάκης, επικεφαλής Ρευματολογικού Τμήματος ο αείμνηστος Επ. Καθηγ. Αλ. Κάλος) από 3/1991 - 9/1991, εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στη Ρευματολογία.

5.5. Περ. Γεν. Νοσ/μείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Ρευματολογική Κλινική (Δ/ντής ο Κος Π. Ντάντης), εσωτερικός βοηθός ειδικευόμενος στη Ρευματολογία, από 9/1991 – 3/1995.

5.6. Επιστημονικός Συνεργάτης της Α΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής (ΑΠΠΚ) της Ιατρικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών (05/1998 – 09/2002).

6. ΠΑΡΟΥΣΑ ΘΕΣΗ

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών.

7. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

7.1. Μάθημα: «Λήψη ιστορικού, φυσική εξέταση και διαφορική διάγνωση» σε ολιγομελείς ομάδες φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του USUHS. Διδασκαλία κυρίως «παρά την κλίνη του ασθενούς» σε περιστατικά ολόκληρου του φάσματος της Γενικής Παθολογίας και συζήτηση-αξιολόγηση ευρημάτων στη συνέχεια. Πραγματοποιήθηκε στο Κεντρικό Νοσοκομείο του Walter Reed Army Medical Center, Washington, DC, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1996-1997 και 1997-1998. Αξιολόγηση-βαθμολογία των φοιτητών.

7.2. Μάθημα “Clinical concepts” από αμφιθεάτρου, σε δευτεροετείς φοιτητές της Ιατρικής Σχολής του USUHS. Ανάλυση θεμάτων της Ρευματολογίας κατ’εξοχήν. Αξιολόγηση-βαθμολογία των φοιτητών. Ακαδημαϊκά έτη 1996-1997 και 1997-1998.

7.3. Εκπαιδευτής στο πρόγραμμα «Αντιμετώπιση πόνου». Ανάλυση θεμάτων «πόνου ρευματικής αιτιολογίας» σε νοσηλευτές/-τριες, στο ΠΓΝΑ Ιπποκράτειο στα έτη 1999 και 2000. (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 940005 E1 «Υγεία-Πρόνοια» του Β΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης).

7.4. Συμμετοχή στο μάθημα «Εισαγωγή στην Κλινική Ιατρική» του Α έτους σπουδών (1^ο εξάμηνο) στην Ιατρική Σχολή του Παν/μίου Πατρών. Μάθημα από αμφιθεάτρου. Ακαδημαϊκά έτη 2003-4 και 2004-5.

7.5. Συμμετοχή στο μάθημα «Εισαγωγή στις Κλινικές Δεξιότητες» (2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο εξάμηνο σπουδών της Ιατρικής Σχολής). Μαθήματα υπό μορφήν tutorials σε δεκαμελείς ομάδες φοιτητών.

7.6. Συμμετοχή στο μάθημα «Παθολογία Ι» (νοσήματα του ερειστικού) στο 2^ο εξάμηνο του Γ έτους. Μαθήματα από αμφιθεάτρου, κατά τα ακαδημαϊκά χρόνια 2002-3, 2003-4 και 2004-5. Για το έτος 2005-6 συμμετοχή στη διδασκαλία του μαθήματος «Ρευματολογία» στα πλαίσια του νέου προγράμματος σπουδών της απαρτιωμένης διδασκαλίας.

7.7. Διδασκαλία του μαθήματος «Φυσική Εξέταση» σε τριμελείς ομάδες φοιτητών του Δ έτους. Μαθήματα κατά τη διάρκεια και των δύο εξαμήνων.

7.8. Μαθήματα σε καθημερινή βάση τόσο στο Εξωτερικό Ρευματολογικό Ιατρείο όσο και στις κλινικές σε μικρές ομάδες φοιτητών που επιλέγουν το μάθημα «Ρευματολογία» (κλινική άσκηση διάρκειας 3 εβδομάδων).

7.9. Συμμετοχή στα «Μετεκπαιδευτικά μαθήματα Ειδικευομένων Παθολογίας» που απευθύνονται στους ειδικευόμενους γιατρούς της Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής.

7.10. Συμμετοχή στα «Εκπαιδευτικά μαθήματα των γιατρών Γενικής Ιατρικής». Έτος 2003-4.

7.11. **Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.** Διδασκαλία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Πληροφορική Επιστημών Ζωής» (Εισαγωγή στη Νοσολογία) κατά τα έτη 2004 έως και 2011.

7.12. Συμμετοχή στον 1^ο και 2^ο κύκλο του Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης στη Ρευματολογία (Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας του Παν/μίου Αθηνών, 2008 - σήμερα).

.

Συμβολή σε εκπόνηση διδακτορικών διατριβών

1. Μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής στις διδακτορικές διατριβές των κ.κ. Χατζαντώννα, Σαλσαα, Μυλωνά και Θέμελη.
2. Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής στην διδακτορική διατριβή των κ.κ. Δημητρίου Δαούση, Γεωργίου Καλλιόλια και Μαρίας Καραμπέτσου (ολοκληρώθηκαν).
3. Επιβλέπων στις διδακτορικές διατριβές των κ.κ. Κωνσταντίνας Μπούνια, Αναστασίας Τσανακτσή, Δημητρίου Καρόκη, Ιωάννη Αντωνόπουλου, Καλλιόπης Κλαυδιανού και Κωνσταντίνου Μελισσαρόπουλου (εν εξελίξει).

ΚΛΙΝΙΚΟ ΕΡΓΟ

Οκτώβριος 2002 – Σήμερα: Υπεύθυνος για τη λειτουργία ενός εκ των 2 Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων του Ρευματολογικού Τμήματος και συμμετοχή καθημερινά στην επίσκεψη νοσηλευομένων ασθενών σε ολόκληρο το ΠΓΝΠ όπου ενδεχομένως έχει ζητηθεί η συμβολή του Ρευματολογικού Τμήματος.

Οκτώβριος 2002 – Σήμερα: Συμμετοχή στο πρόγραμμα εφημεριών της Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής. Εφημερεύων (ως Παθολόγος) κατα μέσο όρο 4 φορές ανα μήνα. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις εφημερεύων Παθολόγος στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών.

Ιανουάριος 2007 – Απρίλιος 2007: Υπεύθυνος ομάδας (ο ίδιος σύν 3 ειδικευόμενοι στην Παθολογία ιατροί) στην Α πτέρυγα της Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής. Υπεύθυνος για την νοσηλεία των μισών ασθενών που νοσηλεύονταν στην πτέρυγα εκείνη της Παθολογικής Κλινικής για το παραπάνω διάστημα.

8. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

8.1. Δημοσιεύσεις σε Ελληνικά Επιστημονικά Περιοδικά

8.1.1. Πατρίκος Δ., Μαραγκού Μ., Δικαίου Σ., **Λιόσης Σ.**, Ντάντης Π. Περιφερική νευροπάθεια σε ασθενή με μονοκλωνική γαμμαπάθεια ακαθόριστης σημασίας.

Ελληνική Ρευματολογία 1992; 4:189-196.

8.1.2. **Λιόσης Σ-Ν.Κ.** Kovacs B., Dennis G., Kammer G.M., Τσώκος Γ.Χ. Διαταραχές της ειδικής αντιγονικής διέγερσης των Β λεμφοκυττάρων του συστηματικού ερυθηματώδους λύκου: ανωμαλίες στη μετάδοση του ενδοκυττάριου μηνύματος.

Ελληνική Ρευματολογία 1998; 9:237-249.

8.1.3. Κατσιάρη Χ.Γ., **Λιόσης Σ-Ν.Κ.**, Σφηκάκης Π.Π. Η λειτουργία του συνδεδεγερτικού λεμφοκυτταρικού μορίου CD154 (CD40 ligand) στο συστηματικό ερυθηματώδη λύκο.

Ελληνική Ρευματολογία 1999; 10:150-159.

8.1.4. Δαούσης Δ., Αντωνόπουλος Α., **Λιόσης Σ-Ν.Κ.** Στοχεύοντας το CD40L: Μια υποσχόμενη θεραπευτική προσέγγιση.

Ελληνική Ρευματολογία 2005; 16:17-30.

8.1.5. Καλλιόλιας Γ.Δ., Γεωργίου Π.Ε., Αντωνόπουλος Α.Π., **Λιόσης Σ-Ν.Κ.** Ο ρόλος του ανταγωνιστή του υποδοχέα της IL-1 (anakinra) στη θεραπεία της νόσου Still των ενηλίκων.

Ελληνική Ρευματολογία 2006; 17:149-155.

8.1.6. Τσανακτσή Α, **Λιόσης Σ-Ν. Κ**, Αντωνόπουλος ΑΠ. Ουρική αρθρίτιδα: Νεότερα δεδομένα για την παθογένεια και θεραπεία.

Ελληνική Ρευματολογία 2008; 19:118-128.

8.2. Δημοσιεύσεις σε Ξενόγλωσσα Επιστημονικά Περιοδικά

8.2.1. **Liossis SN**, Kovacs B, Dennis G, Kammer GM, Tsokos GC. B cells from patients with systemic lupus erythematosus display abnormal antigen-receptor-mediated early signal transduction events.

Journal of Clinical Investigation 1996; 98:2549-57.

8.2.2. Kovacs B, **Liossis SN**, Dennis G, Tsokos GC. Increased expression of functional Fas ligand in activated T cells from patients with systemic lupus erythematosus.

Autoimmunity 1997; 25:213-21.

8.2.3. **Liossis SN**, Ding XZ, Kiang JG, Tsokos GC. Overexpression of the heat-shock protein 70 enhances the TCR/CD3- and the Fas/Apo-1/CD95-mediated apoptotic cell death in Jurkat T cells.

Journal of Immunology 1997; 158:5668-75.

8.2.4. **Liossis SN**, Tsokos GC. Heat shock of normal T-cells and T-cell lines downregulates the TCR/CD3-mediated cytoplasmic Ca²⁺ responses and the production of inositol trisphosphate.

Immunopharmacology and Immunotoxicology 1997; 19:511-21.

8.2.5. Tsokos GC, Kovacs B, **Liossis SN**. Lymphocytes, cytokines, inflammation and immune trafficking in SLE.

Current Opinion in Rheumatology 1997; 9:380-6.

8.2.6. **Liossis SN**, Vassilopoulos D, Kovacs B, Tsokos GC. Immune cell biochemical abnormalities in systemic lupus erythematosus.

Clinical and Experimental Rheumatology 1997; 15:677-84.

8.2.7. **Liossis SN**, Via CS, Tsokos GC. The *alter ego* of heat shock proteins. (Editorial)

Clinical Immunology and Immunopathology 1998; 86:235-6.

8.2.8. **Liossis SN**, Ding XZ, Dennis GJ, Tsokos GC. Altered pattern of TCR/CD3-mediated protein-tyrosyl phosphorylation in T cells from patients with systemic lupus erythematosus. Deficient expression of the T-cell receptor zeta chain. Journal of Clinical Investigation 1998; 101:1448-57.

8.2.9. **Liossis SN**, Sfrikakis PP, Tsokos GC. Immune cell signaling aberrations in human lupus.
Immunologic Research 1998; 18:27-39.

8.2.10. Tsokos GC, **Liossis SN**. Lymphocytes, cytokines, inflammation and immune trafficking in SLE.
Current Opinion in Rheumatology 1998; 10:417-25.

8.2.11. **Liossis SN**, Hoffman RW, Tsokos GC. Abnormal early TCR/CD3-mediated signaling events of a snRNP- autoreactive lupus T-cell clone.
Clinical Immunology and Immunopathology 1998; 88:305-10.

8.2.12. **Liossis SN**, Tsokos GC. Cellular immunity in osteoarthritis: novel concepts for an old disease.

Commentary.

Clinical and Diagnostic Laboratory Immunology 1998; 5:427-9.

8.2.13. Tsokos GC, **Liossis SN**. Immune cell signalling in lupus: activation, anergy and death.
Immunology Today 1999; 20:119-24.

8.2.14. **Liossis SN**, Kovacs B, Gist I, Tsokos GC. Crosslinking of Fas/CD95 suppresses the CD3-mediated signaling events in Jurkat T cells by inhibiting the association of the T-cell receptor ζ chain with the src-protein tyrosine kinases and ZAP-70. (ισότιμος 1^{ος} συγγραφέας με την B. Kovacs όπως αναφέρεται στη σελίδα 333).
Apoptosis 1999; 4:327-334.

8.2.15. **Liossis SN**, Sfrikakis PP, Tsokos GC. Signal transduction aberrations in immune cells from patients with systemic lupus erythematosus.

Hellenic Medical Journal 1999; 3(2):39-46.

8.2.16. **Liossis SN**, Tsokos GC. Molecular aspects in the pathogenesis of systemic lupus erythematosus.

Archivum Immunologiae et Therapiae Experimentalis 2000; 48:11-19.

8.2.17. **Liossis SN**, Solomou EE, Dimopoulos MA, Panayiotidis P, Mavrikakis M, Sfrikakis PP. B-cell kinase Lyn deficiency in patients with systemic lupus erythematosus.

Journal of Investigative Medicine 2001; 49:157-165.

8.2.18. Enyedy EJ, Nambiar MP, **Liossis SN**, Dennis GJ, Kammer GM, Tsokos GC. Fcε receptor type I γ chain replaces the deficient T cell receptor ζ chain in T cells of patients with systemic lupus erythematosus.

Arthritis & Rheumatism 2001; 44:1114-1121.

8.2.19. Katsiari CG, **Liossis SN**, Souliotis VL, Dimopoulos MA, Manoussakis MN, Sfrikakis PP. Aberrant expression of the costimulatory molecule CD40 ligand on monocytes from patients with systemic lupus erythematosus.

Clinical Immunology 2002; 103:54-62.

8.2.20. Katsiari CG, **Liossis SN**, Dimopoulos AM, Charalambopoulos DV, Mavrikakis M, Sfrikakis PP. CD40L overexpression on T cells and monocytes from patients with systemic lupus erythematosus is resistant to calcineurin inhibition.

Lupus 2002; 11:370-8.

8.2.21. Katopodis O, **Liossis SN**, Viglis V, Pouli A, Dimopoulos MA, Sfrikakis PP. Expansion of CD8+ T cells that express low levels of the B cell-specific molecule CD20 in patients with multiple myeloma.

British Journal of Haematology 2003; 120:478-81.

8.2.22. **Liossis SN**, Zouali M. B lymphocyte selection and survival in systemic lupus.

International Archives of Allergy and Immunology 2004; 133:72-83.

8.2.23. **Liossis SN**, Sfrikakis PP. Costimulation blockade in the treatment of the rheumatic diseases.

BioDrugs 2004; 18:95-102.

8.2.24. Papapetropoulos S, Argyriou AA, **Liossis SN**, Daousis D, Katsoulas G, Apostolopoulos D, Chroni E. A case of L-dopa responsive Parkinsonian syndrome after low-dose oral methotrexate intake.

Clinical Neuropharmacology 2004; 27:95-98.

8.2.25. Daoussis D, Andonopoulos AP, **Liossis SN**. Targeting CD40L: A promising therapeutic approach?

Clinical Diagnostic and Laboratory Immunology 2004; 11:635-641.

8.2.26. Leonardou A, Giali S, Daoussis D, Siambi V, Gogos C, **Liossis SN**. Moraxella catarrhalis-induced septic arthritis of a prosthetic knee joint in a patient with rheumatoid arthritis treated with anakinra.

Arthritis & Rheumatism 2005; 52:1337 (letter).

8.2.27. **Liossis SN**, Tsokos GC. Monoclonal antibodies and fusion proteins in medicine.

Journal of Allergy and Clinical Immunology 2005; 116:721-9.

8.2.28. **Liossis SN**, Andonopoulos AP. Autonomic nervous system dysfunction in Sjögren's syndrome.

Current Reviews in Rheumatology 2006; 2:89-94.

8.2.29. **Liossis SN**, Bounas A, Andonopoulos AP. Mycophenolate mofetil as first-line treatment improves early clinically evident scleroderma lung disease.

Rheumatology 2006; 45:1005-8.

8.2.30. **Liossis SN**, Solomou EE, Sfrikakis PP. Lyn deficiency in B cells from patients with systemic lupus erythematosus.

Arthritis and Rheumatism 2006; 54:2036-7 (letter).

8.2.31. Daoussis D, Antonopoulos I, Andonopoulos AP, **Liossis SN**. Increased expression of CD154 (CD40L) on stimulated T cells from patients with psoriatic arthritis.

Rheumatology 2007; 46:227-31.

8.2.32. Yiannopoulos G, Pastromas V, Antonopoulos I, Katsiberis G, Kallioliass G, **Liossis SN**, Andonopoulos AP. Combination of intravenous pulses of cyclophosphamide and methylprednisolone in patients with systemic sclerosis and interstitial lung disease.

Rheumatology International 2007; 27:357-61.

8.2.33. Starakis I, Mazokopakis E, Siagris D, **Liossis S**, Karatza C, Antonopoulos A. Catastrophic antiphospholipid syndrome presented with severe hypertension, adult respiratory distress syndrome and unilateral adrenal infarction.

Rheumatology International 2007; 27:781-3.

8.2.34. Kallioliass G, Georgiou PE, Antonopoulos I, Andonopoulos AP, **Liossis SN**. Anakinra treatment in patients with Adult Onset Still's Disease is fast, effective and steroid-sparing: experience from an uncontrolled trial.

Annals of the Rheumatic Diseases 2007; 66:842-3.

8.2.35. Euthymiopoulou K, Aletras AJ, Ravazoula P, Niarakis A, Daoussis D, Antonopoulos I, **Liossis SN**, Andonopoulos AP. Antiovarian antibodies

in primary Sjogren's syndrome.

Rheumatology International 2007; 27:1149-55.

8.2.36. Assimakopoulos S, Dimitropoulou D, **Liossis SN**. Intestinal vasculitis in systemic lupus erythematosus.

Journal of Gastroenterology and Hepatology 2008; 23:992.

8.2.37. **Liossis SN**, Sfikakis PP. Rituximab-induced B-cell depletion in autoimmune diseases: potential effects on T cells

Clinical Immunology 2008; 127:280-5.

8.2.38. Kalliolias GD, **Liossis SN**. The future of the IL-1 receptor antagonist anakinra: from rheumatoid arthritis to adult-onset Still's disease and systemic-onset juvenile idiopathic arthritis.

Expert Opinion on Investigational Drugs 2008; 17:349-59.

8.2.39. Daoussis D, Siambi V, **Liossis SN**, Yannopoulos G, Andonopoulos AP. Bony ears.

Arthritis & Rheumatism 2008; 58:611.

8.2.40. Katsiari CG, **Liossis SN**, Sfikakis PP. The pathophysiologic role of macrophages in systemic lupus erythematosus: a reappraisal.

Seminars in Arthritis & Rheumatism 2010;39:491-503.

8.2.41§. Daoussis D, **Liossis SN**[¶], Tsamandas AC, Kalogeropoulou C, Kazantzi A, Sirinian C, Karampetsou M, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. Experience with Rituximab in scleroderma. A 1-year proof-of-principle study.

Rheumatology 2010; 49:271-80 (E-pub: May 2009).

¶ Equally first author.

§ Το περιοδικό αφιέρωσε αρχικά ηλεκτρονική παρουσίαση (Podcast) για το άρθρο αυτό και στη συνέχεια Άρθρο Σύνταξης (Editorial).

8.2.42. Daoussis D, **Liossis SN**, Solomou EE, Tsanakti A, Bounia K, Karampetsou M, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. Evidence that Dickkopf-1 is dysfunctional in ankylosing spondylitis.

Arthritis and Rheumatism 2010; 62; 150-8.

¶ Equally First author.

8.2.43. Daoussis D, **Liossis SN**, Tsamandas AC, Kalogeropoulou C, Kazantzi A, Korfiatis P, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. Is there a role for B cell depletion as therapy in scleroderma? A case report and review of the literature.

Seminars in Arthritis and Rheumatism 2009; DOI:10.1016/j.semarthrit.2009.09.003.

8.2.44. Crispin JC, **Liossis SN**, Kis-Toth K, Lieberman LA, Kyttaris VC, Juang YT, Tsokos GC. Pathogenesis of human systemic lupus erythematosus: recent advances.

Trends in Molecular Medicine 2010; 12:47-57.

8.2.45. Daoussis D, **Liossis SN**, Andonopoulos AP. Wnt pathway and IL-17: novel regulators of joint remodeling in rheumatic diseases. Looking beyond the RANK-RANKL-OPG axis.

Seminars in Arthritis & Rheumatism 2010; 39:369-83.

8.2.46. Karampetsou MP, **Liossis SN**, Sfrikakis PP. TNF- α antagonists beyond approved indications: stories of success and prospects for the future.

Quarterly Journal of Medicine 2010; 103:917-28.

8.2.47. Karampetsou MP, Andonopoulos AP, **Liossis SN**. Treatment with TNF α blockers induces phenotypical and functional aberrations in peripheral B cells.

Clinical Immunology 2011; 140:8-17.

8.2.48. Daoussis D, **Liossis SN**, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. B cell depletion therapy in systemic sclerosis: experimental rationale and update on clinical evidence.

International Journal of Rheumatology 2011; 214013.

8.2.49. Daoussis D, **Liossis SNC**, Tsamandas A, Kalogeropoulou C, Paliogianni F, Sirinian C, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. Effect of long term treatment with rituximab on pulmonary function and skin fibrosis in patients with diffuse systemic sclerosis.

Clinical and Experimental Rheumatology 2011; In Press.

8.2.50. Daoussis D, Antonopoulos I, **Liossis SNC**, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. Treatment of systemic sclerosis-associated calcinosis: A case report of rituximab-induced regression of CREST-related calcinosis and review of the literature.

Seminars in Arthritis & Rheumatism 2012; 10.1016/j.semarthrit.2011.11.007.

8.2.51. Daoussis D, Tsamandas AC, **Liossis SNC**, Antonopoulos I, Karatza E, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. B-cell depletion therapy in patients with diffuse systemic sclerosis associates with a significant decrease in PDGFR expression and activation in spindle-like cells in the skin.

Arthritis Research & Therapy 2012; 14(3): R145.

8.3. Αναφορές σε Βιβλιογραφικούς δείκτες

Οι βιβλιογραφικές αναφορές περιέχονται στις διεθνείς βάσεις δεδομένων Web of Science, Scopus και Google Scholar. Για το χρονικό διάστημα που εκτείνεται μέχρι τις 10/11/2013 καταμετρήθηκαν **συνολικά 1869 αναφορές**.

h-index: 23

Google Scholar profile:

<http://scholar.google.com/citations?user=3L0oSE0AAAAJ&hl=en&oi=ao>

Δεν περιλαμβάνονται αναφορές που βρίσκονται σε βιβλιογραφικές παραπομπές κεφαλαίων βιβλίων ή σε ευρεσιτεχνίες (patents).

Δεν περιλαμβάνονται αναφορές σε abstracts που δημοσιεύθηκαν σε περιοδικά καταχωρημένα στο Index Medicus.

Δεν περιλαμβάνονται αναφορές για κεφάλαια βιβλίων που έχω συγγράψει.

Περιοδικό (αλφαβητικά)	Συντελεστής απήχησης (IF)	
Αριθμός		
Annals of the Rheumatic Diseases	9.111	1
Apoptosis	3.945	1
Archivum Immunologiae et Therapiae Experimentalis	2.378	1
Arthritis Research & Therapy	4.302	1
Arthritis & Rheumatism	7.477	4
Autoimmunity	2.767	1
BioDrugs	2.809	1
British Journal of Haematology	4.942	1
Clinical and Diagnostic Laboratory Immunology	2.598	2
Clinical Experimental Rheumatology	2.655	2
Clinical Immunology (πρώην Clinical Immunology and Immunopathology)	3.771	6
Clinical Neuropharmacology	1.815	1
Current Opinion in Rheumatology	5.191	2

Expert Opinion on Investigational Drugs	4.744	1
Immunologic Research	2.963	1
Immunology Today (Trends in Immunology)	9.486	1
Immunopharmacology & Immunotoxicology	1.356	1
International Archives of Allergy and Immunology	2.248	1
International Journal of Rheumatology		
Journal of Allergy & Clinical Immunology	12.047	1
Journal of Clinical Investigation	12.812	2
Journal of Gastroenterology & Hepatology	3.325	1
Journal of Immunology	5.520	1
Journal of Investigative Medicine	1.746	1
Lupus	2.783	1
QJM	2.361	1
Rheumatology	4.212	3
Rheumatology International	2.214	3
Seminars in Arthritis & Rheumatism	3.806	4
Trends in Molecular Medicine	9.571	1
TOTAL IMPACT FACTOR	223.767	
Μέσος Impact Factor	4.680	

[Journal Citation Reports. Τα περιοδικά εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά και ο συντελεστής απήχησης (impact factor) αφορά στο έτος 2012].

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.1. (LIOSSIS SNC, KOVACS B, DENNIS G, KAMMER GM, TSOKOS GC.** B cells from patients with systemic lupus erythematosus display abnormal antigen-receptor-mediated early signal transduction events. Journal of Clinical Investigation 1996; 98:2549-57)

Για την καλύτερη κατανόηση των μοριακών μηχανισμών που ευθύνονται για την υπερ-δραστηριότητα του Β λεμφοκυττάρου σε ασθενείς με Συστηματικό Ερυθηματώδη Λύκο (ΣΕΛ) μελετήσαμε τα πρώιμα βιοχημικά γεγονότα της λειτουργίας της μετάδοσης του ενδοκυττάρου μηνύματος, μετά διέγερση των Β λεμφοκυττάρων μέσω του επιφανειακού αντιγονικού τους υποδοχέα. Αυτός ο βιοχημικός καταρράκτης κατέχει κεντρικό ρόλο στη λειτουργία, τη ζωή και το θάνατο του Β λεμφοκυττάρου. Διεγείροντας το Β λεμφοκύτταρο μέσω του IgM αλλά και του IgD επιφανειακού αντιγονικού υποδοχέα καταγράψαμε αρχικά τις μεταβολές στη συγκέντρωση του ελεύθερου ιονισμένου κυτταροπλασματικού ασβεστίου, χρησιμοποιώντας κυτταρομετρία ροής. Διαπιστώσαμε ότι τόσο οι αντι-IgM όσο και οι αντι-IgD προκαλούμενες αυξήσεις στη συγκέντρωση του ελεύθερου ασβεστίου ήταν σημαντικά υψηλότερες στην ομάδα των ασθενών με ΣΕΛ, παρά σε μάρτυρες, τόσο υγιείς, όσο και ασθενείς που έπασχαν από άλλα συστηματικά αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα. Το φαινόμενο αυτό δεν συνοδευόταν από αυξημένη παραγωγή μεταβολιτών της τριφωσφορικής ινοσιτόλης, αλλά με την αυξημένη παραγωγή τυροσινικά φωσφορυλιωμένων πρωτεϊνών, φαινόμενο που και πάλι αφορούσε στους ασθενείς με ΣΕΛ μόνο.

Επειδή οι παραπάνω διαταραχές δέν συσχετίζονταν με την δραστηριότητα του νοσήματος ούτε με επιμέρους κλινικές εκδηλώσεις ή θεραπευτικά σχήματα προτείνουμε ότι είναι δυνατόν να έχει παθογενετική σημασία για τον ΣΕΛ.

Η μελέτη αυτή αποτέλεσε σημαντικό μέρος της Διδακτορικής μου Διατριβής.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Lioussis SNC et al: J Immunol 1997;158:5668.
2. Datta SK et al: Arthritis Rheum 1997; 40:1735.
3. Lioussis SNC et al: Clin Exp Rheumatol 1997; 15:677.
4. Vaughan JH: (Editorial) J Clin Invest 1997; 100:2939.
5. Lioussis SNC et al: Immunol Res 1998; 18:27.
6. Lioussis SNC et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 88:305.
7. Zouali M: (Editorial) Lupus 1998; 7:499.
8. Datta SK: Lupus 1998; 7:591.
9. Lioussis SNC et al: J Clin Invest 1998; 101:1448.
10. Tsokos GC et al: Immunol Today 1999; 20:119.
11. Kaliyaperumal A et al: J Immunol 1999; 162:5775.
12. Feuerstein N et al: J Immunol 1999; 163:5228.
13. Lioussis SNC et al: Hellenic Med Journal 1999; 3:39.
14. Smith KGC et al: Curr Topics in Microbiol and Immunol 2000; 245:195.
15. Goeckeritz BE et al: Eur J Immunol 2000; 30:969.

16. Burt RK et al: Journal of Clinical Immunology 2000; 20:1.
17. Tsokos GC et al: Curr Opin Rheumatology 2000; 12:355.
18. Kammer GM et al: Rheum Dis Clin of North America 2000; 26:475.
19. Liossis et al: Arch Immunol Ther Exp 2000; 48:11.
20. Tsokos GC et al; Mol Med Today 2000; 6:418.
21. Yi YJ et al: J Immunol 2000; 165:6627.
22. Vratsanos GS et al: J Exp Med 2001; 193:329.
23. Youinou P et al: Lupus 2001; 10:523.
24. Liossis SNC et al: J Investig Med 2001; 49:157.
25. Enyedy EJ et al: Clin Immunol 2001; 101:130.
26. Hucka S et al: Autoimmunity 2001; 33:213.
27. Hasler P et al: FASEB J 2001; 15:2085.
28. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2001; 44:1336.
29. Dorner T et al: Arthritis Research 2001; 3:197.
30. Arce E et al: J Immunol 2001; 167:2361.
31. Porakishvili N. et al: Scand J Immunol 2001; 54:30.
32. Shlomchik MJ et al. Nat Rev Immunol 2001; 1:147.
33. Stefanescu M et al. Phytotherapy Research 2001; 15:698.
34. Katsiari CG et al: Clin Immunol 2002; 103:54.
35. Babu JS et al: Clin Immunol 2002; 104:293
36. Yan J et al: Int Immunol 2002; 14:963.
37. Mitchel JP et al: Lupus 2002; 11:370.
38. Nambiar MP et al: Arch Immunol Ther Exp 2002; 50:35.
39. Tron F et al: Ann Med Interne 2002; 153:503.
40. Katsiari CG et al: Lupus 2002; 11:370.
41. Yasutomo K: Rheumatology 2003; 42:214.
42. Nambiar et al: J Immunol 2003; 170:2871.
43. Van Ghelue et al: J Autoimmun 2003; 20:171.
44. Sawabe T et al: Genes Immun 2003; 4:122.
45. Datta SK. Ann NY Acad Sci 2003; 987:79.
46. Mok CC et al: J Clin Pathol 2003; 56:481.
47. Lauwerys BR et al: Adv Exp Med Biol 2003; 520:237.
48. Liossis SNC et al: Int Arch Allergy Immunol 2004; 133:72.
49. Otsuka J et al: Arthritis Rheum 2004; 50:871.
50. Liossis SNC et al: BioDrugs 2004; 18:95.
51. Fujio K et al: J Immunol 2004; 173:2118.
52. Quartuccio L et al: Reumatismo 2004; 56:143.
53. Asano N et al: Am J Pathol 2004; 165:641.
54. Daoussis D et al: Clin Diagn Lab Immun 2004; 11:635.
55. Zouali M et al: Arthritis Rheum 2004; 50:2730.
56. Sato S et al: Mol Immunol 2004; 41:1123.
57. Wehr C et al: Clin Immunol 2004; 113:161.
58. Liu SQ et al: Autoimmunity 2004; 37:431.
59. Sfrikakis PP et al: Arthritis Rheum 2005; 52:501.
60. Grimaldi CM et al: J Immunol 2005; 174:1775.
61. Zielinski CE et al: J Immunol 2005; 174:5100.
62. Yu P et al: Immunity 2005; 22:451.
63. Datta SK et al: J Mol Med 2005; 83:267.
64. Samuels J et al: J Exp Med 2005; 201:1659.
65. Youinou P: Medecine Therapeutique 2005; 11:23.
66. Gross AJ et al: J Immunol 2005; 174:6599.
67. Sato S et al: Mol Immunol 2005; 42:821.
68. Youinou P et al: Annals N Y Acad Sci 2005; 1050:19.
69. Nagy G et al: Crit Rev Immunol 2005; 25:123.
70. Samuels J et al: Ann NY Acad Sci 2005; 1062:116.

71. Liossis SNC et al: Arthritis Rheum 2006; 54:2036.
72. Yoo SA et al: J Immunol 2006; 177:2681.
73. Krishnan S et al: Semin Immunol 2006; 18:230.
74. Pugh-Bernard AE et al: Curr Opin Rheumatol 2006; 18:451.
75. Fang CJ et al: Curr Rheumatol Rev 2006; 2:233.
76. Kyttaris VC et al: Autoimmunity 2006; 39:705.
77. Paez MC et al: MedUNAB 2006; 9:34.
78. Culton DA et al: J Clin Immunol 2007; 27:53.
79. Youinou P. J Autoimmun 2007; 28:143.
80. Youinou P et al: Clin Exp Rheumatol 2007; 25:318.
81. Feske S.: Nat Rev Immunol 2007; 7:690.
82. Walsh M et al: Kidney Int 2007; 72:676.
83. Wardemann H et al: Adv Immunol 2007; 95:83.
84. Youinou P et al: Autoimmun Rev 2007; 7:149.
85. Lamoureux JL et al: J Exp Med 2007; 204:2853.
86. Herlands RA et al: Eur J Immunol 2007; 37:3339.
87. Barath S et al: Autoimmunity 2007; 40:521.
88. Anolik JH. Bull NYU Hosp J Dis 2007; 65:182.
89. Chang NH et al: J Immunol 2008; 180:1276.
90. Nicholas MW et al: Clin Immunol 2008; 126:189.
91. Kozyrev SV et al: Nat Genetics 2008; 40:211.
92. Tsokos GC: Arthritis Rheum 2008; 58:1216.
93. Liossis SNC et al: Clin Immunol 2008; 127:280.
94. Tamimoto Y et al: Rheumatology 2008; 47:821.
95. Bradshaw S et al: Clin Immunol 2008; 129:19.
96. Clarke SH: Immunol Res 2008; 41:203.
97. Meffre E et al: Curr Opin Rheumatol 2008; 20:632.
98. Liu XG et al: Blood 2008; 112:4961.
99. Jenks SA et al: Autoimmun Rev 2009; 8:209.
100. Liu K et al: Autoimmun Rev 2009; 8:214.
101. Peng SL. Autoimmun Rev 2009; 8:179.
102. Robak E et al: Curr Drug Targets 2009; 10:26.
103. Zikherman J et al: Arthritis Res Ther 2009; 11:202.
104. Zikherman J et al: J Immunol 2009; 182:4093.
105. Saha S et al: Arthritis Rheum 2009; 60:1743.
106. Walsh M et al: Pediatric Nephrol 2009; 24:1267.
107. Khan WA et al: Rheumatology 2009; 48:1345.
108. Perl A et al: Curr Opin Rheumatol 2009; 21:454.
109. Chong BF et al: Exp Opin Therap Target 2009; 13:1147.
110. Korganow SA et al: J Autoimmun 2010; 34:426.
111. Perl A: Autoimmunity 2010; 43:32.
112. Crispin JC et al: Trends Mol Med 2010; 12:47.
113. Ahmed S et al: Rheum Dis Clin North America 2010; 36:109.
114. Rodriguez-Manzanet R et al: Proc Natl Acad Sci USA 2010; 107:8706.
115. Covey TM et al: Autoimmunity 2010; 43:550.
116. Stanford SM et al: Semin Immunopathol 2010; 32:127.
117. Kyttaris VC: Methods Mol Biol 2010; 662:265.
118. Menard L et al: Arthritis Rheum 2011; 63:1267.
119. Sheng YJ et al: Rheumatology 2011; 50:682.
120. Karampetsou MP et al: Clin Immunol 2011; 140:8.
121. Elbeldi-Ferchiou A et al: J Clin Immunol 2011; 31:574.
122. Youinou P et al: Crit Rev Immunol 2011; 31:31.
123. Dening H et al: Chin J Rheumatol 2011; 10.3760/cma.j.issn.1007-7480.2011.02.018.
124. Vossenkämper A et al: Clin Exp Immunol 2012; 167:7.

125. Quartuccio L et al: Reumatismo 2011; 10.4081/reumatismo.2004.143.
126. Tsokos GC: NEJM 2011; 365:2110.
127. Yu DH et al: J Interferon Cytok Research 2012; 32:6.
128. Colombo BM et al: PLoS ONE 2012; 7:e31903.
129. Iwata S et al: J Allergy Clin Immunol 2012; 10.1016/j.jaci.2012.03.014.
130. Takasaki Y: Japan J Clin Immunol 2012; 35:176.
131. Zhu YY et al: PLoS ONE 2012; 7:e44131.
132. Takasaki Y: Japan J Nephrol 2012; 54:598.
133. Sang A et al: Progr Mol Biol Transl Sci 2012; 105:321.
134. Kaminski DA et al: Frontiers Immunol 2012; 3:art. 302.
135. Kitagori K et al: Japan J Clin Immunol 2012; 35:495.
136. Miki Y et al: Cell Struct Function 2013; art. 12024.
137. Manolova I et al: InTech Open 2013; 10.5772/53799.
138. Taher TE et al: Eur J Clin Invest 2013; 43:866.
139. Felix R et al: PLoS ONE 2013; 8:e61595.
140. Dozmorov I et al: PLoS ONE 2013; 8:e71397.
141. Richard EM et al: PLoS ONE 2013; 8:e75175.
142. Pore D et al: J Immunol 2013; 10.4049/jimmunol.1301315.
143. Fousteri G et al: Clin Immunol 2013; 10.1016/j.clim.2013.10.006.
144. Wagner N et al: Pediatr Rheumatol 2014; 10.1007/978-3-642-34728-3_6.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.2.** (KOVACS B, **LISSIS SNC**, DENNIS G, TSOKOS GC. Increased expression of functional Fas ligand in activated T cells from patients with systemic lupus erythematosus. Autoimmunity 1997; 25:213-21)

Μελετήθηκε η έκφραση του επιφανειακού δείκτη FasL, του επαγωγέα της απόπτωσης κυττάρων που εκφράζουν Fas, σε T λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ. Βρέθηκε ότι τόσο στα κυκλοφορούντα T λεμφοκύτταρα, αλλά κυρίως σε εκείνα που προηγουμένως διεγέρθηκαν μέσω του επιφανειακού αντιγονικού τους υποδοχέα, η έκφραση του FasL ήταν σημαντικά αυξημένη στα T λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ μόνο, και όχι σε μάρτυρες, τόσο φυσιολογικούς, όσο και ασθενείς με άλλα ρευματικά νοσήματα. Ο δείκτης FasL που υπερεκφραζόταν σε T λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ διατηρούσε τη λειτουργικότητά του, όπως διαφάνηκε σε πειράματα μέτρησης της κυτταροτοξικότητας. Το εύρημα αυτό ίσως να συμβάλλει στην ερμηνεία της αυξημένης απόπτωσης που έχει αναφερθεί για τα ανοσοκύτταρα στο ΣΕΛ.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Liassis et al: J Immunol 1997; 158:5668.
2. Liassis et al: Clin Exper Rheumatology 1997; 15:677.
3. Bijl M et al: J Autoimmun 1998; 11:457.
4. Maggi CA. Pharmacol Res 1998; 38:1.
5. Liassis et al: Immunol Res 1998; 18:27.
6. Hernandez-Fuentes MP et al: J Rheumatol 1999; 26:1518.
7. Tsokos GC et al: Immunology Today 1999; 20:119.

8. Wong HK et al: J Immunol 1999; 163:1682.
9. Caricchio R et al: Cell Immunol 1999; 198:54.
10. Liossis et al: Hellenic Medical Journal 1999; 3:39.
11. Kato T et al: Arthritis Rheum 2000; 43:2712.
12. Sharma K et al: Pharmacol Ther 2000; 88:333.
13. Krug N et al: Am J Resp Crit Care Med 2000; 162:105.
14. Graninger WB et al: Cell Death Differ 2000; 7:966.
15. Mukai M et al: Lupus 2000; 9:74.
16. Kanai Y et al: Pathol Internat 2000; 50:858.
17. Bamford M et al: Exp Cell Res 2000; 256:1.
18. Almaini MH et al: Lupus 2000; 9:132.
19. Liossis et al: Arch Immunol Ther Exp 2000; 48:11.
20. Sullivan KE: Rheum Dis Clin of North America 2000; 26:229.
21. Crolleau A et al: J Clin Invest 2000; 106:1561.
22. Carracedo J et al: Nephron 2001; 89:186.
23. Matache C et al: Autoimmunity 2001; 34:27
24. Guerra F et al: J All Clin Immunol 2001; 107:647.
25. Foltyn VN et al: Lupus 2001; 10:272.
26. Hayashi T et al: Apoptosis 2001; 6:31.
27. Waszczykowska E et al: Centr Eur J Immunol 2001;26:53.
28. Hara H et al: Endocrin J 2002; 49:189.
29. Kammer et al: Arthritis Rheum 2002; 46:1139.
30. Sun EW et al: Pharmacol Therapeut 2002; 92:135.
31. Christensson M et al: J Clin Immunol 2002; 22:220.
32. Avula CPR et al: J Clin Immunol 2002; 22:206.
33. Mihara S et al: Clin Exp Immunol 2002; 129:359.
34. Tenbrock K et al: J Immunol 2002; 169:4147.
35. Nagafuchi H et al: Clin Exp Rheumatol 2002; 20:625.
36. Kaplan MJ et al: J Immunol 2002; 169:6020.
37. Wu MJ et al: J Immunol 2003; 170:132.
38. Puviani M et al: J Invest Dermatol 2003; 120:164.
39. Hayashi T et al: Recent Prog Horm Res 2003; 58:131.
40. Papadaki HA: Leukemia Lymphoma 2003; 44:1301.
41. Kuhtrelber WM et al: J Mol Endocrinol 2003; 31:373.
42. Chang N: Foreign Med Sci 2003; 26:278.
43. Sheriff A et al: Rheum Dis Clin N Am 2004; 30:505.
44. Chen JY et al: Genes Immun 2005; 6:123.
45. Zielinski CE et al: J Immunol 2005; 174:5100.
46. Todaro M et al: Arthritis Rheum 2005; 52:2179.
47. Gladkevich A et al: Mediat Inflammation 2005; 6:317.
48. Chen JY et al: Clin Exp Immunol 2006; 143:281.
49. Sharabi A et al: Clin Immunol 2006; 119:146.
50. Boehm I: Curr Mol Med 2006; 6:375.
51. Krishnan S et al: Semin Immunol 2006; 18:230.
52. Singh NP et al: Mol Pharmacol 2007; 71:145.
53. Sharabi A et al: J Immunol 2007; 179:4979.
54. Li SX et al: J Clin Intern Med 2007; 24:168.
55. Hall FC et al: Curr Rheumatol Rev 2008; 4:23.
56. Tzang BS et al: Int Immunopharmacol 2008; 8:589.
57. Lu M et al: Clin Immunol 2008; 129:462.
58. Kim WU et al: Clin Exp Immunol 2010; doi:10.1111/j.1365-2249.2010.04194
59. Singh NP et al: J Pharmacol Exp Ther 2012; 10.1124/jpet.112.196121.
60. Wang N et al: Immunopharmacol Immunotoxicol 2013; 35:257.
61. Rastin M et al: Iran J Basic Med Sci 2013; 16:936.
62. Moudi B et al: XXXX 2013; XXX

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.3. (LIOSSIS SNC, DING XZ, KIANG JG, TSOKOS GC. Overexpression of the heat-shock protein 70 enhances the TCR/CD3- and the Fas/Apo-1/CD95-mediated apoptotic cell death in Jurkat T cells. Journal of Immunology 1997; 158:5668-75)**

Για να διερευνήσουμε εάν οι προστατευτικές δράσεις της πρωτεΐνης του θερμικού shock 70 (hsp70) αφορούν και στον αποπτωτικό κυτταρικό θάνατο, διαμολύναμε τα ανθρώπινα λευχαιμικά T λεμφοκύτταρα Jurkat με το γονίδιο της ανθρώπινης hsp70, και προκαλέσαμε την απόπτωσή τους με αντίσωμα έναντι του αντιγόνου Fas καθώς και με δύο διαφορετικά αντισώματα έναντι του συμπλέγματος του επιφανειακού αντιγονικού τους υποδοχέα. Διαπιστώσαμε ότι τόσο ο αντι-Fas προκαλούμενος αποπτωτικός κυτταρικός θάνατος, όσο και εκείνος που προκαλείται μετά από διέγερση (activation-induced cell death) ήταν σημαντικά αυξημένος στα διαμολυσμένα με hsp70 κύτταρα, συγκριτικά με τα άθικτα T λεμφοκύτταρα Jurkat. Τα διαμολυσμένα κύτταρα παρέμεναν ανθεκτικότερα σε νεκρωτικό θάνατο που προκαλείται μετά έκθεσή τους σε θανατηφόρες θερμοκρασίες. Διερευνώντας περαιτέρω τους μηχανισμούς που πιθανά να οφείλεται το φαινόμενο αυτό διαπιστώσαμε ότι τα διαμολυσμένα με hsp70 κύτταρα παρουσίαζαν σημαντικά μειωμένη παραγωγή τυροσινικά φωσφορυλιωμένων πρωτεϊνών, αλλά και σημαντικά μικρότερη αύξηση του ελεύθερου ιονισμένου ασβεστίου στο κυτταρόπλασμα, μετά από διέγερσή τους μέσω του επιφανειακού αντιγονικού τους υποδοχέα. Συνοπτικά, η μελέτη μας αυτή καταδεικνύει ότι η υπερέκφραση της hsp70 παρέχει μεν θερμοπροστασία, αλλά ευαισθητοποιεί τα λεμφοκύτταρα στον αποπτωτικό θάνατο που πυροδοτείται μέσω μεμβρανικών επιφανειακών υποδοχέων.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Liossis SNC et al: Immunopharmacol Immunotoxicol 1997; 19:511.
2. Ding XZ et al: FASEB J 1998; 12:451.
3. Liossis SNC et al: (Editorial) Clin Immunol Immunopathol 1998; 86:235.
4. Goral J et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 86:252.
5. Kwak HJ et al: Cellular Immunol 1998; 187:1.
6. Vayssier M et al: Am Journal of Physiol 1998; 19:1771.
7. Kiang JG et al: Pharmacol Therapeutics 1998; 80:183.
8. Kiang JG et al: FASEB J 1998; 12:1571.
9. Gabai VL et al: FEBS Lett 1998; 438:1.
10. Dressel R et al: Melanoma Research 1998; 8:482.
11. Vayssier M et al: Cell Stress Chaperones 1998; 3:221.
12. Samali A et al: Cell Stress Chaperones 1998; 3:228.
13. Fanning NF et al: Sepsis 1998; 2:47.
14. Feder ME et al: Ann Rev Physiology 1999; 61:243.
15. Meriin AB et al: Mol Cell Biol 1999; 19:2547.
16. Jaattela M: Exp Cell Res 1999; 248:30.

17. Mun HS et al: Microbiology and Immunology 1999; 43:471.
18. Creagh EM et al: Immunology 1999; 97:36.
19. Schett G et al: FASEB Journal 1999; 13:833.
20. Kuhn K et al: J Cell Physiology 1999; 180:439.
21. Guzik K et al: Infection and Immunity 1999; 67:4216.
22. Callahan TE et al: J Surgical Research 1999; 85:317.
23. Jaattela M: Annals of Medicine 1999; 31:261.
24. Kiang JG et al: Mol Cell Biochem 1999; 199:179.
25. Dressel R et al: European Journal of Immunology 1999; 29:3925.
26. Margulis BA et al: Tsitologiya 2000; 42:338.
27. Kaur J et al: Intl Journal of Cancer 2000; 85:1.
28. Kiang JG et al: Mol Cell Biochem 2000; 204:169.
29. Dressel R et al: J Immunol 2000; 164:2362.
30. Kondo T et al: J Biol Chem 2000; 275:8872.
31. Polanowska Grabowska R et al: Platelets 2000; 11:6.
32. O'Connell KM et al: Parasitology 2000; 120:649.
33. Creagh EM et al: Leukemia 2000; 14:1161.
34. Beere HM et al: Nature Cell Biology 2000; 2:469.
35. Petropoulou C et al: Ann NY Acad Sci 2000; 908:133.
36. Jackson KM et al: Cell Immunol 2000; 203:12.
37. Brandhorst D et al: Cell Transplantation 2000; 9:423.
38. Gibbons NB et al: Prostate 2000; 45:58.
39. Mosser DD et al: Mol Cell Biol 2000; 20:7146.
40. Jolly C et al: Journal of the Natl Cancer Institute 2000; 92:1564.
41. Goral J et al: Immunobiology 2000; 202:254.
42. Lucas M et al: Br J Haematol 2000; 110:957.
43. Nambiar MP et al: J Cell Biochem 2000; 79:416.
44. Lang D et al: J Leukocyte Biol 2000; 68:729.
45. Braiden V et al: Human Gene Therapy 2000; 11:2453.
46. Parr TB et al: Cell Immunol 2001; 211:21.
47. Park HS et al: EMBO Journal 2001; 20:446.
48. Galan A et al: Molecular Cell Research 2001; 153:38.
49. Pirillo A et al: Arteriosclerosis Thrombosis Vasc Biology 2001; 21:348.
50. Lee MW et al: Biochem Biophys Res Comm 2001; 284:261.
51. Gotoh T et al: Cell Death Differ 2001; 8:357.
52. Kamradt MC et al: J Biol Chem 2001; 276:16059.
53. Beere HM et al: Trends Cell Biol 2001; 11:6.
54. Hashiguchi N et al: J Trauma 2001; 51:1104.
55. Kiang JG et al: Am J Physiol Gastr L 2002; 282:G415.
56. Manjili MH et al: Cancer Res 2002; 62:1737.
57. Huang HC et al: Life Sci 2002; 70:1736.
58. Geetanjali B et al: Cardiovasc Pathol 2002; 11:97.
59. Pawelec G et al: Front Biosci 2002; 7:D1056.
60. Hashimoto T et al: Int J Hyperther 2003; 19:178.
61. Kiang JG: Mol Cel Biochem 2003; 245:191.
62. Yaglom J et al: Mol Cell Biol 2003; 3813.
63. Tsuchiya D et al: J Cerebr Blood F Met 2003; 23:718.
64. Wang JH et al: FEBS Letters 2003; 546:315-320.
65. Kiang JG et al: J Cell Biochem 2003; 89:1030.
66. Liu QL et al: Blood 2003; 102:1788.
67. Tran SEF et al: Cell Death Differ 2003; 10:1137.
68. Brandhorst D et al: Cell Transplant 2003; 12:859.
69. Carr VM et al: J Comp Neurol 2004; 469:475.
70. Sreedhar AS et al: Pharmacol Therapeut 2004; 101:227.
71. Gotoh T et al: Cell Death Differ 2004; 11:390.

72. Jaatela M. *Oncogene* 2004; 23:2746.
73. Mosser DD et al: *Oncogene* 2004; 23:2907.
74. Li ZY et al: *Sci China Ser C* 2004; 47:107.
75. Ran RQ et al: *Gene Dev* 2004; 18:1466.
76. Beere HM. *T Cell Sci* 2004; 117:2641.
77. Zhao ZG et al: *Asian J Androl* 2004; 6:319.
78. Boshoff A et al: *S Afr J Sci* 2004; 100:665.
79. Zhao ZG et al: *World J Gastroenterol* 2005; 6:319.
80. Bortner CD. *Toxicology* 2005; 208:213.
81. Trougakos JP et al: *Free Radical Bio Med* 2005; 38:436.
82. Kim JH et al: *J Biol Chem* 2005; 280:8125.
83. Clemons NJ et al: *J Biol Chem* 2005; 280:9005.
84. Concannon CG et al: *Stress Cell Chaperon* 2005; 10:59.
85. Gul M et al: *Toxicology in vitro* 2005; 19:573.
86. Gober MD et al: *Frontiers Biosci* 2005; 10:2788.
87. Beere HM: *J Clin Invest* 2005; 115:2633.
88. Moulin M et al: *Exp Cell Res* 2006; 312:1765.
89. Semnani RT et al: *Infect Immun* 2006; 74:1765.
90. Imao M et al: *Lab Invest* 2006; 86:959.
91. Guzhova I et al: *Int Rev Cytol* 2006; 254:101.
92. Feng X et al: *Mol Cell Biol* 2006; 26:9244.
93. Widlak W et al: *Int J Androl* 2007; 30:80.
94. Arya R et al: *J Biosci* 2007; 32:595.
95. Yang PC et al: *J Gastroenterol Hepatol* 2007; 22:1823.
96. Lanneau D et al: *J Cell Mol Med* 2008; 12:743.
97. Mougdil KD et al: *Trends Immunol* 2008; 29:412.
98. Vaithinathan S et al: *J Biol Mol Toxicol* 2009; 23:29.
99. Gao S et al: *Clin Exp Pharmacol Physiol* 2009; 36:940.
100. Tenuzzo B et al: *Tissue Cell* 2009; 41:169.
101. Wang SH et al: *J Biomed Engin* 2009; 131:071003.
102. Kang EH et al: *Arthritis Res Ther* 2009; 11:R120.
103. Dai S et al: *J Cell Mol Med* 2010; 14:710.
104. Knorr C et al: *J Oncol* 2010; 10.1155/2010/138758
105. Rerole AL et al: *Apoptosome* 2010; 10.1007/978-90-481-3415-1_9
106. Lui PCW et al: *Int J Hyperthermia* 2010; 26:556.
107. Pallepati P et al: *Free Rad Biol Med* 2011; 50:667.
108. Gulbahar MY et al: *J Vet Sci* 2011; 12:65.
109. Guzik K et al: *J Biomed Biotech* 2011; Art ID 284759.
110. Zhu XY et al: *Arch Pharmacol Res* 2011; 34:1125.
111. Rerole AL et al: *Methods Mol Biol* 2011; 787:205.
112. Zorzi E et al: *Cancers* 2011; 3:3921.
113. Deyhimi P et al: *Dental Res J* 2012; 9:162.
114. Adachi T et al: *Int J Oral Med Sci* 2012; 4:268.
115. Van Ba H et al: *In Vitro Cell Dev Biol* 2013; 101007/s11626-013-9666-5.
116. Kumar S et al: *Future Oncol* 2013; 9:1573.
117. Tatsuta T et al: *Oncology Report* 2013; 10.3892/or.2013.2814.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.4. (LIOSSIS SNC, TSOKOS GC.** Heat shock of normal T-cells and T-cell lines downregulates the TCR/CD3-mediated cytoplasmic Ca²⁺ responses and the production of inositol

trisphosphate. Immunopharmacology and Immunotoxicology 1997; 19:511-21)

Κατά παρόμοιο τρόπο με την προηγούμενη μελέτη, διερευνήσαμε εάν τα ευρήματά μας στα λευχαιμικά Τ λεμφοκύτταρα Jurkat μπορούν να επεκταθούν και σε φυσιολογικά Τ λεμφοκύτταρα. Αφού επάγαμε την σύνθεση hsp70 σε Τ λεμφοκύτταρα από υγιείς δότες κατόπιν έκθεσής τους σε αυξημένες αλλά μη-θανατηφόρες θερμοκρασίες, μελετήσαμε τις μεταβολές του ελεύθερου ιονισμένου ασβεστίου καθώς και την παραγωγή τριφωσφορικής ινοσιτόλης μετά από διέγερσή τους μέσω του επιφανειακού αντιγονικού τους υποδοχέα.

Και τα δύο αυτά βιοχημικά γεγονότα που απαντώνται κατά τη διέγερση του Τ λεμφοκυττάρου μέσω του επιφανειακού αντιγονικού του υποδοχέα διαπιστώθηκε ότι ήταν μειωμένα.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Liossis SNC et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 86:235.
2. Nambiar MP et al: J Cell Biochem 2000; 79:416.
3. Mooren FC et al: Ex Immunol Rev 2001; 7:32.
4. Nambiar MP et al: Cell Immunol 2002; 215:151.
5. Moudgil KD et al: Trends Immunol 2008; 29:412.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.5**. (TSOKOS GC, KOVACS B, **LIOSIS SN**. Lymphocytes, cytokines, inflammation and immune trafficking in SLE. Current Opinion in Rheumatology 1997; 9:380-6)

Στη μελέτη αυτή αναφέρονται πρόσφατες εξελίξεις που συμβάλλουν στην κατανόηση της αιτιοπαθογένειας του ΣΕΛ. Μιά μελέτη με αδελφούς με ΣΕΛ αποκαλύπτει ισχυρή συσχέτιση με περιοχή του χρωμοσώματος 1q41-42. Η λειτουργία της μετάδοσης του ενδοκυττάρου μηνύματος που πυροδοτείται από τον αντιγονικό υποδοχέα του Β λεμφοκυττάρου είναι διαταραγμένη στο ΣΕΛ κατά τρόπο νοσο-ειδικό και ανεξάρτητο της δραστηριότητας του νοσήματος. Τα Τ λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ εκφράζουν αυξημένα ποσά του CD40L που διατηρείται λειτουργικά ακέραιο επειδή συμβάλλει στην παραγωγή αντι-DNA αντισωμάτων. Σποραδικοί ασθενείς με ΣΕΛ έχουν δομικές διαταραχές του μορίου Fas ή του αποδοχέα του, και η αυτόματη απόπτωση στον ΣΕΛ είναι αυξημένη παρά την μειωμένη απόπτωση που προκαλείται μετά από ενεργοποίηση μέσω του αντιγονικού υποδοχέα.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Kammer GM et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 89:192.
2. Mason LJ et al: Baillieres Clin Rheumatol 1998; 12:385.
3. Rider V et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 89:171.

4. Liossis SN et al: Immunol Res 1998; 18:27.
5. Blasini AM et al: J Autoimmun 1998; 11:387.
6. Wang RX et al: J Immunol 1998; 161:2201.
7. Linker-Israeli M et al: Genes Immunity 1999; 1:45.
8. Tomokuni A et al: Clin Exp Immunol 1999; 118:441.
9. Wong HK et al: J Immunol 1999; 163:1682.
10. Laxminarayana D et al: J Immunol 1999; 162:5639.
11. Mishra N et al: J Immunol 2000; 165:2830.
12. Kang HJ et al: Exp Cell Res 2000; 256:545.
13. Sturfelt G et al: J Rheumatol 2000; 27:661.
14. Silva C et al: Hospital Pharmacist 2001; 8:62.
15. Spadaro A et al: Clin Exp Rheumatol 2002; 20:213.
16. Tomokuni A et al: Env Health Prev Med 2002; 7:7.
17. Papadaki HA: Leukemia Lymphoma 2003; 44:1301.
18. Blanco P et al: Presse Medicale 2007; 36:825.
19. Tenbrock K et al: Rheumatology 2007; 46:1525.
20. Ahlmann M et al: J Immunol 2009; 182:4167.
21. Jeon JY et al: J Rheumatol 2010; 10.3899/jrheum.100170.
22. Jeon JY et al: Lupus 2011; 20:1161.
23. Xu WD et al: Cell Immunol 2012; 276:10.
24. Jeon JY et al: Int J Immunogenetics 2013; 40:356.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.6. (LIOSSIS SN, VASSILOPOULOS D, KOVACS B, TSOKOS GC. Immune cell biochemical abnormalities in systemic lupus erythematosus. Clinical and Experimental Rheumatology 1997; 15:677-84.)**

Η προσπάθεια χαρακτηρισμού των βιοχημικών ανωμαλιών που χαρακτηρίζουν τα ανοσοκύτταρα στο ΣΕΛ παρήγαγε νέα στοιχεία. Τα λεμφοκύτταρα στο ΣΕΛ παρουσιάζουν διαταραχές στη μετάδοση του ενδοκυττάριου μηνύματος που χαρακτηρίζονται από αυξημένες συγκεντρώσεις ελεύθερου ιονισμένου ασβεστίου και αυξημένη παραγωγή τυροσινικά φωσφορυλιωμένων κυτταροπλασματικών πρωτεϊνών, διαταραχές που δέν συσχετίζονται με τη δραστηριότητα της νόσου. Έχουν τεκμηριωθεί διαταραχές στην έκφραση λειτουργικά αέραιων συνδεδεγερτικών μορίων (B7-CD28, CD40-CD40L). Η μεταγραφή των γονιδίων των κυτταροκινών και η μεθυλίωση του DNA είναι διαταραγμένες. Τέλος περιγράφονται διαταραχές στην απόπτωση των ανοσοκυττάρων του ΣΕΛ που πιθανώς συμβάλλουν στην παθογένεια της νόσου.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Rider V et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 89:171.
2. Liossis SNC et al: Immunol Res 1998; 18:27.
3. Tsokos GC et al: Curr Opin Rheumatol 1998; 10:417.
4. Grolleau A et al: J Clin Invest 2000; 106:1561.
5. Rider V et al: Clin Immunol 2000; 95:124.
6. Ricciardi V et al: Lupus 2000; 9:333.
7. Scheinecker C et al: Arthritis Rheum 2001; 44:856.

8. Jolly CA et al: Cell Immunol 2001; 213:122.
9. Liossis SNC et al: Int Arch Allergy Immunol 2004; 133:72.
10. Koller M et al: Int Immunol 2004; 16:1595.
11. Migita K et al: Clin Exp Immunol 2005; 142:84.
12. Nicolaou SA et al: J Immunol 2007; 179:346.
13. Gaffney PM et al: Exp Rev Clin Immunol 2007; 3:913.
14. Tucci M et al: Arthritis Rheum 2008; 58:251.
15. Tucci M et al: Ann NY Acad Sci 2009; 1173:449.
16. Covey TM et al: Autoimmunity 2010; 43:550.
17. Jeon JY et al: Lupus 2011; 20:1161.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.7. (LIOSSIS SN, VIA CS, TSOKOS GC.** The *alter ego* of heat shock proteins. (**Editorial**) Clinical Immunology and Immunopathology 1998; 86:235-6)

Πρόκειται για άρθρο σύνταξης. Συγκεκριμένα το περιοδικό Clinical Immunology and Immunopathology μας ζήτησε να σχολιάσουμε μελέτη των Goral et al που εμφανίζεται στο ίδιο τεύχος του περιοδικού και περιγράφει την έκφραση της Hsp70 κατά τη διάρκεια της νόσου μοσχεύματος-εναντίον-ξενιστή. Πρόκειται στην ουσία για επιβεβαίωση σε *in vivo* μοντέλο με πειραματόζωα των ευρημάτων της μελέτης μας με αύξοντα αριθμό 8.2.3.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Schett G et al: FASEB J 1999; 13:833.
2. Martinez J et al: Intl J Parasitol 1999; 29:1457.
3. Martinez J et al: J Helminthol 2004; 78:243.
4. Giaginis C et al: Gastroenterology BMC 2009; 9:14.
5. Rainczak K et al: Pol J Vet Sci 2011; 14:145.
6. Safdar W et al: Pak J Bot 2012; 44:211.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.8. (LIOSSIS SNC, DING XZ, DENNIS GJ, TSOKOS GC.** Altered pattern of TCR/CD3-mediated protein-tyrosyl phosphorylation in T cells from patients with systemic lupus erythematosus. Deficient expression of the T-cell receptor zeta chain. Journal of Clinical Investigation 1998; 101:1448-57)

Μελετήθηκε αρχικά το πρωϊμότερο γνωστό βιοχημικό συμβάν στο Τ λεμφοκύτταρο που παρατηρείται μετά διέγερσή του μέσω του επιφανειακού αντιγονικού του υποδοχέα, δηλαδή η παραγωγή τυροσινικά φωσφορυλιωμένων πρωτεϊνών. Διαπιστώσαμε ότι στα 2/3 των ασθενών με ΣΕΛ η παραγωγή φωσφοτυροσινικών πρωτεϊνών ήταν σημαντικά αυξημένη σε σύγκριση με δύο διαφορετικές ομάδες μαρτύρων, υγιείς εθελοντές και ασθενείς με αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα.

Παρατηρήσαμε ότι μία πρωτεϊνική ζώνη με μοριακό βάρος περίπου 16kD ήταν μειωμένη σε ανοσοαποτυπώματα κατά Western που χρησιμοποιήσαμε για την ανίχνευση των φωσφοπρωτεϊνών σε ασθενείς με ΣΕΛ. Χρησιμοποιώντας άλλα ανοσοαποτυπώματα κατά Western, ανοσοκαθιζήσεις με δύο διαφορετικά αντισώματα και κυτταρομετρία ροής καταδείξαμε ότι πρόκειται για την πρωτεΐνη ζ του συμπλέγματος του αντιγονικού υποδοχέα του T κυττάρου. Αναφέραμε για πρώτη φορά ότι η πρωτεΐνη ζ είναι μειωμένη ή απουσιάζει τελείως από τα κυκλοφορούντα T λεμφοκύτταρα στην πλειοψηφία ασθενών με ΣΕΛ, ενώ είναι πάντοτε παρούσα σε φυσιολογικούς και ασθενείς μάρτυρες. Διερευνώντας το φαινόμενο περαιτέρω διαπιστώσαμε με RT-PCT καθώς και με αποτύπωμα κατά Northern ότι ανάλογα ευρήματα υπάρχουν και στο αγγελιαφόρο RNA της αλυσίδας ζ. Η ανεπάρκεια της αλυσίδας ζ συσχετιζόταν καλώς με τις μεταβολές της συγκέντρωσης του ελεύθερου ασβεστίου, αλλά όχι με την δραστηριότητα του νοσήματος, την λαμβανόμενη φαρμακευτική αγωγή ή τις επιμέρους κλινικές εκδηλώσεις του ΣΕΛ, ενεχόμενη έτσι ίσως και στην παθογένεια του νοσήματος.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Liossis SNC et al: Immunol Research 1998; 18:27.
2. Liossis SNC et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 88:305.
3. Salojin KV et al: Immunology Today 1998; 19:468.
4. Michel M et al: Rev Medicine Interne 1998; 19:726.
5. Zouali M: (Editorial) Lupus 1998; 7:499.
6. Blasini AM et al: Lupus 1998; 7:515.
7. Moser KL et al: Proc Natl Acad Sci USA 1998; 95:14869.
8. Cope AP: Curr Opin Immunol 1998; 10:669.
9. Kammer GM et al: Clin Immunol Immunopathol 1998; 89:192.
10. Tsokos GC et al: Immunology Today 1999; 20:119.
11. Gastman BR et al: Cancer Res 1999; 59:1422.
12. Mohan C et al: J Immunol 1999; 162:6492.
13. Wong HK et al: J Immunol 1999; 163:1682.
14. Bronstein Sitton N et al: J Biol Chem 1999; 274:23659.
15. Brundula V et al: Arthritis Rheum 1999; 42:1908.
16. Pullmann R et al: Clin Exper Rheumatol 1999; 17:725.
17. Wu JM et al: Arthritis Rheum 1999; 42:2601.
18. Liossis SNC et al: Hellenic Med Journal 1999; 3:39.
19. Sullivan KE: Rheum Dis Clin North America 2000; 26:229.
20. Burt RK et al: J Clin Immunol 2000; 20:1.
21. Burt RK et al: J Clin Immunol 2000; 20:31.
22. Trimble LA et al: J Virol 2000; 74:7320.
23. Trimble LA et al: Blood 2000; 96:1021.
24. Tsokos GC et al: Curr Opin Rheumatol 2000; 12:355.
25. Kammer GM et al: Rheum Dis Clin North America 2000; 26:475.
26. Liossis et al: Arch Immunol Ther Exp 2000; 48:11.
27. Tsokos GC et al: Mol Med Today 2000; 6:418.
28. Yi YJ et al: J Immunol 2000; 165:6627.
29. Pawelec G et al: Crit Rev in Oncogenesis 2000; 11:97.
30. de Souza Passos LF: Rev Bras Reumatol 2000; 40:291.

31. Nambiar MP et al: J Cell Biochem 2000; 79:416.
32. Tsao BP: Int Rev Immunol 2000; 19:319.
33. Solomou EE et al: J Immunol 2001; 166:4216.
34. Seitzer U et al: Immunology 2001; 104:269.
35. Nambiar MP et al: J Cell Biochem 2001; 83:401.
36. Mishra N et al: Proc Natl Acad Sci USA 2001; 98:2628.
37. Krishnan S et al: Blood 2001; 97:3851.
38. Zouali M: Arch Immunol Ther Exp 2001; 49:361.
39. Nambiar MP et al: J Autoimmunity 2001; 16:133.
40. Kobaina E: Rev Cub Reumatol 2001; 3:58.
41. Greidinger EL et al: Front Biosci 2001; 6:D1392.
42. Liossis SNC et al: J Investig Med 2001; 49:157.
43. Nambiar MP et al: Cell Immunol 2001; 208:62.
44. Enyedy EJ et al: Arthritis Rheum 2001; 44:1114.
45. Solomou EE et al: J Immunol 2001; 166:5665.
46. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2001; 44:1336.
47. Deng C et al: Arthritis Rheum 2001; 44:397.
48. Taylor DD et al: Br J Cancer 2001; 84:1624.
49. Taheri F et al: Clin Cancer Res 2001; 7:S958.
50. Maki G et al: J Hematother Stem Cell Res 2001;10:369.
51. Kolowos W et al: Lupus 2001; 10:321.
52. Ahmed S et al: Rheumatology 2001; 40:662.
53. Horwitz DA: Lupus 2001; 10:319.
54. Kaczmarek P et al: Adv Clin Exp Med 2001; 10:429.
55. Jolly CA et al: Cell Immunol 2001; 213:122.
56. Shlomchik MJ et al: Nat Rev Immunol 2001; 1:147.
57. Baars PA et al: J Immunol 2001; 165:1910.
58. Hirst W et al: Hematology J 2001; 2:2.
59. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2002; 46:163.
60. Gaffney PM et al: Rheum Dis Clin N Am 2002; 28:111.
61. Nambiar MP et al: Arch Immunol Ther Ex 2002; 50:35.
62. Kammer GM et al: Arthritis Rheum 2002; 46:1139.
63. Nambiar MP et al: J Cell Biochem 2002; 85:459.
64. Herndon TM et al: Clin Immunol 2002; 103:145.
65. Pang M et al: Clin Exp Immunol 2002; 129:160.
66. Lieberman J et al: Curr Opin Immunol 2002; 14:478.
67. Rodriguez PC et al: J Biol Chem 2002; 277:21123.
68. Nambiar MP et al: Cell Immunol 2002; 215:151.
69. Rapoport MJ et al: J Autoimmun 2002; 19:63.
70. Sakkas LI et al: Arthritis Rheum 2002; 46:3112.
71. Juang YT et al: J Immunol 2002; 169:6048.
72. Muller L et al: J Env Path Toxicol Onc 2002; 21:227.
73. Isomaki P et al: Modern Rheumatology 2002; 12:100.
74. Bouzazah F et al: J Immunol 2003; 170:741.
75. Nambiar MP et al: Lupus 2003; 12:46.
76. Yasutomo K: Rheumatology 2003; 42:214.
77. Nambiar MP et al: J Immunol 2003; 170:2871.
78. Krishnan S et al: J Immunol 2003; 170:4189.
79. Van Ghelue et al: J Autoimmun 2003; 20:171.
80. Mustelin T et al: Immunol Rev 2003; 191:139.
81. Cedeno S et al: Clin Immunol 2003; 106:41.
82. Warke VG et al: J Biol Chem 2003; 278:14812.
83. Kong PL et al: Ann NY Acad Sci 2003; 987:60.
84. Jury EC et al: Arthritis Rheum 2003; 48:1343.
85. Han GM et al: Genes Immun 2003; 4:177-86.

86. Mageed RA et al: Gene Ther 2003; 10:861.
87. Tsokos GC et al: Trends Immunol 2003; 24:259.
88. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2003; 48:1948.
89. Platsoukas CD et al: Anticancer Res 2003; 23:1969.
90. Tsuzaka K et al: J Immunol 2003; 171:2496.
91. Doyle HA et al: J Immunol 2003; 171:2840.
92. Krishnan S et al: J Immunol 2003; 171:3325.
93. Bronstein-Sitton N et al: Nat Immunol 2003; 4:957.
94. Maki A et al: Hepatol Res 2003; 27:272.
95. Takaya M et al: Modern Rheumatology 2003; 13:220.
96. Kyttaris VC et al: Am J Pharmacogenomics 2003; 3:193.
97. Sakkas L et al: Clin Diagn Lab Immunol 2004; 11:195.
98. Liossis SNC et al: Int Arch Allergy Immunol 2004; 133:72.
99. Clark JM et al: Proc Natl Acad Sci USA 2004; 101:1696.
100. Otsuka J et al: Arthritis Rheum 2004; 50:871.
101. Liossis SNC et al: BioDrugs 2004; 18:95.
102. Geisler C. Crit Rev Immunol 2004; 24:67.
103. Krishnan S et al: J Immunol 2004; 172:7821.
104. Nambiar MP et al: Int Rev Immunol 2004; 23:245.
105. Blasini AM et al: Int Rev Immunol 2004; 23:265.
106. Takeuchi T et al: Int Rev Immunol 2004; 23:273.
107. Perl A et al: Int Rev Immunol 2004; 23:293.
108. Oelke K et al: Int Rev Immunol 2004; 23:315.
109. Steinberg M et al: Blood 2004; 104:760.
110. Sun DX et al: Clin Immunol 2004; 228:54.
111. Daoussis D et al: Clin Diagn Lab Immunol 2004; 11:635.
112. Perl A et al: Trends Immunol 2004; 25:360.
113. Lauritsen JPH et al: Traffic 2004; 5:672.
114. Whiteside TL: Cancer Immunol Immunother 2004; 53:865.
115. Baniyash M: Nat Rev Immunol 2004; 4:675.
116. Kyttaris VC et al: Curr Opin Rheumatol 2004; 16:548.
117. Hoffman RW et al: Clin Immunol 2004; 113:4.
118. Maki A et al: J Gastroen Hepatol 2004; 19:1348.
119. Nambiar MP et al: Methods Mol Med 2004; 102:31.
120. Zea AH et al: Cell Immunol 2004; 232:21.
121. Ayensu WK et al: Int J Environ Res Public Health 2004; 1:39.
122. Orozco G et al: Arthritis Rheum 2005; 52:219.
123. Lauwerys BR et al: Lupus 2005; 14:2.
124. Tsuzaka K et al: J Immunol 2005; 174:3518.
125. Kammer GM: J Clin Invest 2005; 115:836.
126. Chowdhury B et al: J Biol Chem 2005; 280:18959.
127. Isomaki P et al: Curr Drug Targ Inflamm Allergy 2005; 4:287.
128. Takeuchi T et al: Curr Drug Targ Inflamm Allergy 2005; 4:295.
129. Nagy G et al: Crit Rev Immunol 2005; 25:123.
130. Kyttaris VC et al: Curr Opin Rheumatol 2005; 17:518.
131. Krishnan S et al: J Immunol 2005; 175:3417.
132. Takeuchi T et al: Autoimmunity 2005; 38:339.
133. Tenbrock K et al: J Immunol 2005; 175:5975.
134. Willard-Gallo KE et al: Exp Hematol 2005; 33:1147.
135. Katsiari CG et al: J Clin Invest 2005; 115:3193.
136. Kyttaris VC et al: Curr Gene Ther 2005; 5:677.
137. Gladkevich A et al: Mediat Inflamm 2005; 6:317.
138. Perez OD. Ann NY Acad Sci 2005; 1062:155.
139. Tsuzaka K et al: J Immunol 2006; 176:949.
140. William J et al: J Immunol 2006; 176:2142.

141. Baniyash M: *Semin Cancer Biol* 2006; 16:80.
142. Nagy G et al: *Clin Immunol* 2006; 118:145.
143. Fujii Y et al: *Clin Immunol* 2006; 119: 297.
144. Yoo SA et al: *J Immunol* 2006; 177:2681.
145. Krishnan S et al: *Semin Immunol* 2006; 18:230.
146. Munder M et al: *Blood* 2006; 108:1627.
147. Ezernitchi AV et al: *J Immunol* 2006; 177:4763.
148. Yang M-L et al: *J Immunol* 2006; 177:4541.
149. Valencia-Pacheco G et al: *Scand J Rheumatol* 2006; 35:368.
150. Tsuzaka K et al: *Springer Semin Immunol* 2006; 28:185.
151. Chowdhury B et al: *J Immunol* 2006; 177:8248.
152. Zea AH et al: *J Infect Dis* 2006; 194:1385.
153. Takeuchi T et al: *APLAR J Rheumatol* 2006; 9:365.
154. Fairhurst A et al: *Adv Immunol* 2006; 92:1.
155. Fernandez D et al: *End Metabol Immunol Drug Target* 2006; 6:305.
156. Kyttaris VC et al: *Autoimmunity* 2006; 39:705.
157. Lopez-Santalla M et al: *Mol Immunol* 2007; 44:2400.
158. Gilbert MR et al: *J Immunol* 2007; 178:4803.
159. Solomou EE et al: *Br J Haematol* 2007; 138:72.
160. Pine PR et al: *Clin Immunol* 2007; 124:244.
161. Okoye FI et al: *Clin Immunol* 2007; 125:5.
162. Monsivais-Urenda A et al: *J Autoimmun* 2007; 29:97.
163. Crispin JC et al: *Ann Rheum Dis* 2007; 66:65.
164. Tenbrock K et al: *Rheumatology* 2007; 46:1525.
165. Mor A et al: *Clin Immunol* 2007; 125:215.
166. Maier LM et al: *Proc Natl Acad Sci USA* 2007; 104:18607.
167. Ciszak L et al: *Arciv Immunol Therapiae Exper* 2007; 55:373.
168. Gorman CL et al: *J Immunol* 2008; 180:1060.
169. Tsuzaka K et al: *Biochem Biophys Res Commun* 2008; 367:311.
170. Negin B et al: *Clin Cancer Research* 2008; 14:654.
171. Crispin JC et al: *Autoimmun Rev* 2008; 7:256.
172. Crispin JC et al: *Trends Immunol* 2008; 29:110.
173. Bahjat FR et al: *Arthritis Rheum* 2008; 58:1433.
174. Yi JH et al: *Mol Immunol* 2008; 45: 3748.
175. Juang YT et al: *J Immunol* 2008; 181:3658.
176. Lu M et al: *Clin Immunol* 2008; 129:462.
177. Ammirati E et al: *Arter Thromb Vasc Biology* 2008; 28:2305.
178. Krishnan S et al: *J Immunol* 2008; 181:8145.
179. Goropevsek A et al: *Slovenian Med Journal* 2008; 77:615.
180. Clatworthy MR et al: *Hand Syst Autoimm Dis* 2008; 7:285.
181. Kulkarni DP et al: *Int J Cancer* 2009; 124:1605.
182. Aviles DH et al: *Ped Nephrol* 2009; 24:769.
183. Zikherman J et al: *Arthritis Res Ther* 2009; 11:202.
184. Nicholson LB et al: *Curr Mol Medicine* 2009; 9:23.
185. Gomez-Martin D et al: *Autoimmun Rev* 2009; 9:34.
186. Warhol T et al: *Tissue Antigens* 2009; 74:68.
187. Zhang XL et al: *Int J Lab Hematol* 2009; 31:639.
188. Krishnan S et al: *J Immunol* 2009; 181:8145.
189. Sikora J: *Contemporary Oncol* 2009; 13:221.
190. Jianxin Lu et al: *J Chin Clin Med* 2009; 4:7.
191. Jury EC et al: *Eur J Immunol* 2010; 40:569.
192. Kimoto Y et al: *Rheumatology* 2010; 49:1346.
193. Gorman CL et al: *Methods Mol Biol* 2010; 616:253.
194. Crispin JC et al: *Nat Rev Rheumatol* 2010; 6:317.
195. Li Z-Q et al: *J Clin Dermatol* 2010; 39:148.

196. Lieberman LA et al: J Biomed Biotech 2010; 10.1155/2010/740619.
197. Lu J et al: J Chin Clin Med 2010; 4:400.
198. Bernard A et al: J Trauma 2010; 69:320.
199. Kyttaris VC: Methods Mol Biol 2010; 662:265.
200. Yuang YT et al: Lupus 2010; 10.1177/0961203310383072.
201. Nagy G et al: Arthritis Res Ther 2010; 12:art no 210.
202. Siachoque HM et al: Rev Colomb Reumatol 2010; 10.1016/S0121-8123(10)70069-4.
203. Chatterjee M et al: Autoimmunity 2011; 44:211.
204. Chen S et al: Hematology 2011; 16:31.
205. Liu SD et al: Lupus 2011; 20:473.
206. Juang Y-T et al: Lupus 2011; 20:243.
207. Ramaswamy M et al: Nat Rev Rheumatol 2011; 7:152.
208. Moulton VR et al: Arthritis Res Ther 2011; 13:207.
209. Doniz-Padilla L et al: Lupus 2011; 20:628.
210. Li Y et al: Hematology 2011; 16:143.
211. De Boniface J et al: Int J Cancer 2012; 131:129.
212. Monsivais-Urenda AE et al: J Clin Immunol 2011; 61:369.
213. Kyttaris VC et al: Curr Opin Rheumatol 2011; 23:449.
214. Wade NS et al: Thrombosis Hemost 2011; 106:849.
215. Gelkop S et al: J Immunol Methods 2012; 375:129.
216. Sang A et al: Progr Mol Biol Transl Sci 2012; 105:321.
217. Yu DH et al: J Interferon Cytok Research 2012; 32:6.
218. Li R et al: Lupus 2012; 21:75.
219. Li B et al: J Immunotoxicol 2012; 9:160.
220. Abdoel M et al: Clin Immunol 2012; 142:243.
221. Singh R et al: J Med Chem 2012; 55:3614.
222. Chauhan AK et al: Clin Exp Immunol 2012; 167:235.
223. Takeuchi T et al: Ann Rheum Dis 2012; 71:i78.
224. Xu WD et al: Cell Immunol 2012; 276:10.
225. Ercek B et al: J Immunol 2012; 10.4049/jimmunol.1102365.
226. Takasaki Y et al: Japan J Clin Immunol 2012; 35:176.
227. Mann ER et al: Clin Exp Immunol 2012; 170:122.
228. Moulton VR et al: Methods Mol Biol 2012; 900:25.
229. Markopoulou A et al: Clin Immunol 2012; 10.1016/j.clim.2012.09.009.
230. Huang L et al: Hematology 2012; 17:71.
231. Yang ML et al: Autoimmunity 2013; 46:21.
232. Rossi RJ et al: Meth Mol Biol 2012; 900:471.
233. Moulton VR et al: Proc Natl Acad Sci USA 2013; 10.1073/pnas.1214207110.
234. Giraldo NA et al: PLoS Trop Dis 2013; 7:e2038.
235. Takeuchi T et al: Rheumatology 2013; 10.1093/rheumatology/ket119.
236. Matusiak L et al: J Dermatol Sci 2013; 71:3.
237. Monsivais-Urenda A et al: Hum Immunol 2013; 10.1016/j.humimm.2013.05.006.
238. Longo DL: Trans Am Clin Climatol Assoc 2013; 124:163.
239. Deng GM et al: J Immunol 2013; 10.4049/jimmunol.1300634.
240. Grammatikos AP et al: PLoS ONE 2013; 8:e74550.
241. Karrich JJ et al: Blood 2013; 10.1182/blood-2012-12-475087.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.9. (LIOSSIS SN, SFIKAKIS PP, TSOKOS GC. Immune cell signaling aberrations in human lupus. Immunologic Research 1998; 18:27-39).**

Στο ανοσολογικό σύστημα ασθενών με ΣΕΛ έχει περιγραφεί μια μεγάλη ποικιλία ετερογενών διαταραχών. Επειδή η λειτουργία αλλά και η

τύχη των ανοσοκυττάρων καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τα βιοχημικά γεγονότα που ακολουθούν την πρόσδεση εξειδικευμένων επιφανειακών υποδοχέων, ανασκοπούμε εδώ τις πρόσφατες εξελίξεις που βελτιώνουν την κατανόηση των διαταραχών στα σήματα που προκαλούνται από τον επιφανειακό αντιγονικό υποδοχέα ή από συστήματα συνδιεγερτικών μορίων όπως τα CD28/CTLA4:CD80/CD86 και CD40/CD40L.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Wong HK et al: J Immunol 1999; 163:1682.
2. Sfikakis PP et al: Clin Rheumatol 1999; 18:317.
3. Rider V et al: Clinical Immunology 2000; 95:124.
4. Filaci G et al: J Immunol 2001; 166:6452.
5. Liossis SN et al: J Invest Med 2001; 49:157.
6. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2002; 46:163.
7. Katsiari CG et al: Clin Immunol 2002; 103:54.
8. Katsiari CG et al: Lupus 2002; 11:370.
9. Nagafuchi H et al: Clin Exp Rheum 2003; 21:71.
10. Krishnan S et al: J Immunol 2003; 171:3325.
11. Liossis SNC et al: Int Arch Allergy Immunol 2004; 133:72.
12. Filaci G et al: Hum Immunol 2004; 65:142.
13. Liossis SNC et al: BioDrugs 2004; 18:95.
14. Daoussis D et al: Clin Diagn Lab Immun 2004; 11:635.
15. Tenbrock K et al: J Immunol 2005; 175:5975.
16. Kyttaris VC et al: Curr Gene Ther 2005; 5:677.
17. Ahlmann M et al: J Immunol 2009; 182:4167.
18. Saha S et al: Arthritis Rheum 2009; 60:1743.
19. Xu WD et al: Cell Immunol 2012; 276:10.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.10.** (TSOKOS GC, **LIOSIS SN.** Lymphocytes, cytokines, inflammation and immune trafficking in SLE. Current Opinion in Rheumatology 1998; 10:417-25)

Πρόσφατα αποκαλύφθηκε ένας νέος μηχανισμός (αυτο)αντιγονο-παρουσίασης στα αυτοδραστικά Τ λεμφοκύτταρα. Τα νουκλεοσώματα, προσδένονται σε μια πληθώρα αυτοδραστικών Τ λεμφοκυττάρων μέσω της αλυσίδας α του αντιγονικού τους υποδοχέα. Επιπλέον, κυκλοφορούντα Τ λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ παρουσιάζουν συχνά ανεπάρκεια της αλυσίδας ζ του αντιγονικού υποδοχέα του Τ λεμφοκυττάρου, και όταν το αντιγόνο προσδεθεί στον υποδοχέα αυτό αντιδρούν υπερπαράγοντας φωσφοτυροσινικές πρωτεΐνες. Ασθενείς με νεφρίτιδα του ΣΕΛ παρουσιάζουν πολυμορφισμούς του υποδοχέα FcγRIIIA. Επίσης, ο παθογενετικός ρόλος της ιντερλευκίνης 10 διευρύνεται επειδή υπερπαράγεται όχι μόνο από τα ανοσοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ αλλά και από εκείνα υγιών συγγενών τους και συσχετίζεται με αυξημένη απόπτωση λεμφοκυττάρων και λεμφοπενία.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Tsokos GC et al: Immunol Today 1999; 20:119.
2. Wu JM et al: Arthritis Rheum 1999; 42:2601.
3. Warke VG et al: Immunol Investig 2001; 30:87.
4. Harlan DM et al: Ann NY Acad Sci 2002; 961:323.
5. Baniyash M: Nat Rev Immunol 2004; 4:675.
6. Crow MK et al: Curr Opin Rheumatol 2004; 16:541.
7. Berghofer B et al: J Immunol 2006; 177:2088.
8. Benedict RHB et al: Neuropsychol Rev 2008; 18:149.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.11. (LIOSSIS SNC, HOFFMAN RW, TSOKOS GC. Abnormal early TCR/CD3-mediated signaling events of a snRNP- autoreactive lupus T-cell clone. Clinical Immunology and Immunopathology 1998; 88:305-10)**

Μελετήσαμε τα πρώιμα βιοχημικά γεγονότα της λειτουργίας της μετάδοσης του ενδοκυττάριου μηνύματος σε αυτοάνοσους Τ λεμφοκυτταρικούς κλώνους που προέρχονταν από ασθενή με ΣΕΛ καθώς και από ασθενή με Μικτή Νόσο του Συνδετικού Ιστού. Και οι δύο κλώνοι παρουσίαζαν (αυτο)αντιγονική ειδικότητα ως προς αυτοαντιγόνα των μικρών πυρηνικών ριβονουκλεοπρωτεϊνών (snRNP). Μόνο ο αυτοάνοσος snRNP-ειδικός Τ λεμφοκυτταρικός κλώνος από ασθενή με ΣΕΛ, αλλά όχι τα άλλα Τ λεμφοκύτταρα που μελετήσαμε παρουσίαζαν αυξημένες συγκεντρώσεις ασβεστίου στο κυτταρόπλασμα και αυξημένη παραγωγή τυροσινικών φωσφοπρωτεϊνών μετά από διέγερση μέσω του επιφανειακού αντιγονικού υποδοχέα.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Tsokos GC et al: Immunology Today 1999; 20:119.
2. Pullmann R et al: Clin Exp Rheumatol 1999; 17:725.
3. Berg L et al: Clin Exp Immunol 2000; 120:174.
4. Liossis et al: Hellenic Medical Journal 2000.
5. Liossis et al: Arch Immunol Ther Exp 2000; 48:11.
6. Burt RK et al: J Clin Immunology 2000; 20:1.
7. Tsokos GC et al: Curr Opin Rheumatology 2000; 12:355.
8. Enyedy EJ et al: Arthritis Rheum 2001; 44:1114.
9. Shaoxian HU et al: J Tong Med Univ 2001; 21(2):R5
10. Hoffman RW: Frontiers Biosci 2001; 6:D1369.
11. Nambiar MP et al: J Cell Biochem 2002; 85:459.
12. Nambiar MP et al: J Immunol 2003; 170:2871.
13. Tsokos GC et al: Trends Immunol 2003; 24:259.
14. Krymskaya L et al: J Immunol 2005; 174:1188.
15. Hu S et al: J Huanz Univ Sci Tech-Med Sci 2005; 21:108.
16. Saikita B. Bull Postgrad Int Med Educ Res 2005; 39:57.
17. Hoffman RW et al: Clin Immunol 2008; 128:8.
18. Peng SL. Autoimmun Rev 2009; 8:179.
19. Guerra SG et al: Arthritis Res Ther 2012; 14:211.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.12.** (**LIOSIS SN**, TSOKOS GC. Cellular immunity in osteoarthritis: novel concepts for an old disease. **Commentary.** Clinical Diagnostic and Laboratory Immunology 1998; 5:427-9.)

Πρόκειται για άρθρο σύνταξης. Το περιοδικό CDLI μας ανέθεσε τον σχολιασμό πρωτότυπης μελέτης των Sakkas L. και συν. στο οποίο παρατηρήθηκε ότι η κυτταρική ανοσία πιθανώς να συμμετέχει στην παθογένεια της οστεοαρθρίτιδας.

Το άρθρο αυτό αναφέρεται από τους:

1. Granchi D et al: J Bone Joint Surg Br 2003; 85B:758.
2. Zang X et al: J Immunol 2006; 177:6730.
3. Rai MF et al: Cytokine 2008; 42:8.
4. Rachakonda PS et al: Arthritis Rheum 2008; 58:2088.
5. De Jong H et al: Ann Rheum Dis 2010; 69:255.
6. Pires de Carvalho P et al: J Tiss Eng Regen Med 2012; 10.1002/term.1565.
7. Cantley MD et al: J Pharmacy Pharmacol 2013; 65:1214.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.13.** (TSOKOS GC, **LIOSIS SN**. Immune cell signalling in lupus: activation, anergy and death. Immunology Today 1999; 20:119-24)

Πρόκειται για άρθρο Viewpoint στο οποίο αφού παρουσιάζουμε τη δική μας συμβολή στη μελέτη των βιοχημικών διαταραχών της μετάδοσης του ενδοκυττάριου μηνύματος στα ανοσοκύτταρα στο ΣΕΛ, παρουσιάζουμε/προτείνουμε μια νέα θεώρηση της παθογένειας του νοσήματος σύμφωνα με την οποία οι διαταραχές στη λειτουργία των λεμφοκυττάρων που περιγράφουμε μπορεί να ερμηνεύσει μια ποικιλία ετερογενών διαταραχών που χαρακτηρίζουν το ανοσολογικό σύστημα στο ΣΕΛ.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Saikumar P et al: Am J Med 1999; 107:489.
2. Horiuchi T et al: Biochem Biophys Res Comm 2000; 272:877.
3. Rider V et al: Clinical Immunol 2000; 95:124.
4. Dawson G et al: FEBS Lett 2000; 478:233.
5. Liosis SN et al: Arch Immunol Ther Exp 2000; 48:11.
6. Burt RK et al: J Clin Immunol 2000; 20:1.
7. Decker P et al: J Immunol 2000; 165:654.
8. Tsokos GC et al: Curr Opin Rheumatol 2000; 12:355.
9. Mishra N et al: J Immunol 2000; 165:2830.
10. Tsokos GC et al: Mol Med Today 2000; 6:418.
11. Dereure O: Ann Derm Venereol 2000; 127:432.
12. Morita C et al: Arthritis Rheum 2001; 44:2819.
13. Rider V et al: J Rheumatol 2001; 28:2644.
14. van der Pol WL et al: J Infect Dis 2001; 184:1548.
15. Hasler P et al: FASEB J 2001; 15:2085.

16. Enyedy EJ et al: Arthritis Rheum 2001; 44:1114.
17. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2001; 44:1336.
18. Hoffman RW: Frontiers Biosci 2001; 6:D1369.
19. Sipka S et al: Ann Rheum Dis 2001; 60:380.
20. Honda M et al: Clin Immunol 2001; 99:211.
21. Linker Israeli M et al: Clin Immunol 2001; 99:82.
22. Solomou EE et al: J Immunol 2001; 166:4216.
23. Liossis SN et al: J Invest Med 2001; 49:157.
24. Rider V et al: Int Immunopharmacol 2001; 1:1009.
25. Toubi E et al: J Hepatol 2001; 35:774.
26. Jolly CA et al: Cell Immunol 2001; 213:122.
27. Nambiar MP et al: J Autoimmun 2001; 16:133.
28. Kabaina E: Rev Cub Reumatologia 2001; 3:58.
29. Gergely P et al: Arthritis Rheum 2002; 46:175.
30. Girschick HJ et al: Arthritis Rheum 2002; 46:1255.
31. Kammer GM et al: Arthritis Rheum 2002; 46:1139.
32. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2002; 46:163.
33. Zouali M: Mol Immunol 2002; 38:895.
34. Lang J et al: Scand J Immunol 2002; 55:546.
35. Gergely P et al: J Immunol 2002; 169:1092.
36. Kammer GM: Ann NY Acad Sci 2002; 968:96.
37. Nambiar MP et al: Arch Immunol Ther Exp 2002; 50:35.
38. Isomaki P et al: Modern Rheumatology 2002; 12:100.
39. Mustelin T et al: Immunol Rev 2003; 191:139.
40. Cedeno S et al: Clin Immunol 2003; 106:41.
41. Niculescu F et al: Arthritis Rheum 2003; 48:1071.
42. Jury EC et al: Arthritis Rheum 2003; 48:1343.
43. Mageed RA et al: Gene Ther 2003; 10:861.
44. Tsokos GC et al: Trends Immunol 2003; 24:259.
45. van der Pol WL et al: Immunogenetics 2003; 55:240.
46. Vasquez-Bermudez MF et al: Clin Exp Immunol 2003; 133:240.
47. Bishop GA et al: Crit Rev Immunol 2003; 23:149.
48. van der Pol WL et al: J Neuroimmunol 2003; 144:143.
49. Drake WP et al: J Clin Rheumatol 2003; 9:176.
50. Tsokos GC et al: Ann NY Acad Sci 2003; 987:240.
51. Kyttaris VC et al: Am J Pharmacogenomics 2003; 3:193.
52. Liossis SNC et al: Int Arch Allergy Immunol 2004; 133:72.
53. Tsai HF et al: Arthritis Rheum 2004; 50:629.
54. Liossis SNC et al: BioDrugs 2004; 18:95.
55. Jury EC et al: J Clin Invest 2004; 113:1176.
56. Perl A et al: Int Rev Immunol 2004; 23:293.
57. Oelke K et al: Int Rev Immunol 2004; 23:315.
58. Utz P: Lupus 2004; 13:304.
59. Daoussis D et al: Clin Diagn Lab Immun 2004; 11:635.
60. Kyttaris V et al: J Immunol 2004; 173:3557.
61. Kyttaris VC et al: Curr Opin Rheumatol 2004; 16:548.
62. Hoffman RW et al: Clin Immunol 2004; 113:4.
63. Park HB et al: J Rheumatol 2004; 31:2151.
64. Viau M et al: Clin Immunol 2005; 114:17.
65. Ki CS et al: J Korean Med Sci 2005; 20:220.
66. Nagy G et al: Crit Rev Immunol 2005; 25:123.
67. Liossis SN et al: J All Clin Immunol 2005; 119:721.
68. Kyttaris VC et al: Curr Gene Ther 2005; 5:677.
69. Gladkevich A et al: Mediators Inflammation 2005; 6:317.
70. Flores-Borja F et al: Arthritis Rheum 2005; 52:3955.

71. Nagy G et al: Clin Immunol 2006; 118:145.
72. Valencia-Pacheco G et al: Scand J Rheumatol 2006; 35:368.
73. Jury EC et al: J Immunol 2006; 177:7416.
74. Takeuchi T et al: APLAR J Rheumatol 2006; 9:365.
75. Kaur J et al. Ind J Pharmacol 2007; 39:5.
76. Liapis H et al. Int Urol Nephrol 2007; 39:223.
77. Crispin JC et al: Ann Rheum Dis 2007; 66:65.
78. Januchowski R et al. Clin Rheumatol 2008; 27:21.
79. Lee CS et al: Clin Exp Immunol 2008; 151:383.
80. Piotrowski P et al: Lupus 2008; 17:148.
81. Bonelli M et al: Ann Rheum Dis 2008; 67:664.
82. Bonelli M et al: Int Immunol 2008; 20:861.
83. Martins MDAE et al: Acta Rheumatol Portuguesa 2008; 33:177.
84. Lu M et al: Clin Immunol 2008; 129:462.
85. Musolino A et al: J Clin Oncol 2008; 26:5491.
86. Piotrowski P et al: Clin Exp Rheumatol 2008; 26:1099.
87. Bonelli M et al: J Immunol 2009; 183:1689.
88. Bronner IM et al: Tissue Antigens 2009; 73:586.
89. Warhol T et al: Int Rheumatol 2009; 30:187.
90. Merkel F et al: Saudi J Kidn Dis Transplant 2009; 11:381.
91. Jianxin LU et al: J Chin Clin Med 2009; 4:7.
92. Kaneko Y et al: Lupus 2010; 19:307.
93. Piotrowski P et al: Mol Biol Reports 2010; 37:235.
94. Ghosh D et al: Autoimmunity 2010; 43:48.
95. Kim WU et al: Clin Exp Immunol 2010; doi:10.1111/j.1365-2249.2010.04194
96. Lu J et al: J Chin Clin Med 2010; 4:400.
97. Alegretti AP et al: Cell Immunol 2010; 265:127.
98. Covey TM et al: Autoimmunity 2010; 43:550.
99. Siachoque HM et al: Rev Colomb Reumatol 2010; 10.1016/S0121-8123(10)70069-4.
100. Crowe SR et al: Arthritis Rheum 2011; 63:2396.
101. Li KJ et al: Clin Develop Immunol 2012; Art. 548516.
102. Wang L et al: Scan J Immunol 2012; 76:62.
103. Hoi AY et al: Exp Opin Biol Ther 2012; 12:1399.
104. Taher TE et al: Eur J Clin Invest 2013; 10.1111/eci.12111.
105. Taher TE et al: Int Rev Immunol 2013; 10.3109/08830185.2013.788648.
106. Puri KD et al: Int Rev Immunol 2013; 32:397.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.14. (LIOSSIS SN, KOVACS B, GIST I, TSOKOS GC. Crosslinking of Fas/CD95 suppresses the CD3-mediated signaling events in Jurkat T cells by inhibiting the association of the T-cell receptor ζ chain with the src-protein tyrosine kinases and ZAP-70. Apoptosis 1999; 4:327-334.)**

Μελετήσαμε την αλληλεπίδραση των βιοχημικών μονοπατιών που πυροδοτούνται από το επιφανειακό μόριο Fas και από το σύμπλεγμα του αντιγονικού υποδοχέα σε T λεμφοκύτταρα της σειράς Jurkat. Η σύνδεση του υποδοχέα Fas προκαλεί δραματική ελάττωση της αλληλεπίδρασης της κινάσης ZAP-70 με την αλυσίδα ζ του υποδοχέα του T λεμφοκυττάρου, ενώ επηρεάζει σε μικρό μόνο βαθμό την αλληλεπίδραση με τις κινάσες fyn και lck. Αντίθετα προκαλεί αυξημένη αλληλεπίδραση της αλυσίδας ζ με την

φωσφατάση SHP-1. Επειδή ανάλογα ευρήματα έχουν περιγραφεί προηγουμένως σε ανεργικά T λεμφοκύτταρα, προτείνεται ότι η σύνδεση του Fas ενδεχομένως ρυθμίζει την απάντηση του κυττάρου σε διέγερση μέσω του αντιγονικού του υποδοχέα προς την κατεύθυνση της ανεργίας.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται απο:

1. Wong HK et al. Clin Immunol 2006; 121:47.
2. Han J-Y et al. Virology 2007; 359:253.
3. Bulwin GC et al. PLoS ONE 2008; 3:e1576.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.15.** (**LIOSIS SN**, SFIKAKIS PP, TSOKOS GC. Signal transduction aberrations in immune cells from patients with systemic lupus erythematosus. Hellenic Medical Journal 1999; 3(2): 39-46.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.16.** (**LIOSIS SN**, TSOKOS GC. Molecular aspects in the pathogenesis of systemic lupus erythematosus. Archivum Immunologiae et Therapiae Experimentalis 2000; 48:11-19.)

Αναλύουμε τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με τη μοριακή παθογένεια του ΣΕΛ. Συζητάμε τις εκτενείς γενετικές μελέτες που ενοχοποιούν μια πλειάδα γενετικών τόπων εκτός από εκείνον στο χρωμόσωμα 1. Συζητάμε τις νέες εξελίξεις σχετικά με τα οιστρογόνα και την επίδραση που έχουν στο ισοζύγιο των κυτταροκινών τύπου Th1/Th2. Επίσης αναλύουμε τις διαταραχές στο επίπεδο της πρώιμης βιοχημείας που πυροδοτείται από την διέγερση του αντιγονικού υποδοχέα των T αλλά και των B λεμφοκυττάρων.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Nagafuchi H et al: Clin Exp Rheumatol 2002; 20:625.
2. Nashan D et al: Adv Med Exp Biol 2003; 520:221.
3. Sloka JS et al: U Toronto Med J 2003; 80:180.
4. Sloka JS et al: Multiple Sclerosis 2005; 11:425.
5. Costa LJ et al: Rev Brasil Cien S 2009; 13:49.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.17.** (**LIOSIS SNC**, SOLOMOU EE, DIMOPOULOS MA, PANAYIOTIDIS P, MAVRIKAKIS M, SFIKAKIS PP. B-cell kinase Lyn deficiency in patients with systemic lupus erythematosus. J. Invest. Med. 2001; 49:157-165.)

Για να διερευνήσουμε τους μοριακούς μηχανισμούς που είναι υπεύθυνοι για τις βιοχημικές διαταραχές των B λεμφοκυττάρων ασθενών με ΣΕΛ που περιγράψαμε στην πρωτότυπη μελέτη υπ' αριθμόν 1. παραπάνω, μελετήσαμε μεσολαβητές που είτε ευοδώνουν, είτε καταστέλλουν τα πρώιμα

βιοχημικά γεγονότα που ακολουθούν την αντιγονική διέγερση του Β κυττάρου. Ο επιφανειακός δείκτης CD22 που συμμετέχει σε καταστολή της διέγερσης βρέθηκε φυσιολογικός, ενώ η ευοδωτική επιφανειακή πρωτεΐνη CD21 βρέθηκε ελαττωμένη σε ασθενείς με ενεργό νόσο, επιβεβαιώνοντας προηγούμενες αναφορές. Όμως, σε ανοσοαποτυπώματα κατά Western βρέθηκε ότι η τυροσινική κινάση Lyn που συμμετέχει σε ανασταλτικό της διέγερσης βιοχημικό μονοπάτι ήταν σημαντικά μειωμένη ποσοτικά στα 2/3 ασθενών με ΣΕΛ αλλά όχι σε δύο διαφορετικές ομάδες μαρτύρων, υγιείς εθελοντές και ασθενείς με άλλα αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα καθώς και με δυσκρασίες του Β λεμφοκυττάρου. Η παρουσία άλλης τυροσινικής κινάσης, της Syk, ήταν φυσιολογική. Το mRNA για την πρωτεΐνη Lyn βρέθηκε μειωμένο και σε καλή συσχέτιση με την πρωτεΐνη, χρησιμοποιώντας ημι-ποσοτική PCR. Το εύρημα της μειωμένης κινάσης Lyn στα Β λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ ενδεχομένως παρέχει ερμηνεία σε μοριακό επίπεδο για την διαταραγμένη φυσιολογία της λειτουργίας της μετάδοσης του ενδοκυττάρου μηνύματος μετά διέγερση μέσω του αντιγονικού υποδοχέα στα Β λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Mitchell JP et al: Lupus 2002; 11:299.
2. Zouali M: Mol Immunol 2002; 38:895.
3. Katsiari CG et al: Clin Immunol 2002; 103:54.
4. Pritchard NR et al: Immunology 2003; 108:263.
5. Jacobi AM et al: Arthritis Rheum 2003; 48:1332.
6. Mageed RA et al: Gene Ther 2003; 10:861.
7. Wyburn LR et al: J Immunol 2003; 171:1850.
8. Liossis SNC et al: Int Arch Allergy Immunol 2004; 133:72.
9. Otsuka J et al: Arthritis Rheum 2004; 50:871.
10. Prud'homme GJ. J Leukocyte Biol 2004; 75:586.
11. Utz P. Lupus 2004; 13:304.
12. Dorner T et al: Lupus 2004; 13:283.
13. Asano N et al: Am J Pathol 2004; 165:641.
14. Zouali M et al: Arthritis Rheum 2004; 50:2730.
15. Sfrikakis PP et al: Arthritis Rheum 2005; 52:501.
16. Xu Y et al: Immunity 2005; 22:9.
17. Gross AJ et al: J Immunol 2005; 174:6599.
18. Sfrikakis PP et al: Curr Opin Rheumatol 2005; 17:550.
19. Koffer A et al: Novartis Found Sympos 2005; 271:47.
20. Furumoto Y et al: Novartis Found Sympos 2005; 271:39.
21. Ulivieri C et al: J Biol Reg Homeos AG 2005; 19:1.
22. Mitoma H et al: Int J Mol Med 2005; 16:609.
23. Flores-Borja F et al: Arthritis Rheum 2005; 52:3955.
24. Perez OD. Ann NY Acad Sci 2005; 1062:155.
25. Liossis SNC et al: Arthritis Rheum 2006; 54:2036.
26. Flores-Borja F et al: Arthritis Rheum 2006; 54:2037.
27. Pugh-Bernard AE et al: Curr Opin Rheumatol 2006; 18:451.
28. Flores-Borja F et al: Arthritis Rheum 2007; 56:291.
29. Conrad FJ et al: Autoimmunity 2007; 40:418.
30. Yasuda S et al: J Immunol 2007; 179:4890.

31. Anolik JH. Bull NYU Hosp J Dis 2007; 65:182.
32. Kozyrev SV et al: Nat Genetics 2008; 40:211.
33. Chang NH et al: J Immunol 2008; 180:1276.
34. Liossis SNC et al: Clin Immunol 2008; 127:280.
35. Tamimoto Y et al: Rheumatology 2008; 47:821.
36. Goropovsek A et al: Slovenian Med Journal 2008; 77:615.
37. Hostmann A et al: Lupus 2008; 17:1064.
38. Jenks SA et al: Autoimmun Rev 2009; 8:209.
39. Liu K et al: Autoimmun Rev 2009; 8:214.
40. Lu R et al: Genes Immunity 2009; 10:397.
41. Wong CK et al: J Clin Immunol 2009; 29:738.
42. Oracki SA et al: J Immunol 2010; 184:757.
43. Crispin JC et al: Trends Mol Med 2010; 12:47.
44. Charles N et al: Nat Med 2010; 16:701.
45. Gutierrez T et al: Eur J Immunol 2010; 40:1897.
46. Oracki SA et al: Immunol Rev 2010; 237:140.
47. Daridon C et al: Arthritis Res Ther 2010; 12:R204.
48. Karampetsou MP et al: Clin Immunol 2011; 10.1016/j.clim.2011.01.012.
49. Bosch X et al: J Immunol 2011; 186:6083.
50. Shahaf G et al: Eur J Immunol 2012; 42:511.
51. Sang A et al: Progr Mol Biol Transl Sci 2012; 105:321.
52. Yu SL et al: Clin Devel Immunology 2012; art. 715190.
53. Falanga YT et al: J Immunol 2012; 10.4049/jimmunol.1003223.
54. Tsantikos E et al: J Immunol 2012; 10.4049/jimmunol.1103427.
55. Ingley E: Cell Commutation Signaling 2012; 10:21.
56. Gutierrez T et al: Eur J Immunol 2013; 43:382.
57. Zikherman J et al: J Immunol 2013; 10.4049/jimmunol.1202928.
58. Liu Y et al: Arthritis Rheum 2013; 10.1002/art.37912.
59. Cambier JC: J Clin Invest 2013; 10.1172/JCI69289.
60. Taher TE et al: Eur J Clin Invest 2013; 10.1111/eci.12111.
61. Taher TE et al: Int Rev Immunol 2013; 10.3109/08830185.2013.788648.
62. Fousteri G et al: Clin Immunol 2013; 10.1016/j.clim.2013.10.006.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.18**. (ENYEDY EJ, NAMBIAR MP, **LIOSIS SNC**, DENNIS GJ, KAMMER GM, TSOKOS GC. Fcε receptor type I γ chain replaces the deficient T cell receptor ζ chain in T cells from patients with systemic lupus erythematosus. Arthritis Rheumatism 2001; 44: 1114-1121.

Η έλλειψη/ανεπάρκεια της αλυσού ζ του αντιγονικού υποδοχέα του Τ λεμφοκυττάρου σε ασθενείς με ΣΕΛ, αναπληρώνεται με την αλυσίδα γ του υποδοχέα για το Fc της ανοσοσφαιρίνης IgE τύπου I, με την οποία ανήκει στην ίδια οικογένεια πρωτεϊνών (οικογένεια των πρωτεϊνών ζ). Αυξημένη σύνθεση της αλυσίδας αυτής παρατηρείται εκλεκτικά στα Τ λεμφοκύτταρα των ασθενών εκείνων με ΣΕΛ οι οποίοι παρουσιάζουν την έλλειψη της ζ αλυσού. Πειράματα με ανοσοκαθίζηση έδειξαν ότι αποτελεί μέρος του συμπλέγματος του υποδοχέα του Τ λεμφοκυττάρου, και ότι η ανίχνευσή της

συσχετίζεται καλώς με την ανίχνευση αυξημένων ποσών του αντίστοιχου αγγελιαφόρου RNA της.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2001; 44:1336.
2. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2002; 46:163.
3. Nambiar MP et al: Arch Immunol Ther Ex 2002; 50:35.
4. Nambiar MP et al: J Cell Biochem 2002; 85:459.
5. Kammer GM et al: Arthritis Rheum 2002; 46:1139.
6. Walker MG: BBA-Gene Struct Expr 2002; 1574:387.
7. Herndon TM et al: Clin Immunol 2002; 103:145.
8. Nambiar MP et al: Lupus 2003; 12:46.
9. Nambiar MP et al: J Immunol 2003; 170:2871.
10. Krishnan S et al: J Immunol 2003; 170:4189.
11. Jury EC et al: Arthritis Rheum 2003; 48:1343.
12. Tsokos GC et al: Ann NY Acad Sci 2003; 987:240.
13. Tsokos GC et al: Trends Immunol 2003; 24:259.
14. Nambiar MP et al: Arthritis Rheum 2003; 48:1948.
15. Tsokos GC et al: Curr Opin Rheumatol 2003; 15:542.
16. Krishnan S et al: J Immunol 2003; 171:3325.
17. Bronstein-Sitton N et al: Nature Immunol 2003; 4:957.
18. Lee WH et al: Eur J Immunol 2003; 33:2696.
19. Krishnan S et al: J Immunol 2004; 172:7821.
20. Kammer GM et al: Int Rev Immunol 2004; 23:225.
21. Nambiar MP et al: Int Rev Immunol 2004; 23:245.
22. Blasini AM et al: Int Rev Immunol 2004; 23:265.
23. Takeuchi T et al: Int Rev Immunol 2004; 23:273.
24. Oelke K et al: Int Rev Immunol 2004; 23:315.
25. Wines BD et al: J Biol Chem 2004; 279:26339.
26. Utz P. Lupus 2004; 13:304.
27. Jury EC et al: Lupus 2004; 13:413.
28. Li J et al: Physiol Genomics 2004; 18:261.
29. Kyttaris VC et al: Curr Opin Rheumatol 2004; 16:548.
30. Biro T et al: Scand J Immunol 2004; 60:421.
31. Hoffman RW et al: Clin Immunol 2004; 113:4.
32. Chandok MR et al: Semin Immunol 2004; 16:285.
33. Sigalov A: Semin Immunol 2005; 17:51.
34. Krymskaya L et al: J Immunol 2005; 174:1188.
35. Datta SK et al: J Mol Med 2005; 83:267.
36. Isomaki P et al: Curr Drug Targ Inflamm Allergy 2005; 4:287.
37. Chowdhury B et al: J Biol Chem 2005; 280:18959.
38. Takeuchi T et al: Curr Drug Targ Inflamm Allergy 2005; 4:295.
39. Nagy G et al: Crit Rev Immunol 2005; 25:123.
40. Butkiewicz L et al: Scand J Rheumatol 2005; 34:216.
41. Krishnan S et al: J Immunol 2005; 175:3417.
42. Takeuchi T et al: Autoimmunity 2005; 38:339.
43. Saikita B. Bull Postgrad Int Med Educ Res 2005; 39:57.
44. Ulanova M et al: Expert Opin Ther Tar 2005; 9:901.
45. Kyttaris VC et al: Curr Gene Ther 2005; 5:677.
46. Lopez-Santalla M et al: Cell Immunol 2005; 238:113.
47. Krishnan S et al: Semin Immunol 2006; 18:230.
48. Thomson CW et al: J Immunol 2006; 177:2250.
49. Fernandez D et al: End Metabol Immunol Drug Target 2006; 6:305.

50. Takeuchi T et al: APLAR J Rheumatol 2006; 9:365.
51. Januchowski R et al: Advances Med Sci 2006; 51:178.
52. Lopez-Santalla M et al: Mol Immunol 2007; 44:2400.
53. Kyttaris VC et al: Clin Immunol 2007; 124:235.
54. Okoye FI et al: Clin Immunol 2007; 125:5.
55. Crispin JC et al: Ann Rheum Dis 2007; 66:65.
56. Tenbrock K et al: Rheumatology 2007; 46:1525.
57. Juang YT et al: J Immunol 2007; 179:4884.
58. Jury EC et al: Semin Cell Devel Biol 2007; 18:608.
59. Yong HD: Med Review 2007; 13:1047.
60. Januchowski R et al: Clin Rheumatol 2008; 27:21.
61. Crispin JC et al: Autoimmun Rev 2008; 7:256.
62. Crispin JC et al: Trends Immunol 2008; 29:110.
63. Perl A et al: Autoimmunity 2008; 41:287.
64. Juang YT et al: J Immunol 2008; 181:3658.
65. Krishnan S et al: J Immunol 2008; 181:8145.
66. Fernandez DR et al: J Immunol 2009; 182:2063.
67. Perl A et al: Curr Opin Rheumatol 2009; 21:454.
68. Musial K et al: Pediatric Nephrol 2010; 25:119.
69. Krishnan S et al: J Immunol 2009; 181:8145.
70. Ghosh D et al: Autoimmunity 2010; 43:48.
71. Perl A: Autoimmunity 2010; 43:32.
72. Moulton VR et al: J Biol Chem 2010; 285:12490.
73. Lieberman LA et al: J Biomed Biotech 2010; art. 740619.
74. Crispin JC et al: Nat Rev Rheumatol 2010; 6:317.
75. Perl A et al: Curr Opin Rheumatol 2010; 22:483.
76. Fernandez D: Discovery Medicine 2010; 9:173.
77. Kyttaris VC: Methods Mol Biol 2010; 662:265.
78. Keeling SO: Rheumatol Grand Rounds 2010; 1:4.
79. Pamuk ON et al: Arthritis Res Ther 2010;12:art no 222.
80. Siachoque HM et al: Rev Colomb Reumatol 2010; 10.1016/S0121-8123(10)70069-4.
81. Suarez-Fueyo A et al: J Immunol 2011; 10.4049/jimmunol.1101602.
81. Chauhan AK et al: J Biol Chem 2011; 286:38627.
82. Moulton VR et al: Arthritis Res Ther 2011; 13:207.
83. Chauhan AK et al: Clin Exp Immunol 2012; 167:235.
84. Sang A et al: Progr Mol Biol Transl Sci 2012; 105:321.
85. Lo MS et al: Ann NY Acad Sci 2012; 1247:138.
86. Singh R et al: J Med Chem 2012; 55:3614.
87. Perl A: Clin Immunol 2012; 142:219.
88. Li B et al: J Haematol Oncol 2012; 5:6.
89. Le H et al: Hematology 2012; 17:71.
90. Takasaki Y et al: Japan J Clin Immunol 2012; 35:176.
91. Markopoulou A et al: Clin Immunol 2013; 148:359.
92. Frommer KW et al: Zeit Rheumatol 2012; 71:460.
93. Juvet SC et al: J Autoimmun 2013; 42:80.
94. Zha X et al: J Hematol Oncol 2012; 5:art 4.
95. Caza TN et al: Clin Immunol 2012; 144:200.
96. Tan SL et al: Pharmacol Therapeutics 2013; 138:294.
97. Juvet SC et al: PLoS ONE 2013; 8: e65253.
98. Kaur M et al: Eur J Med Chemistry 2013; 10.1016/j.ejmech.2013.04.070.
99. Caza TN et al: Ann Rheum Dis 2013; 10.1136/annrheumdis-2013-203794.
100. Fousteri G et al: Clin Immunol 2013; 10.1016/j.clim.2013.10.006.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.19**. (KATSIARI CG, **LIOSIS SN**, SOULIOTIS VL, DIMOPOULOS MA, MANOUSSAKIS MN, SFIKAKIS PP. Aberrant expression of the costimulatory molecule CD40 ligand on monocytes from patients with systemic lupus erythematosus. Clinical Immunology 2002, 103:54-62.)

Στη μελέτη αυτή παρουσιάζουμε για πρώτη φορά τη γενίκευση της διαταραχής στην έκφραση του συνδιεγερτικού μορίου CD40L που αφορά πλέον και στα κυκλοφορούντα μονοκύτταρα. Το μόριο αυτό όχι μόνο υπερεκφράζεται στην επιφάνεια των περιφερικών μονοκυττάρων στην ηρεμία, αλλά υπερ-επάγεται και σε συνθήκες *in vitro* είτε υπό την επίδραση του μονοκλωνικού αντισώματος OKT3 που διεγείρει τα Τ λεμφοκύτταρα, είτε υπό την επίδραση ενδοτοξίνης που διεγείρει τα μονοκύτταρα κατά τρόπο δόσοεξαρτώμενο. Η παραγωγή του μορίου αυτού επιβεβαιώθηκε ότι είναι ενδογενής στο μονοκύτταρο με μελέτες του mRNA και επίσης αποκλείσθηκε ότι βρίσκεται στην επιφάνεια του μονοκυττάρου παθητικά προσκολλημένο, με πειράματα στα οποία χρησιμοποιήθηκε ανασυνδυασμένο ανθρώπινο διαλυτό CD40L. Η υπερέκφραση του μορίου αυτού στην επιφάνεια του μονοκυττάρου (που πολλές φορές ήταν εντονώτερη από εκείνη στα Τ λεμφοκύτταρα) βρέθηκε ότι συσχετιζόταν με τη δραστηριότητα του νοσήματος.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Katsiari CG et al: *Lupus* 2002; 11:370.
2. Nagafuchi H et al: *Clin Exp Rheum* 2003; 21:71.
3. Kuroiwa T et al: *Clin Immunol* 2003; 106:65.
4. Elezoglou AN et al: *Adv Exp Med Biol* 2003; 523:261.
5. Liossis SNC et al: *BioDrugs* 2004; 18:95.
6. Daoussis D et al: *Clin Diagn Lab Immun* 2004; 11:635.
7. Illei GG et al: *Arthritis Rheum* 2004; 50:2048.
8. Luft T et al: *Blood* 2004; 104:1066.
9. Biro T et al: *Scand J Immunol* 2004; 60:421.
10. Howard LM et al: *Autoimmunity* 2004; 37:411.
11. Howard LM et al: *Curr Drug Targ Inflamm Allergy* 2005; 4:205.
12. Lopez Suarez P et al: *Mapfre Medicina* 2005; 16:95.
13. Merrill JT et al: *Best Pract Res Clin Rheumatol* 2005; 19:709.
14. Liossis SN et al: *J All Clin Immunol* 2005; 119:721.
15. Sumegi A et al: *Clin Immunol* 2005; 117:271.
16. Sfrikakis PP et al: *Arthritis Rheum* 2005;52:4050.
17. Goules A et al: *J Autoimmun* 2006; 26:165.
18. Loser K et al: *J Invest Dermatol* 2006; 126:1307.
19. Katsiari et al: *Drug Disc Today* 2006; 3:185.
20. Waldman M et al: *Kidney Int* 2006; 70:1403.
21. Liossis SNC et al: *Clin Immunol* 2008; 127:280.
22. Merrill JT: *Curr Rheumatol Reports* 2008; 10:257.
23. Law CL et al: *Adv Exp Med Biol* 2009; 647:8.
24. Peters AL et al: *Semin Immunol* 2009; 21:293.
25. Katsiari CG et al: *Semin Arthritis Rheum* 2010; 39:491.

26. Hassan GS et al: Curr Immunol Rev 2009; 5:285.
27. Sullivan KE et al: J Biomed Biotech 2010; art. 507475.
28. Li Y et al: Arch Immunol Ther Exper 2010; 58:355.
29. Cepika AM et al: Scand J Immunol 2010; 72:434.
30. Riemann CH: Chin J Hemoreology 2010; 10.3969/j.issn.1009-881X.2010.03.015
31. Ozer DS et al: Lupus 2011; 10.1177/0961203310392419.
32. Nada A et al: Clin Develop Immunol 2012; Art. 490148.
33. Orme J et al: Autoimmun Rev 2011; 10.1016/j.autrev.2011.10.010.
34. Gillespie EF et al: Invest Ophthalmol Vis Sci 2012; 10.1167/iovs.12-9861.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.20**. (KATSIARI CG, LIOSSIS SN, DIMOPOULOS AM, CHARALAMBOPOULOS DV, MAVRIKAKIS M, SFIKAKIS PP. CD40L overexpression on T cells and monocytes from patients with systemic lupus erythematosus is resistant to calcineurin inhibition.

Lupus 2002; 11:370-8.

Το επιφανειακό μόριο CD40L περιγράφηκε προηγουμένως ότι υπερεκφράζεται στην επιφάνεια των Τ λεμφοκυττάρων ασθενών με ΣΕΛ αλλά και στην επιφάνεια των Β λεμφοκυττάρων τους. Στην μελέτη αυτή περιγράφουμε για πρώτη φορά την «έκτοπη» έκφρασή του στην επιφάνεια και των μονοκυττάρων από το περιφερικό αίμα ασθενών με ΣΕΛ. Η διαταραχή αυτή αφορά τόσο σε περιφερικά μονοκύτταρα στην ηρεμία, όσο και σε μονοκύτταρα που καλλιεργήθηκαν *in vitro* για βραχύ χρονικό διάστημα. Επιπλέον, στη μελέτη αυτή περιγράφουμε ότι η επαγωγή του μορίου CD40L στην επιφάνεια περιφερικών μονοκυττάρων ασθενών με ΣΕΛ δεν αναστέλλεται με την χρήση κυκλοσπορίνης Α, σε αντίθεση με τους φυσιολογικούς αλλά και τους ασθενείς μάρτυρες.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Liossis SNC et al: BioDrugs 2004; 18:95.
2. Quezada SA et al: Annu Rev Immunol 2004; 22:307.
3. Daoussis D et al: Clin Diagn Lab Immunol 2004; 11:635.
4. Hoffman RW et al: Clin Immunol 2004; 113:4.
5. Diaz-Alderete A et al: J Autoimmun 2004; 33:379.
6. Sfrikakis PP et al: Arthritis Rheum 2005; 52:501.
7. Sfrikakis PP et al: Curr Opin Rheumatol 2005; 17:550.
8. Sfrikakis PP et al: Arthritis Rheum 2005;52:4050.
9. Katsiari CG et al: Drug Disc Today 2006; 3:185.
10. Waldman M et al: Kidney Int 2006; 70:1403.
11. De La Fuente et al: Reumatologia Clin Supl 2006; 1:36.
12. Januchowski R et al: Int Immunopharmacol 2007; 7:198.
13. Kyttaris VC et al: J Immunol 2007; 178:1960.
14. Daoussis D et al: Rheumatology 2007; 46:227.
15. Leveille C et al: J Biol Chem 2007; 282:5143.
16. Sfrikakis PP et al: Clin Immunol 2007; 123:66.
17. Blanco P et al: Presse Medicale 2007; 36:825.

18. Tenbrock K et al: Rheumatology 2007; 46:1525.
19. Law CL et al: Adv Exp Med Biol 2009; 647:8.
20. De Sanctis JB et al: Autoimmunity 2009; 42:263.
21. Katsiari CG et al: Semin Arthritis Rheum 2009; 10.1016/j.semarthrit.2008.11.002.
22. Rahman M et al: Ann Surg 2009; 250:783.
23. Koguchi Y et al: J Immunol 2011; 187:626.
24. Gommerman JL et al: Immunol Rev 2011; 244:85.
25. Klonowska-Szymczyk A et al: Postepy Hig Med Dosw 2011; 65:683.
26. Callahan MK et al: Cancer Immunother 2013; 211.
27. Kow NY et al: Clin Devel Immunol 2013; art. 245928.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.21**. (KATOPODIS O, **LIOSIS SN**, VIGLIS V, POULI A, DIMOPOULOS MA, SFIKAKIS PP. Expansion of CD8+ T cells that express low levels of the B cell-specific molecule CD20 in patients with multiple myeloma. British Journal of Haematology 2003; 120:478-81.)

Στη μελέτη αυτή περιγράφουμε την έκπτυξη ενός υποπληθυσμού Τ λεμφοκυττάρων στο περιφερικό αίμα αλλά και στο μυελό των οστών απο ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα. Ο υποπληθυσμός αυτός εκφράζει χαμηλά επίπεδα του Β-λεμφοκυτταρικού δείκτη CD20. Ο υποπληθυσμός αυτός συρρικνώθηκε μετά απο την χορήγηση θεραπείας. Περιγράφουμε τη αντιστρόφως ανάλογη συσχέτιση μειωμένων ποσοστών του υποπληθυσμού αυτού και της ευνοϊκής ανταπόκρισης των ασθενών με πολλαπλούν μυέλωμα στη χορηγούμενη θεραπευτική αγωγή.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Serafini M et al: Haematologica 2004; 89:86.
2. Murakami H et al: Hematology 2004; 9:41.
3. Cragg MS et al: Curr Dir Autoimmunity 2005; 8:140.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.22** (**LIOSIS SN**, ZOUALI M. B lymphocyte selection and survival in systemic lupus. International Archives of Allergy and Immunology 2004; 133:72-83.)

Σε αυτό το άρθρο ανασκόπησης περιγράφουμε όλους τους μηχανισμούς εκείνους που ενέχονται στην οντογένεση, επιλογή, λειτουργία, παθοφυσιολογία και επιβίωση των Β λεμφοκυττάρων στον Συστηματικό Ερυθηματώδη Λύκο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε μηχανισμούς μετάδοσης ενδοκυττάρων μηνυμάτων που πυροδοτούνται απο επιφανειακούς υποδοχείς του Β λεμφοκυττάρου.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Zouali M et al: Arthritis Rheum 2004; 50:2730.

2. Yurasov S et al: J Exp Med 2005; 201:703.
3. Kaneko U et al: Ped Allergy Immunol 2006; 17:565.
4. Liossis SNC et al: Clin Immunol 2008; 127:280.
5. Genevieve M et al: La Revue Med 2012; 33:e31.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.23. (LIOSSIS SN, SFIKAKIS PP. Costimulation blockade in the treatment of the rheumatic diseases. BioDrugs 2004; 18:95-102.)**

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται η φυσιολογία αδρά, αλλά και όλα τα διαθέσιμα σήμερα μέσα για να αναστέλλουμε την λειτουργία της συνδιέγερσης. Φάρμακα που διαθέτουν αυτή ακριβώς την ανασταλτική λειτουργία (μονοκλωνικά αντισώματα) χρησιμοποιούνται σήμερα στη θεραπεία των συστηματικών ρευματικών νοσημάτων. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις μελέτες εκείνες που αφορούν στη χρήση των συγκεκριμένων μονοκλωνικών αντισωμάτων σε νοσήματα όπως η ρευματοειδής αρθρίτιδα, ο ΣΕΛ και οι οροαρνητικές σπονδυλαρθρίτιδες.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Katsiari CG et al: Lupus 2004; 13:485.
2. Sfikakis PP et al: Arthritis Rheum 2005; 52:501.
3. Vasoo S et al: Lupus 2005; 14:181.
4. Grunig G et al: Pharmacol Ther 2005; 106:75.
5. Allen SD et al: J Pept Res 2005; 65:123.
6. Leishman AJ et al: Immunol Lett 2005; 99:1.
7. Park YW et al: Exper Opin Ther Tar 2005; 9:431.
8. Cron RQ: Arthritis Rheum 2005; 52:2229.
9. Levitan A et al: Ann Neurol 2005; 58:821.
10. Zandman-Goddard G et al: Exp Rev Clin Immunol 2005; 1:223.
11. Kong JSW et al: Autoimmun Rev 2006; 5:471.
12. Kafkala C et al: Cornea 2006; 25:667.
13. von Delvig A et al: Arthritis Res Ther 2006; 8:93.
14. Sfikakis PP et al: Clin Immunol 2007; 123:66.
15. Hsu HC et al: J Immunol 2007; 178:5357.
16. Ke Y et al: Invest Opth Vis Sci 2007; 48:2667.
17. Scrivo R et al: Ann NY Acad Sci 2007; 1108:312.
18. Li XF et al: Exp Opin Emerg Drugs 2008; 13:237.
19. Leishman AJ: Drug Disc Today 2008; 5:119.
20. Ding C et al: BioDrugs 2008; 22:239.
21. Montecucco F et al: Rheumatology 2009; 48:11.
22. Deambrosis I et al: J Mol Med 2009; 87:181.
23. Almerighi C et al: Cytokine 2009; 45:190.
24. Calero I et al: Rheum Dis Clin North America 2010; 36:325.
25. Amissah-Arthur MB et al: Ther Adv Chronic Dis 2010; 1:163.
26. Wang C et al: Int Immunopharmacol 2011; 11:693.
27. Gokhale A et al: Chem Biol Drug Design 2013; 82:106.
28. Juhasz K et al: Exp Rev Clin Immunol 2013; 9:335.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.24.** (PAPAPETROPOULOS S, ARGYRIOU AA, **LIOSSIS SN**, DAOUSIS D, KATSOULAS G, APOSTOLOPOULOS D, CHRONI E. A case of L-dopa responsive Parkinsonian syndrome after low-dose oral methotrexate intake. Clinical Neuropharmacology 2004; 27:95-98.)

Πρόκειται για περιγραφή περίπτωσης ασθενούς με ρευματοειδή αρθρίτιδα και σύνδρομο Sjögren's η οποία ανέπτυξε νευροτοξικότητα και σύνδρομο συμβατό με ν. Parkinson's που συσχετίσθηκε με την χορήγηση χαμηλών δόσεων μεθοτρεξάτης. Είναι γνωστό ότι οι μεγάλες (αλλά όχι οι μικρές) δόσεις μεθοτρεξάτης έχουν νευροτοξικό δυναμικό.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.25.** (DAOUSSIS D, ANDONOPOULOS AP, **LIOSSIS SN**. Targeting CD40L: A promising therapeutic approach? Clinical Diagnostic and Laboratory Immunology 2004; 11:635-641.)

Στο άρθρο αυτό περιγράφουμε τη φυσιολογία του ζεύγους των συνδεδεμένων μορίων CD40 – CD40L καθώς και τον πιθανό ρόλο που η λειτουργία τους παίζει σε ένα ευρύ φάσμα νοσημάτων, από την αθηρωμάτωση έως την ρευματοειδή αρθρίτιδα. Αναπτύσσεται το σκεπτικό με το οποίο η στόχευση του ζεύγους CD40 – CD40L θα μπορούσε να αποτελέσει ένα «λογικό» στόχο για θεραπευτική παρέμβαση σε νοσήματα όπου επιθυμούμε να αναστείλουμε την ανοσολογική απόκριση.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται απο:

1. Joseph L et al: Ped Infect Dis J 2005; 24:848.
2. Zhu Y et al: J Neuroscience 2006; 26:3396.
3. Frossard JL et al: World J Gastroenterol 2006; 12:1613.
4. Caproni M et al: Brit J Dermatol 2006; 154:1006.
5. Foell J et al: Springer Semin Immunol 2006; 28:153.
6. Zheng A et al: Chinese J Cancer 2006; 25:1102.
7. Fishcer KP et al: Devel Compar Immunol 2007; 31:61.
8. Daoussis D et al: Rheumatology 2007; 46:227.
9. Gultekin FA et al: World J Gastroenterol 2007; 13:2932.
10. Cameron Millar J et al: Molecular Vision 2008; 14:10.
11. Shifera AS et al: Mol Immunol 2008; 45:1633.
12. Natal C et al: J Clin Endocrinol Metabol 2008; 93:2319.
13. Ait-Ghezala G et al: Cytokine 2008; 44:283.
14. Kleinschnitz C et al: Int MS J 2008; 15:79.
15. Friedrich B et al: Cell Physiol Biochem 2008; 22:423.
16. Fujian Y et al: Proc Clinical Med 2008; 1:494.
17. Deambrosis I et al: J Mol Med 2009; 87:181.
18. Barboza L et al: Cell Immunol 2009; 257:61.
19. Markotic A et al: Clin Exp Rheumatol 2009; 27:507.
20. Ulzheimer JC et al: Biodrugs 2010; 24:249.

21. Davidson DC et al: J Immunol 2011; 186:854.
22. Davidson DC et al: PLoS ONE 7(12): e51793.
23. Martins RP et al: Compar Immunol Microbiol Inf Dis 2013; 36:149.
24. Guo CA et al: Am J Physiol Endocr 2013; 304:E951.
25. Imig JD et al: Compr Physiol 2013; 3:957.
26. Dagdeviren DHF et al: Am J Physiol Endocrinol Metab 2013; 304:E951.
27. Ngaotepprutaram T et al: Toxicol Appl Physiol 2013; 10.1016/j.taap.2013.08.023.
28. Felicetti L et al: Nano Commun Net 2013; 10.1016/j.nancom.2013.08.003

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.26.** (LEONARDOU A, GIALI S, DAOUSSIS D, SIAMBI V, GOGOS C, **LIOSIS SN.** Moraxella catarrhalis-induced septic arthritis of a prosthetic knee joint in a patient with rheumatoid arthritis treated with anakinra. Arthritis & Rheumatism 2005; 52:1337 (letter).)

Πρόκειται για περιγραφή περίπτωσης ασθενούς με ρευματοειδή αρθρίτιδα που λάμβανε αγωγή με τον βιολογικό παράγοντα anakinra (ανταγωνιστή του υποδοχέα της ιντερλευκίνης-1) που ανέπτυξε σηπτική αρθρίτιδα του γόνατος από το βακτήριο Moraxella catarrhalis. Πρόκειται για την πρώτη περιγραφή περίπτωσης στη βιβλιογραφία από το συγκεκριμένο παθολόγο.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Marculescu CE et al. Clin Orth Relat Research 2006; 451:55.
2. Kuo SH et al: Infect Dis Clin Practice 2008; 16:249.
3. Hays JP. J Ped Infect Dis 2009; 4:211.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.27.** (**LIOSIS SN**, TSOKOS GC. Monoclonal antibodies and fusion proteins in medicine. Journal of Allergy and Clinical Immunology 2005; 116:721-9.)

Η χρήση, για θεραπευτικούς λόγους, πλειάδας μονοκλωνικών αντισωμάτων αποτελεί καθημερινή ιατρική πρακτική, τόσο στο νοσοκομειακό όσο και στο εξω-νοσοκομειακό περιβάλλον. Στο άρθρο αυτό ανασκοπούμε τα δεδομένα για την χρήση όλων των διαθέσιμων μονοκλωνικών αντισωμάτων σε ένα ευρύ φάσμα νοσημάτων από τα νεοπλάσματα έως την ψωρίαση.

*Το περιοδικό αφιερώνει Άρθρο Σύνταξης (**Editorial**) για την εργασία αυτή που δημοσιεύεται στο ίδιο τεύχος.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Ballow M. J Allergy Clin Immunol 2005; 116:738.
2. Shearer WT et al: J Allergy Clin Immunol 2006; 117:748.
3. Sharkey RM et al: CA Cancer J Clin 2006; 54:226.
4. Chinen J et al: J Allergy Clin Immunol 2006; 118:489.
5. Shearer WT et al: J Allergy Clin Immunol 2006; 118:518.

6. Kong JSW et al: Autoimmun Rev 2006; 5:471.
7. Roberts J et al: Mol Ther 2006; 14:471.
8. Ballou M. J Allergy Clin Immunol 2006; 118:1209.
9. Shearer WT et al: Acta Astronautica 2007; 60:247.
10. Fletcher CV et al: J Allergy Clin Immunol 2007; 119:747.
11. Bussell JB et al: Curr Probl Ped Adol Health Care 2007; 37:118.
12. Ma Y et al: Eur J Allergy Clin Immunol 2007; 62:675.
13. Maggon K: Curr Medicinal Chemistry 2007; 14:1978.
14. Breslin S: Clin J Oncol Nurs 2007; 11:1092.
15. Cabrera Navarro P: Arch Bronconeumologia 2006; 42(S2):2.
16. Cabrera Navarro P et al: Arch Bronconeumologia 2006; 42(S1):42.
17. Ma Y et al: Am J Resp Crit Care Med 2007; 176:439.
18. Tsiodras S et al: Mayo Clin Proc 2008; 83:181.
19. Arnon TI et al: PLoS ONE 2008; 3:art. no. e2150.
20. Stiehm ER et al: Biologicals 2008; 36:363.
21. Leishman AJ: Drug Discovery Today 2008; 5:119.
22. Qin Q et al: Acad J Sec Mil Med Univers 2009; 30:322.
23. Terai M et al: Cancer Immunol Immunother 2009; 58:1307.
24. Zielinski M et al: Biotechnologia 2009; 2:113.
25. Zhang P et al: Acad J Sec Mil Med Univers 2009; 30:753.
26. Madan RA et al: Anti-Cancer Agents Med Chem 2009; 9:1070.
27. Lee S et al: J Allergy Clin Immunol 2010; 125:814.
28. Garcia Ramos SE et al: Ars Pharmaceutica 2011; 52:46.
29. Chang YS et al: J Am Acad Dermatol 2012; 66:e184.
30. Navarro CP: Med Respirator 2012; 4:7.
31. Naik AD et al: J Chromatography 2012; 10.1016/j.chroma.2012.08.043.
32. Kish WS et al: Industr Engineering Chem Research 2013; 52:8800.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.28. (LIOSSIS SN, ANDONOPOULOS AP.**
Autonomic nervous system dysfunction in Sjögren's syndrome. Current
Reviews in Rheumatology 2006; 2:89-94.)

Η προσβολή του περιφερικού (αλλά όχι του κεντρικού) νευρικού συστήματος σε ασθενείς που πάσχουν από σύνδρομο Sjögren's είναι γνωστή και σχετικά κοινή. Εν τούτοις, η προσβολή του αυτόνομου νευρικού συστήματος δεν έχει απασχολήσει τόσο τη βιβλιογραφία. Στο άρθρο αυτό περιγράφουμε κριτικά τις σχετικές με την προσβολή του αυτόνομου νευρικού στη νόσο αυτή δημοσιεύσεις, που προέρχονται τόσο από το Ρευματολογικό τμήμα της Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής του Παν/μίου Πατρών όσο και από άλλα κέντρα.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Fox RI. Medicine 2012; 4:285.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.29.** (LIOSSIS SN, BOUNAS A, ANDONOPOULOS AP. Mycophenolate mofetil as first-line treatment improves early clinically evident scleroderma lung disease.

Rheumatology 2006; 45:1005-8.)

Πρόκειται για πρωτότυπη κλινική μελέτη στην οποία αναλύθηκε η επίδραση του mycophenolate mofetil στην κυψελιδίτιδα που εμφανίζεται σε ασθενείς με διάχυτο συστηματικό σκληρόδερμα. Θεραπεία με mycophenolate mofetil στους ασθενείς αυτούς είχε ενθαρρυντικά αποτελέσματα αφού βελτίωσε σημαντικά την διαχυτική ικανότητα του μονοξειδίου του άνθρακα και βελτίωσε επίσης την FVC. Επίσης σημαντική ήταν η βελτίωση της δύσπνοιας στην προσπάθεια αλλά του συνοδού βήχα. Η θεραπεία αυτή ήταν καλά ανεκτή και δεν συσχετίσθηκε με εμφάνιση σοβαρών ανεπιθύμητων ενεργειών.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται απο:

1. Van Den Hougen FHJ. Zeitschrift Rheumatol 2006; 65:306.
2. Plastiras SC et al: Rheumatology 2006; 45:1572.
3. Sakkas LI et al: Nat Clin Practice Rheumatol 2006; 2:679.
4. Costner MI et al: Semin Cutan Med Surg 2006; 24:207.
5. Navarro C: Reumatologia Clinica 2006; 2:16.
6. Fernandez LS et al: Semin Fund Espanol Reumatol 2006; 7:151.
7. Wollheim F: Arthritis Rheum 2007; 56:9.
8. Nihtyanova SI et al: Rheumatology 2007; 46:442.
9. Antoniu SA. Expert Opin Inv Drugs 2007; 16:393.
10. Roos N et al: J Pharmacol Exper Therapy 2007; 321:583.
11. Zulian F et al: Future Rheumatol 2007; 2:51.
12. Vanthuyne M et al: Clin Exp Rheumatol 2007; 25:287.
13. Miniati I et al: Clin Exp Rheumatol 2007; 25:169.
14. Jain M et al: Curr Rheumatol Report 2007; 9:133.
15. Fathi N et al: Curr Rheumatol Report 2007; 9:144.
16. Benveniste O et al: Rev Rhumatisme 2007; 74:774.
17. Marasini B et al: Int J Immunopathol Pharmacol 2007; 20:223.
18. Marder W et al: Semin Resp Crit Care Med 2007; 28:398.
19. Highland KB et al: Semin Resp Crit Care Med 2007; 28:418.
20. Zulian F et al: Curr Opin Rheumatol 2007; 16:592.
21. Zwerner J et al: Dermatol Therapy 2007; 20:229.
22. Meurer et al: Hautarzt 2007; 58:851.
23. Hachulla E. Revue Med Interne 2007; 28:S277.
24. Riemekasten G et al: Zeitschrift Rheumatol 2007; 66:672.
25. Yazawa N et al: Clin Rev Allergy Immunol 2007; 33:107.
26. Renzoni EA et al: Mon Arch Chest Dis 2007; 67:217.
27. Gupta R et al: Indian J Rheumatol 2007; 2:23.
28. Statescu L et al: DermatoVenereol (Buc) 2007; 52:19.
29. Gerbino AJ et al: Chest 2008; 133:455.
31. Zamora AC et al: Respir Med 2008; 102:150.
31. Sweet SC. Pediatric Transplantation 2008; 12:121.
32. Girschick HJ: Zeit Rheumatologie 2008; 67:128.
33. Naik M et al: Lett Drug Design Disc 2008; 5:134.
34. Surjushe A et al: Indian J Derm Ven Leprol 2008; 74:180.

35. De la Pena Lefebvre P. Clinica Reumatologia 2008; 4:45.
36. Saketkoo LA et al: Arch Int Med 2008; 168:1718.
37. Sicinska J et al: Polski Merk Lek 2008; 25:192.
38. Dalal S et al: Curr Resp Med Reviews 2008; 4:226.
39. de Macedo PA et al: Acta Reumatol Portuguesa 2008; 33:289.
40. Lozada CJ et al: Future Rheumatol 2008; 3:357.
41. Morgiel E et al: Adv Clin Exper Med 2008; 17:441.
42. Kelly C et al: Exp Opin Pharmacother 2008; 9:3221.
43. Kim J: Therap Advances Resp Dis 2008; 2:319.
44. Shenin M et al: Endocrin Metab Imm Dis Drug Targ 2008; 8:11.
45. Mendez MM et al: Reumatologia 2009; E-pub.
46. Sabnani I et al: Rheumatology 2009; 48:49.
47. Orvis AK et al: J Amer Acad Dermatol 2009; 60:183.
48. Bussone G et al: Press Medicale 2009; 38:291.
49. Bandelier C et al: Swiss Med Weekly 2009; 139:41.
50. Verrecchia F et al: Rev Med Interne 2009; 30:955.
51. Gulamhusein A et al: J Rheumatol 2009; 36:460.
52. Bournia VKK et al: Clin Rev Allergy Immunol 2009; 36:176.
53. Fischer A et al: Clin Pulmonary Medicine 2009; 16:74.
54. Verrecchia F et al: Exp Rev Clin Immunol 2009; 5:35.
55. Saketkoo LA et al: Am J Med Sci 2009; 337:329.
56. Strobach D et al: Krankenhauspharmazie 2009; 30:320.
57. Au K et al: Curr Rheumatol Reports 2009; 11:111.
58. Cuomo G et al: Rheumatol Int 2009; 29:1529.
59. Kelly E et al: Clin Pulmonary Med 2009; 16:194.
60. Strobach D et al: Arzneimitteltherapie 2009; 27:24.
61. Daoussis D et al: Rheumatology 2010; 49:271.
62. Corte TJ et al: Exp Rev Respir Med 2009; 3:81.
63. Derk CT et al: Rheumatology 2009; 48:1595.
64. Shenin M et al: Int J Clin Rheumatol 2009; 4:67.
65. Tashkin DP et al: Curr Rheumatol Report 2009; 11:119.
66. Wells A et al: Rheumatology 2009; 48:iii40.
67. Herrick AL et al: J Rheumatol 2010; 37:116.
68. Le Pavec J et al: Clin Rev Allergy Immunol 2011; 40:104.
69. Mok CC. Int J Clin Rheumatol 2010; 5:33.
70. Busquets J et al: Rheumatology 2010; 49:1069.
71. Nandagudi A et al: Rheumatology 2010; 49S:i113.
72. Ong VH et al: Curr Opin Rheumatol 2010; 22:264.
73. Morganroth PA et al: Arthritis Care Res 2010; 62:1496.
74. Khanna D et al: Curr Rheumatol Rev 2010; 6:138.
75. Koutroumpas A et al: Clin Rheumatol 2010; 29:1167.
76. Varga J:UpToDate2010; topicKey=int_lung/8557
77. Sakkas L et al: Curr Rheumatol Rev 2010; 6:276.
78. Blagojevic J et al: Curr Rheumatol Rev 2010; 6:295.
79. Manno R et al: Immunotherapy 2010; 2:836.
80. Tochimoto A et al: Modern Rheumatol 2011; 21:296.
81. Le EN et al: Ann Rheum Dis 2011; 70:1104.
82. Daoussis D et al: Int J Rheumatol 2011; art. 214013.
83. Simeon-Aznar CP et al: Clin Rheumatol 2011; 30:1393.
84. Almeida I et al: Autoimmun Rev 2011; 10:693.
85. Solomon JJ et al: Int J Clin Rheumatol 2011; 6:503.
86. Riviere S. J Fran Viet Pneu 2011; 2:1.
87. Tzouvelekis A et al: Pulmon Med 2011; art. 849035.
88. Benveniste O. Reanimation 2011; 20:313.
89. Hassoun PM: La Presse Medicale 2011; 40:e25.

90. Pope J et al: J Rheumatol 2012; 39:524.
91. Fischer A et al: Diffuse Lung Dis 2012; 10.1007/978-1-4419-9771-5_12.
92. Balbir-Gurman A et al: Best Pract Res Clin Rheumatol 2012; 26:13.
93. Trang G et al: Rheumatol Int 2012; 32:645.
94. Hilar O: US Pharmacist 2012; 37:54.
95. Tzouvelekis A et al: Pulmonary Med 2012; art. 143637.
96. Harding S et al: Clin Exp Rheumatol 2012; 30:S38.
97. Malik S et al: Int J Clin Rheumatol 2012; 7:297.
98. Jain S et al: Inflamm Allergy Drug Targets 2012; 11:266.
99. Fischer A et al: Lancet 2012; 380:689.
100. Meyer KC et al: Immunol All Clin North Am 2012; 10.1016/j.iac.2012.07.001.
101. Sakkas LI et al: Curr Rheumatol Rev 2012; 8:45.
102. Sottile PD et al: Transplantation 2013; 10.1097/TP.0b013e3182845f23.
103. Henes JC et al: Clin Rheumatol 2013; 32:673.
104. Fischer A et al: J Rheumatol 2013; 10.3899/jrheum.121043.
105. Solomon JJ et al: Eur Respir Rev 2013; 22:6.
106. Tsuchiya H et al: Modern Rheumatol 2013; 10.1007/s10165-013-0892-1.
107. Molitor JA et al: J Rheumatol 2013; 40:539.
108. Alexis MA: UCR-HSJD 2013; 3:5.
109. Castillo-Tandazo W et al: Curr Rheumatol Rev 2013; 9:105.
110. Panopoulos ST et al: Lung 2013; 1:9.
111. Bestaev DV et al: Terapevticheskii Archiv 2013; 85:84.
112. Cappelli S et al: Eur Resp Review 2013; 22:236.
113. Bellando-Randone S et al: Exp Opin Orphan Drugs 2013; 1:851.
114. Capelli S et al: Rheumatology 2013; 10.1093/rheumatology/ket312.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.30.** (**LIOSIS SN, SOLOMOU EE, SFIKAKIS PP.** Lyn deficiency in B cells from patients with systemic lupus erythematosus. Arthritis and Rheumatism 2006; 54:2036-7.)

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.31.** (**DAOUSSIS D, ANTONOPOULOS I, ANDONOPOULOS AP, LIOSIS SN.** Increased expression of CD154 (CD40L) on stimulated T cells from patients with psoriatic arthritis. Rheumatology 2007; 46:227-31. Epub ahead of print, July 2006.)

Πρόκειται για πρωτότυπο άρθρο, στο οποίο περιγράφεται για πρώτη φορά η αυξημένη έκφραση του επιφανειακού συνδιεγερτικού μορίου CD154 (CD40L) σε λεμφοκύτταρα ασθενών με ψωριασική αρθρίτιδα. Πιό συγκεκριμένα, μετά απο διέγερση των T λεμφοκυττάρων ασθενών και μαρτύρων με PMA και ιονομυκίνη και βραχεία καλλιέργειά τους, προσδιορίστηκε η επιφανειακή έκφραση του CD40L σε υποπληθυσμούς T λεμφοκυττάρων χρησιμοποιώντας κυτταρομετρία ροής. Στα T λεμφοκύτταρα (και μάλιστα στα CD4⁺ T λεμφοκύτταρα) από ασθενείς με ψωριασική αρθρίτιδα, ιδίως σε εκείνους με ενεργό νόσο, βρέθηκε σημαντικά

αυξημένη έκφραση του μορίου CD40L στην κυτταρική τους μεμβράνη συγκριτικά με την έκφραση του ίδιου μορίου σε ασθενείς-μάρτυρες καθώς και σε υγιείς-μάρτυρες. Ο αναστολέας της καλσινευρίνης, κυκλοσπορίνη Α, ήταν ιδιαίτερα αποτελεσματικός στο να αναστείλει την επαγωγή του μορίου αυτού τόσο σε ασθενείς με ψωριασική αρθρίτιδα, όσο και στους μάρτυρες.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Choy E. Curr Rheumatol Reports 2007; 9:437.
2. Aronson PJ. Dermatol Online J 2008; 14(7).
3. Yang Yi et al: Chin J Dermatol 2008; 41(3).
4. Law CL et al: Adv Exp Med Biol 2009; 647:8.
5. Slobodin G et al: Isr Med Assoc J 2009; 11:430.
6. Peters AL et al: Semin Immunol 2009; 21:293.
7. Pamuk GE et al: Platelets 2009; 20:493.
8. Zaniewski P et al: Przegląd Dermatol 2010; 97:406.
9. Chen MH et al: Clin Rheumatol 2011; 30:1181.
10. Nada A et al: Clin Develop Immunol 2012; Art. 490148.
11. Montilla Morales C et al: Reumatol Clinica 2012; 8:15.
12. Mysliwiek H et al: Fol Histochem Histobiol 2012; 50:75.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.32.** (YIANNOPOULOS G, PASTROMAS V, ANTONOPOULOS I, KATSIBERIS G, KALLIOLIAS G, **LIOSIS SN**, ANDONOPOULOS AP. Combination of intravenous pulses of cyclophosphamide and methylprednisolone in patients with systemic sclerosis and interstitial lung disease.

Rheumatology International 2007; 27:357-61.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται απο:

1. Antoniu SA. Expert Opin Inv Drugs 2007; 16:393.
2. Research highlights. Nat Clin Practice Rheumatol 2007; 3:250.
3. Berezne A et al. Ann NY Acad Sci 2007; 1110:271.
4. Marder W et al. Semin Resp Crit Care Med 2007; 28:398.
5. Berezne A et al: J Rheumatol 2008; 35:1064.
6. Sardana K et al: Indian J Dermatol Verereol Leprol 2008; 74:436.
7. Simeon-Aznar CP et al: Open Resp Med J 2008; 2:39.
8. Bussone G et al: Press Medicale 2009; 38:291.
9. Wells AU et al: Rheumatology 2009; 48S3:iii40.
10. Daoussis D et al: Rheumatology 2009; 49:271.
11. Launay O et al: Ann NY Acad Sci 2009; 1173:610.
12. Shenin M et al: Int J Clin Rheumatol 2009; 4:67.
13. Yoo WH: Rheumatol Int 2012; 32:795.
14. Mouthon L et al: Respiratory Med 2010; 104:S59.
15. Ramos-Casals M et al: Nat Rev Rheumatol 2010; 6:269.
16. Ara R et al: J Shaheed S Med Coll 2010; 2:18.
17. Trang G et al: Rheumatol International 2012; 32:645.

18. Mittoo S et al: Open Rheumatol J 2011; 5:1.
19. Espinosa G et al: Archiv Bronconeum 2011; 47:239.
20. Abishek A et al: Clin Rheumatol 2011; 30:1099.
21. Chighizola C et al: Int J Clin Rheumatol 2011; 6:219.
22. Poormoghim H et al: Rheumatol Int 2012; 32:2431.
23. Tan A et al: Clin Exp Rheumatol 2011; 29:S66.
24. Simeon-Aznar CP et al: Clin Rheumatol 2011; 30:1393.
25. Assayag D et al: Rheumatol Curr Research 2012; 10.4172/2161-1149.S1-003.
26. Antin-Ozerkis D et al: Clin Chest Med 2012; 33:123.
27. Cappelli S et al: Eur Resp Review 2013; 22:236.
28. Sampaio-Barros PD et al: Rev Bras Reumatol 2013; 53:258.
29. Capelli S et al: Rheumatology 2013; 10.1093/rheumatology/ket312.
30. Bellando-Randone S et al: Exp Opin Orphan Drugs 2013; 1:851.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.33.** (STARAKIS I, MAZOKOPAKIS E, SIAGRIS D, **LISSIS S**, KARATZA C, ANTONOPOULOS A. Catastrophic antiphospholipid syndrome presented with severe hypertension, adult respiratory distress syndrome and unilateral adrenal infarction. Rheumatology International 2007; 27:781-3.)

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Malbranque S et al. Am J Trop Med Hyg 2008; 78:856.
2. Bortolati M et al: Autoimmunity Rev 2009; 8:297.
3. Makhoul BF et al: Rheumatol Int 2010; 30:401.
4. Petri M. Curr Rheumatol Rev 2010; 6:50.
5. Mehdi AA et al: Semin Thromb Hemost 2011; 37:49.
6. Mavridis A et al: Int Med 2011; 50:2923.
7. Gillis D et al: Semin Thromb Hemost 2012; 34:328.
8. Ozawa K et al: Clin Med Insights Case Rep 2012; 5:163.
9. Kanakis MA et al: Clin Exp Rheumatol 2013; 31:452.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.34.** KALLIOLIAS G, GEORGIU PE, ANTONOPOULOS I, ANDONOPOULOS AP, **LISSIS SN.** Anakinra treatment in patients with Adult Onset Still's Disease is fast, effective and steroid-sparing: experience from an uncontrolled trial. Annals of the Rheumatic Diseases 2007; 66:842-3.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται απο:

1. Kötter I et al. Semin Arthritis Rheum 2007;37:189.
2. Millar A et al: Irish Rheumatol Soc 2007: p59.
3. Furst DE et al: Ann Rheum Dis 2007; 66:2.
4. Gasse P et al: J Clin Invest 2007; 117:3786.
5. Joosten LAB et al: Arthritis Rheum 2008; 58:98.
6. Kontzias A et al: Drugs 2008; 68:319.
7. Shirota Y et al: Oral Dis 2008; 14:206.

8. Kalliolias GD et al: Exp Opin Invest Drugs 2008; 17:349.
9. Mandl LA et al: Up to date 2008: http://www.uptodateinc.com/patients/content/topic.do?topicKey=-OEjLIZiev_A_x/6
10. Maier J et al: J Rheumatol 2008; 35:939.
11. Dudler J et al: Rev Med Suisse 2008; 4:702.
12. Manger B: Zeit Rheumatologie 2008; 67:415.
13. Priori AL et al: Clin Exp Rheumatol 2008; 26:933.
14. Furst DE et al: Ann Rheum Dis 2008; 67:2.
15. Coloccini RA et al: Clinica-UNR.org 2008.
16. Stoll ML et al: Biologics 2008; 2:229.
17. Zhaoli D et al: Ch J Gen Pract 2008; 7:6
18. Ramos-Casals M et al: Medicine 2008; 87:345.
19. Vordenbaumen S et al: Ann Rheum Dis 2009; 68:450.
20. Church LD et al: Curr Opin Mol Therap 2009; 11:81.
21. Matsumoto K et al: Clin Rheumatol 2009; 28:485.
22. van den Berg WB et al: Progr Inflamm Research 2009; 59-74.
23. Hoffman HM. J Allergy Clin Immunol 2009; 124:1129.
24. Teran A et al: Gastroenterologia Hepatologia 2009; 31:681.
25. Neto NSR et al: Acta Reumatol Portug 2009; 34:628.
26. Tamaki H et al: Modern Rheumatol 2010; 20:200.
27. Naumann L et al: Ann Rheum Dis 2010; 69:466.
28. Dhimolea E. mAbs 2010; 2:3.
29. Kötter I et al: Z Rheumatol 2010; 69:581.
30. Doherty TA et al: J Leukoc Biol 2011; 90:37.
31. Laskari K et al: Arthritis Res Ther 2011; 13:R91.
32. Ostrowski RA et al: J Clin Rheumatol 2011; 17:315.
33. Todoerti M et al: Clin Exp Rheumatol 2011; 29:S42.
34. Sakai R et al: Clin Rheumatol 2012; 31:569.
35. Ravelli A et al: Genes Immunity 2012; 13:289.
36. Oh JM et al: Korean J Med 2012; 82:520.
37. Furst DE et al: Ann Rheum Dis 2012; 71:2.
38. Giampietro C et al: Int J Inflammation 2012; art. 317820.
39. Mavragani CP et al: Int J Inflammation 2012; art. 879020.
40. Dinarello CA et al: Nat Rev Drug Discovery 2012; 11:633.
41. Pouchot J et al: Best Pract Res Clin Rheumatol 2012; 26:477.
42. Giampietro C et al: Arthritis Care Res 2013; 65:822.
43. Chen DY: Exp Opin Orphan Drugs 2013; 1:103.
44. Assimakopoulos SF et al: J Clin Med Res 2013; 5:144.
45. Diallo A et al: Revue Medicine Intern 2013; 34:168.
46. Robillard N et al: J Med Cases 2013; 4:340.
47. Moll M et al: Clin Immunol 2013; 10.1016/j.clim.2013.04.008.
48. Al-Homood IA: Rheumatology 2013; 10.1093/rheumatology/ket250.
49. Kim J-J et al: Clin Exp Rheumatol 2013; 31:S60.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.35**. EUTHYMIΟPOULOU K, ALETRAS AJ, RAVAZOULA P, NIARAKIS A, DAOUSSIS D, ANTONΟPOULOS I, **LIOSIS SN**, ANDONΟPOULOS AP. Antiovarian antibodies in primary Sjogren's syndrome. Rheumatology International 2007; 27:1149-55.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Zou SH et al: Neuroendocrinol Lett 2008; 29:949.
2. Sotiropoulou G et al: Biol Chem 2010; 391:321.
3. Sammaritano LR: Autoimmunity Rev 2012; 11:A430.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.36.** ASSIMAKOPOULOS S, DIMITROPOULOU D, **LIOSSIS SN.** Intestinal vasculitis in systemic lupus erythematosus.

Journal of Gastroenterology and Hepatology 2008; 23:992.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Janssens P et al: Orphanet J Rare Dis. 2013; 8: 67.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.37.** **LIOSSIS SN,** SFIKAKIS PP. Rituximab-induced B-cell depletion in autoimmune diseases: potential effects on T cells

Clinical Immunology 2008; 127:280-5.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Lopez-Diego RS et al: Nature Rev Drug Discovery 2008; 7:909.
2. Zambruno G et al: J Investig Dermatol 2008; 128:2745.
3. Bignone PA et al: Exp Opin Biol Therapy 2008; 8:1897.
4. Delavallee L et al: Exp Rev Vaccines 2008; 7:10.
5. Datta SK: Nat Clin Pract Rheumatol 2009; 5:80.
6. Boletis JN et al: Nephrol Dial Transplant 2009; 24:2157.
7. Schröder A et al: Nervenarzt 2009; 80:155.
8. Menge T et al: Nervenarzt 2009; 80:190.
9. Phillips JC et al: Rev Med Liege 2009; 64:327.
10. Thilo B et al: Nat Rev Neurol 2009; 5:458.
11. Gaufin T et al: J Virol 2009; 83:10347.
12. Li Q et al: J Immunol 2009; 183:3195.
13. Trappe R et al: Am J Transplant 2009; 9:2331.
14. Tyler KL. Arch Neurol 2009; 66:1065.
15. Quartuccio L et al: Ann NY Acad Sci 2009; 1173:692.
16. Khanna D et al: Ophthalmology 2010; 117:133.
17. Kahwaji J et al: Transplant Res Risk Management 2009; 1:15.
18. Hartung HP. Nervenarzt 2009; 80:1462.
19. Wilk E et al: Arthritis Rheum 2009; 60:3653.
20. Ratanatharathorn V et al: Cancer Treat Rev 2009; 35:653.
21. Leuci S et al: Giornale Ital Dermatol Venereol 2009; 144:379.
22. Abud-Mendoza C et al: Ann Rheum Dis 2009; eLett Jan 2009.
23. Stübgen JP. J Neurol Sci 2010; 288:178.
24. Wormser GP et al: Clin Infect Dis 2010; 50:381
25. Jordan SC et al: Ped Nephrol 2010; 25:2035.
26. Bernard F et al: La Revue Med Interne 2010; 31:116.

27. Vo AA et al: Transplantation 2010; 89:1095.
28. Jacobi AM et al: Curr Opin Pharmacol 2010; 10:316.
29. Lund FE et al: Nat Rev Immunol 2010; 10:236.
30. Mumoli N et al: QJM 2011; 104:265.
31. Concha C et al: Rev Asoc Colomb Dermatol 2010; 18:25.
32. Deak E et al: Eur J Immunol 2010; 40:1355.
33. Hartung HP et al: Ther Adv Neurol Dis 2010;3:205.
34. Piccio L et al: Arch Neurol 2010; 67:707.
35. Cairoli E et al: Rev Med Chile 2010; 138:881.
36. Porter DL et al: Biol Blood Marrow Transplant 2010; 16:1467.
37. Nelson BH: J Immunol 2010; 185:4977.
38. Blum S et al: J Neurol Neurosurg Psych 2011; 82:659.
39. Ge S et al: Transplant Immunol 2011; 24:142.
40. Huang HKG et al: Nat Communications 2010; 1:art 102.
41. Abdulahad WH et al: Arthritis Rheum 2011; 10.1002/art.30236.
42. Alsafani S et al: J Clin Rheumatol 2011; 17:142.
43. Smith JT: Immunol Endocrine Metabol Agents 2011; 11:112.
44. Casabianca A et al: Infection 2011; 39:375.
45. Chiu YE et al: Pediatric Dermatol 2011; 28:357.
46. Daoussis D et al: Int J Rheumatol 2011; art. 214013.
47. Minakaran N et al: Cochr Library 2011; 10.1002/14651858.CD009226.
48. Norman FF et al: Curr Clin Oncol 2011; 5:551.
49. Vastagh I et al: Leuk Lymphoma 2011; 52: 2190.
50. Panopoulos S et al: Curr Opin Pulmon Med 2011; 17:362.
51. Rizvi SA: Curr Clin Neurol 2011; 1:131.
52. Popler J et al: Pediatric Pulmonol 2012; 47:84.
53. Griffin DO et al: J Exp Med 2011; 208:2591..
54. Levine MH et al: Semin Immunol 2012; 24:136.
55. Daoussis D et al: Semin Arthritis Rheum 2012; 10.1016/j.semarthrit.2011.11.007.
56. Stroopinsky D et al: Cancer Immunol Immunother 2012; 61:1233.
57. Leon B et al: Infect Disorder Drug Targets 2012; 12:213.
58. Barr A et al: Infect Disorders Drug Targets 2012; 12:222.
59. Smith RM et al: Arthritis Rheum 2012; 10.1002/art.34583.
60. Marino E et al: Autoimmunity 2012; 45:377.
61. Schumacher KR et al: J Heart Lung Transpl 2012; 31:1041.
62. Ponnuswamy P et al: Vasc Pharmacol 2012; 56:193.
63. Lee J et al: J Korean Soc Pediatr Nephrol. 2012; 16:138.
64. Shen S et al: Survey Ophthalmol 2012; 10.1016/j.survophthal.2012.10.006.
65. Eom TM et al: J Korean Soc Pediatr Nephrol 2012; 16:73.
66. Czaja AJ: Inflammation Allergy Drug Targets 2012; 11:351.
67. Hellwig K et al: Aktuelle Neurologie 2012; 39:374.
68. Czaja AJ: Curr Hepatitis Reports 2013; 12:66.
69. Trachana M et al: Rheumatol Int 2013; 33:809.
70. Shen S et al: Clin Immunol 2013; 58:252.
71. Gruppi A et al: Bitacora Dig 2013; 1:1.
72. Moriya K et al: Int J Hematol 2013; 10.1007/s12185-013-1374-0.
73. Stalika EA et al: Leukemia Lymph 2013; 10.3109/10428194.2013.810736.
74. Minakaran N et al: Cochr Library 2013; 10.1002/14651858.CD009226.pub2.
75. Burak KW et al: Can J Gastroenterol 2013; 27:273.
76. Avivi I et al: Blood Rev 2013; 10.1016/j.blre.2013.07.002.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.38**. KALLIOLIAS GD, LIOSSIS SN. The future of the IL-1 receptor antagonist anakinra: from rheumatoid arthritis to adult-onset Still's disease and systemic-onset juvenile idiopathic arthritis. Expert Opinion on Investigational Drugs 2008; 17:349-59.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Enriquez-de-Salamanca A et al: *Exp Rev Clin Immunol* 2008; 4:457.
2. Pelegriin P: *Drug News Perspectives* 2008; 21:424.
3. Dujmovic A et al: *J Neuroimmunol* 2009; 207:101.
4. Latchmann HJ et al: *N Engl J Med* 2009; 360:2416.
5. Gibbons LJ et al: *BioDrugs* 2009; 23:111.
6. Iansante V et al: *Antinflamm Antiallerg Agent Med Chem* 2009; 8:51.
7. Evans NP et al: *PM and R* 2009; 1:755.
8. Bryant C et al: *Trends Cell Biol* 2009; 19:455.
9. Kalliolias GD et al: *F1000 Biology Reports* 2009; 1:70.
10. Dziewit T et al: *Reumatologia* 2009; 47:151.
11. Huang GS et al: *Rheumatol Int* 2010; 30:1197.
12. Rego-Perez I et al: *Reumatol Clin* 2009; 5:268.
13. Darragh J et al: *Biochem J* 2009; BJ 20091062.
14. Mazarati AM et al: *Neurobiol Dis* 2010; 37:461.
15. van de Veerdonk FL et al: *PNAS USA* 2010; 107:3030.
16. Bondeson J et al: *Arthritis Rheum* 2010; 62:647.
17. Mandrup-Poulsen T et al: *Nat Rev Endocrinol* 2010; 6:158.
18. Schroder K et al: *Cell* 2010; 40:821.
19. Rieder F et al: *Am J Physiology* 2010; 298:G571.
20. Bondeson J: *Curr Drug Target* 2010; 11:576.
21. El-Osta H et al: *Mol Cancer Ther* 2010; 9:1485.
22. Jung N et al: *Clin Rheumatol* 2010; 29:1169.
23. Pineda E et al: *Epilepsia* 2010; 51:110.
24. Cardiel MH et al: *Arthritis Res Ther* 2010; 12:R192.
25. Bachmann M et al: *PloS Pathogens* 2010; 6:e1001144.
26. Lachmann HJ et al: *Arthritis Rheum* 2010; 10.1002/art.30105.
27. Köttler I et al: *Z Rheumatol* 2010; 69:581.
28. de Souza AWS et al: *Revista Brazil Reumatol* 2010; 50:665.
29. Yamanaka H et al: *Mod Rheumatol* 2011; 21:122.
30. Satapathy SK et al: *Hepatol Int* 2011; 5:597.
31. Lachmann HJ et al: *Arthritis Rheum* 2011; 63:314.
32. Kamionka M: *Curr Pharm Biotech* 2011; 12:268.
33. Gokce I et al: *Turk J Rheumatol* 2011; 26:71.
34. El-Osta HE et al: *Oncologist* 2011; 16:497.
35. Anders HJ et al: *J Am Soc Nephrol* 2011; 22:1.
36. Lachmann HJ: *Prog Inflamm Research* 2011; 209.
37. Menu P et al: *Clin Exp Immunol* 2011; 166:1.
38. Schulze J et al: *Cancer Lett* 2012; 317:106.
39. Keller J et al: *Biochem Biophys Res Comm* 2012; 417:217.
40. Scott DL: *Clin Pharmacol Therap* 2012; 91:30.
41. Vitiello M et al: *Mol Biosystems* 2012; 8:1108.
42. Bondeson J: *Exp Opin Therap Targets* 2011; 15:1355.
43. Oh JM et al: *Korean J Med* 2012; 82:520.
44. Zeff AS et al: *Pediatr Rheumatol Online J* 2012; 10:8.
45. Mohammed RHA: *Open J Rheumatol Autoimm Dis* 2012; 2:3.

46. Baroja-Mazo A et al: J Osteoporosis 2012; art. 408242.
47. Kanner AM et al: Epilepsy Behav 2012; 24:156.
48. Paul-Clark MJ et al: Pharmacol Therapeutics 2012; 135:200.
49. Ungar WJ et al: Semin Arthritis Rheum 2013; 10.1016/j.semarthrit.2012.10.006.
50. McIlwain DR et al: Cold Spring Harb Perspect Biol 2013; 10.1101/cshperspect.a008656.
51. Aumiller V et al: Am J Resp Cell Mol Biol 2013; 10.1165/rcmb.2012-0524OC.
52. Belum VR et al: Future Oncol 2013; 9:1161.
53. Schwarz R: J Osteoporosis 2013.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.40**. KATSIARI CG, LIOSSIS SN, SFIKAKIS PP. The pathophysiologic role of macrophages in systemic lupus erythematosus: a reappraisal.

Seminars in Arthritis & Rheumatism 2010; 39:491-503.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Jang E-J et al: Immunol Lett 2009; 124:70.
2. Menke J et al: J Am Soc Nephrol 2009; 20:2581.
3. Rauen T et al: Int Nephrol Urol 2010; 10.1007/s11255-010-9726-7
4. Shahani T et al: Blood 2010; 10.1182/blood-2009-07-232546.
5. Maeda K et al: Blood 2010; 115:4699.
6. Li Y et al: Arch Immunol Ther Exper 2010; 58:355.
7. Zhao P et al: Cell Mol Immunol 2010; 7:152.
8. Cheng XQ et al: J Ethnopharmacol 2010; 130:363.
9. Jiang L et al: Inflammation 2011; 34:402
10. Buchner M et al: Blood 2010; 115:4497.
11. Brkic Z et al: Open Arthritis J 2010; 3:13.
12. Oxe DS et al: Lupus 2011; 20:575.
13. Wu J et al: Arthritis Res Ther 2011; 13:R62.
14. Lu Y et al: Target Drug Str Cancer Inflamm 2011; 10.1007/978-1-4419-8417-3_10.
15. Scapini P et al: Proc Natl Acad Sci USA 2011; 10.1073/pnas.1107913108.
16. Stone RC et al: Arthritis Rheum 2012; 64:788.
17. Mok CC: Int J Clin Rheumatol 2011; 6:373.
18. Mok CC et al: Lupus 2012; 21:36.
19. Orme J et al: Autoimmun Rev 2012; 11:365.
20. Cuda CM et al: Arthritis Rheum 2012; 64:808.
21. Chen X et al: Food Chem Toxicol 2012; 50:695.
22. Nowling TK et al: Arthritis Res Ther 2011; 13:250.
23. Grammatikos AP et al: Trends Mol Med 2012; 18:101.
24. Jiang YW et al: Clin Devel Immunol 2012; art. 842928.
25. Fan L et al: Carbohydrate Polymers 2012; 10.1016/j.carbpol.2012.06.013.
26. Chen X et al: Carbohydrate Polymers 2012; 10.1016/j.carbpol.2012.06.052.
27. Ohlsson SM et al: Clin Exp Immunol 2012; 170:47.
28. Zhou L et al: Clin Vaccine Immunol 2012; 10.1128/0136-0205.110.11.11.
29. Gheita TA et al: J Clin Immunol 2012; 10.1007/s10875-012-9743-7.
30. Nakayama W et al: Eur J Dermatol 2012; 22:512.
31. Carvalheiro T et al: Clin Devel Immunol 2012; art 934161.
32. Yang L et al: J Immunol 2012; 10.4049/jimmunol.1201162.
33. Kulkarni OP et al: Curr Opin Rheumatol 2012; 24:457.
34. Ou JN et al: Scientific Reports 2012; 2:art 295.
35. Maurya H et al: Asian Pac J Trop Biomed 2012; 1:1.

36. Kumalasari ID et al: J Function Food 2013; 10.1016/j.jff.2012.12.005.
37. Mok CC: Exp Rev Clin Immunol 2013; 9:453.
38. Mackern-Oberti JP et al: Immunology 2013; 10.1111/imm.12124.
39. Riva D et al: Ann Biologie Clinique 2013; 71:3.
40. Lech M et al: J Amer Soc Nephrol 2013; 24:1357.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.41**. DAOUSSIS D, LIOSSIS SN[¶], TSAMANDAS AC, KALOGEROPOULOU C, KAZANTZI A, SIRINIAN C, KARAMPETSOU M, YIANNOPOULOS G, ANDONOPOULOS AP. Experience with Rituximab in scleroderma. A 1-year proof-of-principle study.

Rheumatology 2010; 49:271-80 (E-pub May 15 2009).

¶ Equally first author.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Daoussis D et al: Semin Arthritis Rheum 2009; In Press.
2. Clarke JT et al: Curr Opin Rheumatol 2010; 22:78.
3. Odaka M et al: Clin Exp Immunol 2010; 159:176.
4. Simms RW et al: Rheumatology (**Editorial**) 2010; 49:210.
5. Hasegawa M: J Dermatol 2010; 37:3.
6. Ong VH et al: Curr Opin Rheumatol 2010; 10.1097/BOR.0b013e328337c3d6
7. Daoussis D et al: Rheumatol Int 2010; 10.1007/s00296-010-1485-3.
8. van Laar JM: Arthritis Res Ther 2010; 12:112.
9. Khanna D et al: Curr Rheumatol Rev 2010; 6:138.
10. Koutroumpas A et al: Clin Rheumatol 2010; 29:1167.
11. Khanna D: Ind J Rheumatol 2010; 5:69.
12. Homer RJ et al: Curr Opin Rheumatol 2010; 22:683.
13. Hant FN et al: Clin Chest Med 2010; 31:433.
14. Varga J: Uptodate 2010; www.uptodate.com/home/content/topic.do?topicKey=int_lung/8557.
15. Bussone G et al: Autoimm Rev 2011; 10:248.
16. Becker MO et al: Zeit Rheumatol 2010; 69:310.
17. Sakkas L et al: Curr Rheumatol Rev 2010; 6:276.
18. Phumethum V et al: J Rheumatol 2011; 38:289.
19. Leask A: J Cell Comm Signaling 2010; 10.1007/s12079-010-0107-x.
20. Manno R et al: Immunotherapy 2010; 2:863.
21. Engel P et al: Pharmacol Rev 2011; 63:127.
22. Balbir-Gurman A et al: IMAJ 2011; 13:14.
23. Opitz C et al: J Vasc Dis 2011; 40:20.
24. Bassyouni IH et al: Joint Bone Spine 2011; 78:56.
25. de Lauretis A et al: Chronic Resp Dis 2011; 8:53.
26. Katsumoto TR et al: Ann Rev Pathol 2011; 6:509.
27. Furst DE et al: Ann Rheum Dis 2011; 70:12.
28. Gan Y et al: Arthritis Rheum 2011; 63:2484.
29. Bosello S et al: Autoimmun Rev 2011; 10:624.
30. Haroon M et al: Ther Adv Resp Dis 2011; 5:299.
31. Dimitropoulou D et al: In Vivo 2011; 25:833.
32. Daoussis D et al: Int J Rheumatol 2011; Art. 214013.
33. Panopoulos S et al: Curr Opin Pulmon Med 2011; 17:362.

34. Burt RK et al: Curr Opin Rheumatol 2011; 23:519.
35. Almeida I et al: Autoimmun Rev 2011; 10:693.
36. Solomon JJ et al: Int J Clin Rheumatol 2011; 6:503.
37. Riviere S. J Fran Viet Pneu 2011; 2:1.
38. Todoerti M et al: Clin Exp Rheumatol 2011; 29:S42.
39. Agarwal SK et al: Curr Opin Rheumatol 2011; 23:620.
40. LePavec J et al: Clin Rev Allergy Immunol 2011; 40:104.
41. Caramashi P et al: Rheumatology 2011; S1:001.
42. Li WL et al: Hong Kong Bull Rheum Dis 2012; 11:42.
43. William BM et al: Hematol/Oncol Stem Cell Therapy 2011; 4:132.
44. Daoussis D et al: Semin Arthritis Rheum 2012; 10.1016/j.semarthrit.2011.11.007.
45. Daoussis D et al: Clin Exp Rheumatol 2012; 30:S17.
46. Keir GJ et al: ERJ 2012; 40:641.
47. Pendergrass SA et al: J Invest Dermatol 2012; 132:1363.
48. Kobayashi A et al: Exp Rev Clin Pharmacol 2012; 5:219.
49. Assayag D et al: Rheumatol Curr Research 2012; 10.4172/2161-1149.S1-003.
50. Beyer C et al: Curr Opin Rheumatol 2012; 24:274.
51. Avouac J et al: Rheumatology 2012; 10.1093/rheumatology/kes041.
52. Balbir-Gurman A et al: Best Pract Res Clin Rheumatol 2012; 26:13.
53. Furst DE et al: Ann Rheum Dis 2012; 71:i2.
54. Antin-Ozerkis D et al: Clin Chest Med 2012; 33:123.
55. Leask A: Exp Opin Emerg Drugs 2012; 10.1517/14728214.2012.678833.
56. Hasegawa M et al: Semin Arthritis Rheum 2012; 42:281.
57. Daoussis D et al: Arthritis Res Ther 2012; 14:R145.
58. Jain S et al: Inflamm Allergy Drug Targets 2012; 11:266.
59. Lota HK et al: Int J Rheumatol 2012; art. 121439.
60. Russel TM et al: Methods Mol Biol 2012; 900:327.
61. Topal AA et al: Rheumatol Int 2012; 10.1007/s00296-012-2486-1.
62. Smith V et al: J Rheumatol 2013; 40:52.
63. Yamamoto T et al: Exp Rev Dermatol 2012; 7:559.
64. Bielecki M et al: Reumatologia 2012; 50:461.
65. Spiegler P: Clin Pulm Med 2013; 20:46.
66. Lota HK et al: Exp Opin Pharmacother 2013; 14:79.
67. Assassi S et al: BMC Medicine 2013; 11:9.
68. Kowal-Bielecka O et al: Polish Arch Int Med 2013; AOP_13_008.
69. Bayes HK et al: Thorax 2013; 68:277.
70. Solomon JJ et al: Eur Respir Rev 2013; 22:6.
71. Lota HK et al: Thorax 2013; 10.1136/thoraxjnl-2013-203265.
72. Furst DE et al: Ann Rheum Dis 2013; 72:ii35.
73. Chimenti MS et al: Eur J Dermatol 2013; 10.1684/ejd.2013.1929.
74. Gomez Carrera L et al: Arch Bronconeumol 2013; 10.1016/j.arbres.2012.11.005.
75. de Paula DR et al: Clin Rheumatol 2013; 32:281.
76. Daoussis D et al: World J Rheumatol 2013; 3:9.
77. Viswanath V et al: Ind J Dermatol 2013; 58:255.
78. Mehra S et al: Autoimmun Rev 2013; 12:340.
79. Castillo-Tandazo W et al: Curr Rheumatol Rev 2013; 9:105.
80. Cappelli S et al: Eur Resp Review 2013; 22:236.
81. Whitfield ML: Arthritis Rheum 2013; 10.1002/art.38192.
82. Sampaio-Barros PD et al: Rev Bras Reumatol 2013; 53:258.
83. Daoussis D et al: Future Med 2013; 10.2217/ebo.12.427.
84. Francois A et al: Arthritis Res Ther 2013; 15:R168.
85. Bellando-Randone S et al: Exp Opin Orphan Drugs 2013; 1:851.
86. Capelli S et al: Rheumatology 2013; 10.1093/rheumatology/ket312.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.42**. DAOUSSIS D, LIOSSIS SN[¶], SOLOMOU EE, TSANAKTSI A, BOUNIA K, KARAMPETSOU M, YIANNPOULOS G, ANDONOPOULOS AP. Evidence that Dickkopf-1 is dysfunctional in ankylosing spondylitis.

Arthritis and Rheumatism 2010; 62:150-8.

[¶] Equally First author.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Liu YY et al: Chinese Med J 2010; 123:1407.
2. Karmakar S et al: Rheum Dis Clin North America 2010; 36:385.
3. Roux C: Osteoporosis Int 2011; 22:421.
4. Tam LS et al: Nat Rev Rheumatol 2010; 10.1038/nrrheum.2010.79.
5. Maksymowych WP Curr Rheumatol Reports 2010; 12:318.
6. Dalbeth N et al: Arthritis Res Ther 2010; 12:R164.
7. Gethin PT: Discov Med 2010; 10:263.
8. Honsawek S et al: BMC Musculoskeletal Diseases 2010; 11:257.
9. Lories RJU et al: Best Practice Research Clin Rheum 2010; 24:625.
10. Grandaunet B et al: Arthritis Rheum 2011; 63:662.
11. Braun J et al: Ann Rheum Dis 2011; 70:i97.
12. Gatti D et al: J Clin Endocrin Metabol 2011; 10.1210/jc.2010-2552.
13. Wang SY et al: J Rheumatol 2011; 38:821.
14. Daoussis D et al: Semin Arthritis Rheum 2011; 41:170.
15. Aeberli D et al: Joint Bone Spine 2011; 78:422.
16. Baker-LePain JC et al: Curr Opin Rheumatol 2011; 23:389.
17. Dougados M et al: Lancet 2011; 377:2127.
18. Erdes Sh: Terapevt Arkhiv 2011; 83:51.
19. Aeberli D et al: Revue Rhumatism 2011; 78:397.
20. Senolt L et al: Ann Rheum Dis 2012; 71:71.
21. Toussiro E: Exp Opin Pharmacother 2011; 12:2469.
22. Haroon N et al: Arthritis Rheum 2012; 64:1119.
23. Papagoras C et al: J Spine 2011; 1:1.
24. Braem K et al: Joint Bone Spine 2012; 79:243.
25. Lories RJU: Nat Rev Rheumatol 2011; 10.1038/nrrheum.2011.156.
26. Serrata D et al: Progr NeuroPsychopharmacol 2012; 32:239.
27. Braem K et al: Revue Rhumatism 2012; 79:11.
28. Kenna TJ et al: Adv Genomics Genet 2011; 1:9.
29. Heiland GR et al: Ann Rheum Dis 2012; 71:572.
30. Masi AT et al: Arthritis 2011; 205904.
31. Terpos E et al: Clin Exp Rheumatol 2011; 29:921.
32. White DHN: Biomed Life Sci 2012; 10.1007/978-3-7091-0520-7_8.
33. Baraliakos X et al: Zeitschrift Rheumatologie 2012; 71:27.
34. Las Heras F et al: J Rheumatol 2012; 39:583.
35. Lories RJU et al: Ann Rheum Dis 2012; 71:317.
36. Bautista-Molano W et al: Rev Chil Reumatol 2011; 24:191.
37. Veidal SS et al: Clin Biochem 2012; 45:541.
38. Rahimi H et al: Curr Rheumatol Reports 2012; 14:349.
39. Gatti D et al: J Bone Min Research 2012; 10.1002/jbmr.1681.
40. van Duivenvoorde LM et al: Arthritis Rheum 2012; 10.1002/art.34600.
41. Elshistawy H et al: Egypt Rheumatol 2012; 10.1016/j.ejr.2012.05.002.
42. Tan S et al: Phys Med Biol 2012; 57:4683.

43. Maksymowych WP: *Revue Rheumatisme* 2012; 79:101.
44. Taylan A et al: *BMC Musculoskeletal Dis* 2012; 13:191.
45. Pathan E et al: *Ann Rheum Dis* 2012; 10.1136/annrheumdis-2012-201915.
46. Saad CGS et al: *Arthritis Res Ther* 2012; 14:R216.
47. Haynes KR et al: *Arthritis Res Ther* 2012; 14:R253.
48. Tan S et al: *Ann Rheum Dis* 2013; 10.1136/annrheumdis-2012-202661.
49. Maruotti N et al: *J Cell Physiol* 2013; 228:1428.
50. Suarez-Martin R et al: *Rev Cub Reumatol* 2012; 14:20.
51. Toussiot E et al: *Int J Clin Rheumatol* 2013; 8:73.
52. Lories RJ et al: *Nat Rev Rheumatol* 2013; 9:328.
53. Korkosz M et al: *BMC Muscleskel Dis* 2013; 14:99.
54. Dimitroulas T et al: *Autoimmun Rev* 2013; 12:958.
55. Corr M: *Exp Rev Clin Immunol* 2013; 9:289.
56. Miao CG et al: *Cell Signaling* 2013; 25:2069.
57. Huang J et al: *Mod Rheumatol* 2013; 10.1007/s10165-013-0891-2.
58. Braem K et al: *Osteoimmunol* 2012; 10.1007/978-1-4614-5366-6_10.
59. Yan YB et al: *J Cranio-Max Surgery* 2013; 10.1016/j.jcms.2013.04.009.
60. Slobodin G et al: *OA Arthritis* 2013; 1:7.
61. Skacelova S: *Osteolog Bulletin* 2013; 18:21.
62. Wythe SE et al: *Calc Tiss Int* 2013; 10.1007/s00223-013-9764-0.
63. Korkosz M et al: *Scand J Rheumatol* 2013; 10.3109/03009742.2013.805241.
64. Seo MR et al: *Korean J Med* 2013; 85:229.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.43**. DAOUSSIS D, LIOSSIS SN, TSAMANDAS AC, KALOGEROPOULOU C, KAZANTZI A, KORFIATIS P, YIANNOPOULOS G, ANDONOPOULOS AP. Is there a role for B cell depletion as therapy in scleroderma? A case report and review of the literature.

Seminars in Arthritis and Rheumatism 2010; 40:127.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Daoussis D et al: *Rheumatol Int* 2010; 10.1007/s00296-010-1485-3.
2. van Laar JM: *Arthritis Res Ther* 2010;12:112.
3. Bennett DD et al: *Clin Pharmacol* 2010; 2:135.
4. Bussone G et al: *Autoimmun Rev* 2010;10.1016/j.autrev.2010.09.012.
5. Bosello S et al: *Autoimmun Rev* 2011; 10:624.
6. Haroon M et al: *Ther Adv Resp Dis* 2011; 5:299.
7. Daoussis D et al: *Int J Rheumatol* 2011; 10.1155/2011/214013.
8. Panopoulos S et al: *Curr Opin Pulmon Med* 2011; 17:362.
9. Allanore Y et al: *Bull Acad National de Medecine* 2011; 195:55.
10. Caramashi P et al: *Rheumatology* 2011; S1:001.
11. Daoussis D et al: *Semin Arthritis Rheum* 2012; 10.1016/j.semarthrit.2011.11.007.
12. Daoussis D et al: *Clin Exp Rheumatol* 2012; In press.
13. Keir GJ et al: *ERJ* 2012; 10.1183/09031936.00163911.
14. Kobayashi A et al: *Exp Rev Clin Pharmacol* 2012; 5:219.
15. Hasegawa M et al: *Semin Arthritis Rheum* 2012; 10.1016/j.semarthrit.2012.03.014.
16. Daoussis D et al: *World J Rheumatol* 2013; 3:9.
17. Cappelli S et al: *Eur Resp Review* 2013; 22:236.
18. Daoussis D et al: *Future Med* 2013; 10.2217/ebo.12.427.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.44**. CRISPIN JC, LIOSSIS SN, KIS-TOTH K, LIEBERMAN LA, KYTTARIS VC, JUANG YT, TSOKOS GC.

Pathogenesis of human systemic lupus erythematosus: recent advances.

Trends in Molecular Medicine 2010; 12:47-57.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Crispin JC et al: J Biomed Biotech 2010; 2010:Article ID 943254.
2. Panchanathan R et al: PLoS ONE 2010; 5:e10868.
3. Crispin JC et al: Curr Opin Rheumatol 2010; 22:449.
4. Veeranki S et al: Immunol Lett 2010; 133:1.
5. Bonelli M et al: Wien Klin Wochenschr 2010; 122:31.
6. Shen H et al: J Cell Mol Biol 2010; 10.1093/jmcb/mjq023.
7. Kaveri SV et al: N Engl J Med 2010; 363:1080.
8. Zhang W et al: Autoimmunity 2010; 43:682.
9. Helms S et al: US Pharmacist 2010; 35:HS14.
10. Yang J et al: Mol Hum Genet 2011; 20:601.
11. Panchanathan R et al: J Immunol 2010; 185:7385.
12. Dai R et al: PLoS One 2010; e14302.
13. Yuang YT et al: Lupus 2010; 10.1177/0961203310383072.
14. Wigglesworth AK et al: Ann Pharmacother 2010; 44:1955.
15. Chatterjee M et al: Autoimmunity 2011; 44:211.
16. Ichinose K et al: Arthritis Rheum 2011; 63:523.
17. Berg PA: Liver International 2011; 31:920.
18. Rönnblom L et al: Semin Immunol 2011; 23:113.
19. Apostolidis SA et al: Lupus 2011; 20:120.
20. Del Porto F et al: Lupus 2011; 20:758.
21. Juang Y-T et al: Lupus 2011; 20:243.
22. Bagavant H et al: Am J Kidney Dis 2011; 57:498.
23. Dai R et al: Translational Research 2011; 157:163.
24. Kyttaris VC et al: Arthritis Rheum 2011; 63:2058.
25. Eliopoulos E et al: Lupus 2011; 20:501.
26. Panchanathan R et al: J Immunol 2011; 186:6762.
27. Tan W et al: Arthritis Rheum 2011; 63:2755.
28. Bosch X et al: J Immunol 2011; 186:6083.
29. Tsai PY et al: AJP-Renal Physiol 2011; 301:F751.
30. Bayri J et al: Nat Rev Rheumatol 2011; 7:349.
31. Crispin JC et al: Biomed Life Sci 2011; 10.1007/978-1-4419-9371-7_20.
32. Lee YH et al: Mol Biol Reports 2011; 38:3643.
33. Mikita N et al: J Dermatol 2011; 38:839.
34. Rauen T et al: J Biol Chem 2011; 286:32366.
35. Urbonaviciute V et al: J Int Med 2011; 270:309.
36. Crispin JC et al: Proc Natl Acad Sci USA 2011; 108:12443.
37. Suarez-Fueyo A et al: J Immunol 2011; 187:2376.
38. Yu L et al: J Huazhong Univ Sci Tech 2011; 31:476.
39. Maule WJ: Med Tech SA 2011; 25:5.
40. Murdaca G et al: Autoimmun Rev 2011;11:56.
41. Deshmukh US et al: J Immunol 2011; 10.1016/j.jaut.2011.07.002.
42. Ritterhouse LL et al: Arthritis Rheum 2011; 10.1002/art.30598.
43. Apostolidis SA et al: J Interf Cytok Res 2011; 10.1089/jir.2011.0029.
44. Sreih A et al: Arthritis Rheum 2011; 63:3942.

45. Chang PC et al: J Rheumatol 2011; 10.3899/jrheum.101310.
46. Choubey D et al: J Interferon Cytok Res 2011; 31:893.
47. Choubey D et al: J Interferon Cytok Res 2011; 31:857.
48. Scapini P et al: Proc Natl Acad Sci USA 2011; 128:E123.
49. Colasanti T et al: Arthritis Rheum 2012; 64:778.
50. Veeranki S et al: PLoS ONE 2011; 6(10): e27040.
51. Talaber G et al: Rheumatology 2011; 1:2.
52. Burness CB et al: Drugs 2011; 71:2435.
53. Tsokos GC: NEJM 2011; 365:2110.
54. Jagadeesh B: J Blood Lymph 2011; 1:1.
55. Pennell LM et al: J Autoimmun 2012; 38:J282.
56. Stenvang J et al: Silence 2012; 3:1.
57. Moulton VR et al: Mol Med 2012; 18:370.
58. Lee YH et al: Mol Biol Reports 2012; 39:6471.
59. Zhu S et al: Clin Sci 2012; 122:487.
60. Grammatikos AP et al: Trends Mol Med 2012; 18:101.
61. Choubey D: Clin Immunol 2012; 142:223.
62. Abdoel N et al: Clin Immunol 2012; 142:243.
63. Lood C et al: Arthritis Rheum 2012; 64:2698.
64. Crispin JC et al: Clin Immunol 2012; 143:45.
65. Couser WG: J Am Soc Nephrol 2012; 23:381.
66. Scott LJ et al: Biodrugs 2012; 26:195.
67. Kyttaris VC: Rheumatology Curr Res 2012; 2:e105.
68. Gesikowska K et al: Pol Merk Lek 2012; 188:111.
69. Seung CS: Hanyang Med Rev 2012; 32:83.
70. Yoshimi R et al: Int J Rheumatol 2012; art. 718237.
71. Eilat D et al: J Immunol 2012; 189:503.
72. Zhou NH et al: J Clin Dermatol 2012; 41:96.
73. Alessandrini C et al: FASEB J 2012; 10.1096/fj.12-206060.
74. Rosetti F et al: J Immunol 2012; 189:3714.
75. Koga T et al: J Immunol 2012; 10.4049/jimmunol.1201785.
76. Shim SC: Hanyang Med Rev 2012; 32:83.
77. Park HK: Hanyang Med Rev 2012; 32:35.
78. Caza TN et al: Clin Immunol 2012; 144:200.
79. Tofferi J et al: ISRN Immunology 2012; art 702858.
80. Mejia-Otero C et al: Case Rep Immunol 2012; art 754901.
81. Kasama T et al: Curr Rheumatol Rev 2012; 8:296.
82. Tuller T et al: Genes Immunity 2013; 14:67.
83. Pedroza Diaz NJ et al: Rev Colomb Reumatol 2012; 19:3.
84. Olier-Castillo D: Ciencia Salud 2012; 4:1.
85. Marin-Martin ML et al: Rev Colomb Reumatol 2012; 19.
86. Di B et al: Mol Med Reports 2012; 6:1171.
87. Shao X et al: Arthritis Rheumatism 2013; 65:780.
88. Ariza ME et al: Clin Immunol 2013; 146:131.
89. Weigert O et al: Arthritis Res Ther 2013; 15:R35.
90. Rogers JA et al: Mol Immunol 2013; 53:421.
91. Di Pietro ML et al: QJPH 2013; 2:126.
92. Nakkuntod J et al: J Human Gen 2013; 10.1038/jhg.2013.6.
93. Pierdominici M et al: Int Trends Immunity 2013; 1:24.
94. Cho SH: Hanyang Med Rev 2013; 33:45.
95. Ries M et al: J Leuk Biol 2013; 10.1189/jlb.0612278.
96. Addobbati C et al: Hum Immunol 2013; 74:1009.
97. Yu Y et al: J Clin Cell Immunol 2013; 4:2.
98. Gilkeson GS et al: PLoS ONE 2013; 8:e64650.
99. Han Y et al: Cell Physiol Biochem 2013; 31:795.

100. Choudhry KS et al: Lupus 2013; 10.1177/0961203313491847.
101. Kang SW: Hanyang Med Rev 2013; 33:77.
102. Zawrotniak M et al: Acta Biochim Polonica 2013; 60:483.
103. Nwe SM et al: Exp Rev Clin Immunol 2013; 9:677.
104. Luo J et al: Mol Immunol 2013; 56:574.
105. Liu CC et al: Ther Adv Musculoskel Dis 2013; 5:210.
106. Alzolibani AA et al: Cellular Immunol 2013; 10.1016/j.cellimm.2013.07.011.
107. Youssef EMI et al: Life Sci J 2013; 10:1144.
108. Aghdashi M et al: Med Archives 2013; 67:237.
109. Li SW et al: Int J Immunogenet 2013; 10.1111/iji.12087.
110. Cao P et al: Med Inform 2013; 3.
111. Abeler-Dörner L et al: J Rheumatol 2013;10.3899/jrheum.121299.
112. Murdaca G et al: Autoimmun Rev 2013; 10.1016/j.autrev.2013.07.007.
113. Collins MP et al: Neurom Dis Clin Pract 2013; 10.1007/978-1-4614-6567-6_36.
114. Shim YK et al: J Korean Med Sci 2013; 27:1162.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.45**. **DAOUSSIS D, LIOSSIS SN, ANDONOPOULOS AP.** Wnt pathway and IL-17: novel regulators of joint remodeling in rheumatic diseases. Looking beyond the RANK-RANKL-OPG axis.

Seminars in Arthritis & Rheumatism 2010; 39:369.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Rabelo FS et al: Autoimmun Rev 2010; 9:207.
2. Daoussis D et al: Arthritis Rheum 2010; 62:150.
3. Yu HC et al: J Bone Mineral Res 2010; 25:1128.
4. Broadhead ML et al: Expert Opin Therap Targets 2011; 15:169.
5. Daoussis D et al: Semin Arthritis Rheum 2011; 41:170.
6. Liu N et al: J Bone Mineral Res 2011; 26:2082.
7. Molnar-Kimber KL et al: Med Hypotheses 2012; 78:123.
8. Silva I et al: Acta Reumatol Portuguesa 2011; 36:209.
9. Lee YS et al: Eur J Immunol 2012; 10.1002/eji.201242445.
10. Pereira IA et al: Rev Bras Reumatol 2012; 52:474.
11. Maruotti N et al: J Cell Physiol 2013; 228:1428.
12. Goncalves-Zillo TO et al: J Clin Periodontol 2013; 40:653.
13. Miao CG et al: Cell Signaling 2013; 25:2069.
14. Ahmed SF et al: 2013; J Osteoporosis 2013; 460210.
15. Maeno M et al: J Hard Tissue Biol 2013; 22:287.
16. Wu H et al: Chin J Rheumatol 2013; 10.3760/cma.j.issn.1007-7480.2013.03.016
17. Koufany M et al: Arthritis Rheum 2013; 10.1002/art.38130.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.46**. **KARAMPETSOU MP, LIOSSIS SN, SFIKAKIS PP.** TNF-α antagonists beyond approved indications: stories of success and prospects for the future.

Quarterly Journal of Medicine 2010; 103:917-28.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Pieringer H et al: QJ Med 2011; 104:13.
2. Culver DA et al: QJ Med 2011; 104:374.
3. Esposito E et al: Trends Pharmacol Sci 2011; 32:107.
4. Wang T et al: Semin Resp Crit Care Med 2011; 32:346.
5. Panopoulos S et al: Curr Opin Pulmon Med 2011; 17:362.
6. Sfrikakis PP et al: Clin Immunol 2011; 141:231.
7. Pellicer Z et al: Ann Gastroenterol 2012; 25:1.
8. Girolomoni G et al: Immunopharmacol Immunotoxicol 2012; 34:548.
9. Gasparyan AK et al: Curr Pharm Design 2012; 18:1543.
10. Furst D et al: Ann Rheum Dis 2012; 71:i2.
11. McQueen F et al: Postgrad Med J 2012; 10.1136/postgradmedj-2011-130364.
12. Haida KS et al: Braz Arch Biol Technol 2012; 55:3.
13. Hernandez MV et al: Reumatol Clinica 2013; 9:53.
14. Kanakaraj P et al: mAbs 2012; 4:1.
15. Cosmatos I et al: J Am Acad Dermatol 2013; 68:412.
16. Zoumboulis CC et al: JDDG 2012; 10:S1.
17. Chakravarty K et al: Assam J Int Med 2012; 2:30.
18. van der Valk FM et al: Curr Opin Lipidol 2012; 23:532.
19. Weiler-Normann C et al: J Hepatol 2013; 58:529.
20. Furst DE et al: Ann Rheum Dis 2013;72:ii35.
21. Chengke L et al: Spine 2013; 38:E861.
22. Andreadou E et al: Case Reports Neurol Med 2013; 671935.
23. Rajanayagam J et al: J Hepatol 2013.
24. Mesko B et al: Genome Med 2013; 5:59.
25. Sanchez-Cano D et al: Mediators Inflamm 2013; art. 286857.
26. Camara-Lemarroy CR et al: Am J Clin Dermatol 2013; 10.1007/s40257-013-0039-3.
27. Hernandez MV et al: Arthritis Care Research 2013; 10.1002/acr.22096.
28. Scheinfeld N: Dermatol Online J 2013; 19:6.
29. Luo C et al: Spine 2013; 38:E861.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.47**. KARAMPETSOU MP, ANDONOPOULOS AP, **LIOSIS SN**. Treatment with TNF α blockers induces phenotypical and functional aberrations in peripheral B cells. Clinical Immunology 2011; 140:8-17.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Rasmussen DL et al: J Immunotoxicol 2012; 9:129.
2. Sfrikakis PP et al: Clin Immunol 2011; 141:231.
3. Modi S et al: Clin Exp Immunol 2013; 173:8.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.48**. DAOUSSIS D, **LIOSIS SN**, YIANNPOULOS G, ANDONOPOULOS AP. B cell depletion therapy in systemic sclerosis: experimental rationale and update on clinical evidence. International Journal of Rheumatology 2011; 214013.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Caramashi P et al: Rheumatology 2011; S1:001.
2. Daoussis D et al: Semin Arthritis Rheum 2012; 10.1016/j.semarthrit.2011.11.007.

3. Lorenz HM: Deutsche Med Wochen 2012; 137:661.
4. Mehra S et al: Autoimmun Rev 2013; 12:340.
5. Dunne JV et al: PLoS ONE 2012; e44814.
6. de Paula DR et al: Clin Rheumatol 2013; 32:281.
7. Kowal-Bielecka O et al: Polish Arch Int Med 2013; AOP_13_008.
8. Hohenstein B et al: Atheroscl Suppl 2013; 14:185.
9. Rosman Z et al: BMC Medicine 2013; 11:88.
10. Daoussis D et al: World J Rheumatol 2013; 3:9.
11. Giuggioli D et al: Autoimmun Rev 2013; 10.1016/j.autrev.2013.06.013.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.49**. DAOUSSIS D, LIOSSIS SNC, TSAMANDAS A, KALOGEROPOULOU C, PALIOGIANNI F, SIRINIAN C, YIANNPOULOS G, ANDONOPOULOS AP. Effect of long term treatment with rituximab on pulmonary function and skin fibrosis in patients with diffuse systemic sclerosis.

Clinical and Experimental Rheumatology 2012; 30:S17.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Daoussis D et al: Semin Arthritis Rheum 2012; 10.1016/j.semarthrit.2011.11.007.
2. Daoussis D et al: Arthritis Res Ther 2012; 14:R145.
3. Mehra S et al: Autoimmun Rev 2012; 10.1016/j.autrev.2012.05.011.
4. Smith V et al: J Rheumatol 2013; 40:52.
5. Kowal-Bielecka O et al: Polish Arch Int Med 2013; AOP_13_008.
6. Solomon JJ et al: Eur Respir Rev 2013; 22:6.
7. Antic M et al: Curr Opin Pharmacol 2013; 10.1016/j.coph.2013.05.016.
8. Daoussis D et al: World J Rheumatol 2013; 3:9.
9. Fanto M et al: Case Rep Rheumatol 2013; art. 8579694.
10. O'Dwyer DN et al: Eur J Int Med 2013; 10.1016/j.ejim.2013.07.004.
11. Castillo-Tandazo W et al: Curr Rheumatol Rev 2013; 9:105.
12. Cappelli S et al: Eur Resp Review 2013; 22:236.
13. Whitfield ML: Arthritis Rheum 2013; 10.1002/art.38192.
14. Sampaio-Barros PD et al: Rev Bras Reumatol 2013; 53:258.
15. Daoussis D et al: Future Med 2013; 10.2217/ebo.12.427.
16. Francois A et al: Arthritis Res Ther 2013; 15:R168.
17. Duncan S et al: Respiratory Med 2013; 10.1007/978-1-62703-682-5_7.
18. Bellando-Randone S et al: Exp Opin Orphan Drugs 2013; 1:851.
19. Capelli S et al: Rheumatology 2013; 10.1093/rheumatology/ket312.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.50**. DAOUSSIS D, ANTONOPOULOS I, LIOSSIS SNC, YIANNPOULOS G, ANDONOPOULOS AP. Treatment of systemic sclerosis-associated calcinosis: A case report of rituximab-induced regression of CREST-related calcinosis and review of the literature.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Nitsche A et al: Reumatologia Clin 2012; 8:303.
2. McMahan ZH et al: Nat Rev Rheumatol 2013; 9:90.
3. de Paula DR et al: Clin Rheumatol 2012; 10.1007/s10067-012-2124-z.
4. Derk CT: J Clin Outcome Management 2012; 19:376.
5. Li Q et al: Am J Pathol 2013; 10.1016/j.ajpath.2013.03.002.
6. Li Q et al: Matrix Biology 2013; 10.1016/j.matbio.2013.06.003.
7. Emer J et al: J Clin Aesthet Dermatol 2013; 6:39.
8. Sampaio-Barros PD et al: Rev Bras Reumatol 2013; 53:258.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.2.51**. DAOUSSIS D, TSAMANDAS AC, **LIOSSIS SNC**, ANTONOPOULOS I, KARATZA E, YIANNOPOULOS G, ANDONOPOULOS AP. B-cell depletion therapy in patients with diffuse systemic sclerosis associates with a significant decrease in PDGFR expression and activation in spindle-like cells in the skin. Arthritis Research & Therapy 2012; 14(3): R145.

Η μελέτη αυτή αναφέρεται από:

1. Yamamoto T et al: Exp Rev Dermatol 2012; 7:559.
2. Bielecki M et al: Reumatologia 2012; 50:461.
3. Iwayama T et al: Curr Rheumatol Rep 2013; 15:304.
4. Daoussis D et al: World J Rheumatol 2013; 3:9.
5. Wang YY et al: Clin Immunol 2013; 10.1016/j.clim.2013.06.006.
6. Daoussis D et al: Future Med 2013; 10.2217/ebo.12.427.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.1.1**. (ΠΑΤΡΙΚΟΣ Δ., ΜΑΡΑΓΚΟΥ Μ., ΔΙΚΑΙΟΥ Σ., **ΛΙΟΣΗΣ Σ.**, ΝΤΑΝΤΗΣ Π. Περιφερική νευροπάθεια σε ασθενή με μονοκλωνική γαμμαπάθεια ακαθόριστης σημασίας. Ελληνική Ρευματολογία 1992; 4:189-196).

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται περίπτωση ασθενούς με περιφερική νευροπάθεια από μονοκλωνική γαμμαπάθεια ακαθόριστης σημασίας. Η ηλεκτροφόρηση των λευκωμάτων του ορού και των ούρων καθώς και η βιοψία του γαστροκνημιαίου νεύρου συνέβαλαν σημαντικά στη διάγνωση. Η έγκαιρη διάγνωση συνετέλεσε στην άμεση ανταπόκριση του ασθενούς, στο συνδυασμό πλασμαφαίρεσης και ώσεων με κυκλοφωσφαμίδη.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.1.2.** (**ΛΙΟΣΗΣ Σ-Ν.Κ.** KOVACS B., DENNIS G., KAMMER G.M., ΤΣΩΚΟΣ Γ.Χ. Διαταραχές της ειδικής αντιγονικής διέγερσης των Β λεμφοκυττάρων του συστηματικού ερυθματώδους λύκου: ανωμαλίες στη μετάδοση του ενδοκυττάρου μηνύματος. Ελληνική Ρευματολογία 1998; 9:237-249).

Για την καλύτερη κατανόηση των μοριακών μηχανισμών που ευθύνονται για την υπερ-δραστηριότητα του Β λεμφοκυττάρου σε ασθενείς με Συστηματικό Ερυθματώδη Λύκο (ΣΕΛ) μελετήσαμε τα πρώιμα βιοχημικά γεγονότα που προκαλούνται στο εσωτερικό του Β λεμφοκυττάρου μετά από διέγερση του μέσω του ειδικού αντιγονικού του υποδοχέα (επιφανειακή IgM ή IgG). Διαπιστώσαμε ότι τόσο οι μέσω αντι-IgM όσο και οι μέσω αντι-IgD προκαλούμενες αυξήσεις στη συγκέντρωση του ελεύθερου ιονισμένου κυτταροπλασματικού ασβεστίου ήταν σημαντικά υψηλότερες στην ομάδα των ασθενών με ΣΕΛ, παρά σε μάρτυρες, τόσο υγιείς, όσο και ασθενείς που έπασχαν από άλλα συστηματικά αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα. Το φαινόμενο αυτό δεν συνοδεύεται από σημαντικά αυξημένη παραγωγή μεταβολιτών της τριφωσφορικής ινοσιτόλης, αλλά συσχετιζόταν καλώς με την αυξημένη παραγωγή τυροσινικά φωσφορυλιωμένων πρωτεϊνών, φαινόμενο που και πάλι αφορούσε στους ασθενείς με ΣΕΛ μόνο. Η μελέτη αυτή καταδεικνύει για πρώτη φορά ότι τα Β λεμφοκύτταρα στο ΣΕΛ μετά από ειδική διέγερση μέσω του αντιγονικού τους υποδοχέα εμφανίζουν ανωμαλίες στα πρώιμότερα βιοχημικά γεγονότα του καταρράκτη της μετάδοσης του ενδοκυττάρου μηνύματος, που δυνατό να σχετίζονται με τη παθογένεια της νόσου.

Εργασία με αύξοντα αριθμό **8.1.3.** (ΚΑΤΣΙΑΡΗ Χ.Γ., **ΛΙΟΣΗΣ Σ-Ν.Κ.**, ΣΦΗΚΑΚΗΣ Π.Π. Η λειτουργία του συνδιεγερτικού λεμφοκυτταρικού μορίου CD154 (CD40 ligand) στο συστηματικό ερυθματώδη λύκο. Ελληνική Ρευματολογία 1999; 10:150-159).

Το μόριο CD154 (CD40L) έχει αναδειχθεί ως ένα σημαντικό συνδιεγερτικό / ανοσορυθμιστικό μόριο. Στο Συστηματικό Ερυθματώδη Λύκο (ΣΕΛ), που θεωρείται το κατ'εξοχήν αυτοάνοσο νόσημα, το μόριο CD40L παρουσιάζει διαταραγμένη έκφραση τόσο στα Τ όσο και στα Β λεμφοκύτταρα, η οποία είναι λειτουργικά σημαντική. Έχουν διατυπωθεί υποθέσεις για την παθολογική φυσιολογία του CD40L στον ΣΕΛ, σύμφωνα με τις οποίες η διαταραγμένη έκφραση του μορίου αυτού συμβάλλει στη παθογένεια του ΣΕΛ. Ήδη το μόριο CD40L αποτελεί στόχο ανοσο-παρεμβατικών προσπαθειών στη θεραπευτική προσέγγιση του ΣΕΛ, ενώ δοκιμάζεται πειραματικά η χορήγηση αντι-CD40L μονοκλωνικών

αντισωμάτων σε ασθενείς με ΣΕΛ και νεφρίτιδα στα πλαίσια κλινικών μελετών στις ΗΠΑ.

8.4. Βιβλία

8.4.1. Κεφάλαια σε βιβλία

8.4.1.1. **Liossis SNC**, Tsokos GC. B cells in SLE. *In*: Lupus: Cellular and Molecular pathogenesis. Kammer GM, Tsokos GC, eds. The Humana Press Inc., Totowa, NJ: 1999, p 167-180.

8.4.1.2. **Liossis SNC**, Tsokos GC. Pathogenesis of lupus. *In*: Molecular Rheumatology. Tsokos GC, ed. Humana Press, Totowa, NJ: 2000; 311-323.

8.4.1.3. **Liossis SNC**, Tsokos GC. B cell abnormalities in systemic lupus erythematosus. *In*: **Dubois Lupus Erythematosus**. Wallace JD, Hahn BH, eds., 6th ed. Lippincott Williams & Wilkins, 2001, 205-218.

8.4.1.4. Sfrikakis PP, **Liossis SNC**. CTLA-4 in Rheumatoid arthritis. *In*: CTLA-4 and autoimmune diseases. Eureka Publications, 2002; 35-44.

8.4.1.5. **Liossis SNC**, Tsokos GC. B cell abnormalities in systemic lupus erythematosus. *In*: **Dubois Lupus Erythematosus**. Wallace JD, Hahn BH, eds., 7th ed. Lippincott Williams & Wilkins, 2007, 176-90.

8.4.1.6. **Liossis SNC**, Tsokos GC. B cells in Human Systemic Lupus Erythematosus. *In*: A companion to **Rheumatology**. Systemic Lupus Erythematosus. Tsokos GC, Gordon C, Smolen JS, eds., 1st ed. Mosby Elsevier, 2007; 103-8.

8.5. Ανακοινώσεις σε Συνέδρια

8.5.1. Εσωτερικού με Abstracts.

*Προφορική Ανακοίνωση Περίληψης

8.5.1.1. Τσορβά Α., **Λιόσης ΣΝ**, Γεωργαλίδης Κ., Μόσχου-Παραρά Μ. Προ- και μετεγχειρητικός έλεγχος της λειτουργίας της πήξεως σε επεμβάσεις με εξωσωματική κυκλοφορία. (210), 4^ο Παγκρήτιο Ιατρικό Συνέδριο, 1987.

8.5.1.2. Κουτουδάκη Ε., Κουρουμπέτσης Χ., Χατζηθεοδώρου Ε., Δημοπούλου Ι., Κουτελού Μ., Ναούμη Κ., **Λιόσης ΣΝ.**, Χατζάκης Α., Τασσόπουλος Ν. Εξέλιξη της οξείας ηπατίτιδας Β: ετεροφυλοφιλική έναντι ομοφυλοφιλικής επαφής. Α' Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS και σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων, Αθήνα 1990.

8.5.1.3. **Λιόσης Σ**, Κουτελού Μ, Ζορμπάς Π, Κουρουμπέτσης Χ, Γιαννικάκης Θ, Καλαφατάς Π, Τασσόπουλος Ν. Εργαστηριακά χαρακτηριστικά οξείας μη-Α μη-Β ηπατίτιδας. 2^η Επιστημονική Διανοσοκομειακή Συνάντηση Ιατρών Πειραιά, Νίκαια 1990.

8.5.1.4. Καλαφατάς Π, Νικολακάκης Π, Ζορμπάς Π, **Λιόσης Σ**, Νεαμονιτού Δ, Δημακοπούλου Μ. Εμπειρία από τη νοσηλεία ασθενών με AIDS. 2^η Επιστημονική Διανοσοκομειακή Συνάντηση Ιατρών Πειραιά, Νίκαια 1990.

8.5.1.5. Καλαφατάς Π, Νικολακάκης Π, **Λιόσης Σ**, Καποδίστριας Κ, Ζορμπάς Π, Δημακοπούλου Μ, Τασσόπουλος Ν. Παρατηρήσεις από 65 πρόσφατες περιπτώσεις ελονοσίας. 2^η Επιστημονική Διανοσοκομειακή Συνάντηση Ιατρών Πειραιά, Νίκαια 1990.

8.5.1.6. Καλαφατάς Π, Νικολακάκης Π, Ζορμπάς Π, **Λιόσης Σ**, Χατζηαποστόλου Ε, Δημακοπούλου Μ. Παρατηρήσεις από τη νοσηλεία ασθενών με AIDS. 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AIDS, Θεσσαλονίκη, 1990.

8.5.1.7. Γιαννικάκης Θ., Μαγκίνα Α, **Λιόσης Σ**, Όρος Λ, Τασσόπουλος Ν, Καλαφατάς Π. Φυματιώδης μηνιγγίτιδα: κλινικο-εργαστηριακά στοιχεία. 17^ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα 1991.

8.5.1.8. Μαραγκού Μ, Τaráση Α, Πατρίκος Δ, Μητσιούλη Χ, **Λιόσης Σ**, Παπαδοπούλου Ν, Αθανασιάδου Σ, Ντάντης Π. Πολλαπλούν μυέλωμα που εκδηλώθηκε σαν ρευματική νόσος (6 περιπτώσεις). 13^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας, Αθήνα 1992.

8.5.1.9. Μαραγκού Μ, Καρμίρης Θ, Τaráση Α, **Λιόσης Σ**, Τσιρογιάννη Α, Πατρίκος Δ, Αθανασιάδου Σ, Ντάντης Π. Παραπρωτεΐναιμία σε ασθενείς με ρευματοειδή αρθρίτιδα. 13^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας, Αθήνα 1992.

8.5.1.10. Karamitsos D, **Liossis S**, Galanopoulos N, Giannopoulou C, Houssianakou I, Rondogianni F, Krespi P, Kesse-Elia M, Dandis P. Myocardial Tl-201 SPECT in patients with scleroderma. 7^ο Μεσογειακό Συνέδριο Ρευματολογίας, Αθήνα 1994.

8.5.1.11. Κατσιάρη Χ., **Λιόσης ΣΝ**, Σφηκάκης Π. Το αντι-TNF μονοκλωνικό αντίσωμα infliximab (Remicade) στη θεραπεία ασθενών με ανθεκτική ρευματοειδή αρθρίτιδα: προκαταρκτικές παρατηρήσεις. 16^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας, Αθήνα 2000.

*8.5.1.12. Γούρα Χ, Γιαννοπούλου Ε, Παναγιωτόπουλος Η, Γιαννόπουλος Γ. **Λιόσης ΣΝ**, Αλετράς Α, Αντωνόπουλος Α. Ο TGF-β1 διεγείρει την έκφραση των υποδοχέων του και της IL-6 σε ινοβλάστες και χονδροκύτταρα αρθρικού υμένα και χόνδρου ασθενών με ρευματοειδή αρθρίτιδα και οστεοαρθρίτιδα μέσω επαγωγής της παραγωγής ενεργών ειδών οξυγόνου. 18^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας, Αθήνα 2004.

8.5.1.13. Γιαννόπουλος Γ, **Λιόσης ΣΝ**, Γεωργίου Π, Μειμάρης Ν, Μελαχρινού Μ, Αντωνόπουλος Α. Νεανική κροταφική αρτηρίτιδα. Περιγραφή περιπτώσεως και ανασκόπηση της βιβλιογραφίας. 18^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας, Αθήνα 2004.

8.5.2. Εξωτερικού με Abstracts σε περιοδικά καταχωρημένα στο Index Medicus.

* Προφορική ανακοίνωση περίληψης

**** Προφορική ανακοίνωση στην ολομέλεια των Συνέδρων (Plenary Session)**

8.5.2.1. ***Liossis SN.** A man with hydatid disease of the spinal canal. Rheumatology in Europe (Abstract) C207, S211, 1995.

8.5.2.2. **Liossis SNC,** Kovacs B, Dennis G, Kammer GM, Tsokos GC. Cell signaling in human lupus lymphocytes: Lupus B cells display increased sIgM and sIgD-mediated free intracytoplasmic calcium responses. Arthritis and Rheumatism (Abstract) 39, S250, 1996.

8.5.2.3. **Liossis SNC,** Kovacs B, Dennis G, Kammer GM, Tsokos GC. B cells with systemic lupus erythematosus display abnormal antigen-receptor-mediated early signal transduction events. Journal of Allergy and Clinical Immunology (Abstract) 99, S23, 1997.

8.5.2.4. Kovacs B, **Liossis SNC,** Tsokos GC. Crosslinking of the Fas antigen suppresses the CD3-mediated signaling events in T cells by inhibiting the association of the p56lck protein tyrosine kinase with the zeta chain of the T cell receptor. Journal of Investigative Medicine (Abstract) 45, 229A, 1997.

8.5.2.5. **Liossis SNC,** Kovacs B, Dennis G, Kammer GM, Tsokos GC. B cells with systemic lupus erythematosus display abnormal antigen-receptor-mediated early signal transduction events. Journal of Investigative Medicine (Abstract) 45, 243A, 1997.

8.5.2.6. **Liossis SNC,** Ding XZ, Kiang JG, Tsokos GC. Overexpression of the heat-shock-protein 70 enhances the TCR/CD3- and the Fas/APO-1/CD95-mediated apoptotic cell death in Jurkat T cells. Journal of Investigative Medicine (Abstract) 45, 229A, 1997.

8.5.2.7. **Liossis SNC,** Ding XZ, Dennis GJ, Tsokos GC. Defective T cell receptor ζ chain expression and abnormal T cell signaling in patients with systemic lupus erythematosus. Journal of Investigative Medicine (Abstract) 45, 243A, 1997.

8.5.2.8. **Liossis SNC**, Ding XZ, Kiang JG, Tsokos GC. Overexpression of the heat-shock-protein 70 enhances the TCR/CD3- and the Fas/APO-1/CD95-mediated apoptotic cell death in Jurkat T cells. Arthritis & Rheumatism (Abstract) 40, S178, 1997.

8.5.2.9. ****Liossis SNC**, Ding XZ, Dennis GJ, Tsokos GC. Defective T cell receptor ζ chain expression and abnormal T cell signaling in patients with systemic lupus erythematosus. (**Plenary Session**) Arthritis & Rheumatism (Abstract) 40, S72, 1997.

8.5.2.10. **Liossis SNC**, Ding XZ, Dennis GJ, Tsokos GC. Abnormal anti-CD3-mediated protein tyrosine phosphorylation in T cells from patients with SLE and deficient expression of the TCRzeta chain. FASEB Journal (Abstract) 12, A1094, 1998.

8.5.2.11. **Liossis SNC**, Dimopoulos MA, Sfrikakis PP. Expression of the B cell inhibitory molecule CD22 in patients with systemic lupus erythematosus. American College of Rheumatology Basic Sciences Conference, Boston, November 1999. Arthritis & Rheumatism (Abstract) S55, 1999.

8.5.2.12. Katsiari CG, **Liossis SNC**, Dimopoulos MA, Mavrikakis M, Sfrikakis PP. Resistance of TCR-mediated CD40L expression on SLE T cells to cyclosporine A. American College of Rheumatology Basic Sciences Conference, Boston, November 1999. Arthritis & Rheumatism (Abstract) S54, 1999.

8.5.2.13. **Liossis SNC**, Mavrikakis M, Dimopoulos MA, Sfrikakis PP. Expression of B cell signaling regulatory molecules in patients with systemic lupus erythematosus. Arthritis & Rheumatism (Abstract) S309, 1999.

8.5.2.14. Katsiari CG, **Liossis SNC**, Dimopoulos MA, Mavrikakis M, Sfrikakis PP. Resistance of TCR-mediated CD40L expression on SLE T cells to cyclosporine A. Arthritis & Rheumatism (Abstract) S102, 1999.

8.5.2.15. **Liossis SNC**, Solomou EE, Dimopoulos MA, Panayiotidis P, Mavrikakis M, Sfrikakis PP. B-cell kinase Lyn deficiency in patients with systemic lupus erythematosus. Arthritis & Rheumatism (Abstract) S235, 2000.

8.5.2.16. Enyedy EJ, Nambiar MP, **Liossis SNC**, Dennis DJ, Kammer GM, Tsokos GC. FcγRIε chain replaces TCR ζ chain in T cells of subjects with systemic lupus erythematosus. Arthritis & Rheumatism (Abstract) S236, 2000.

8.5.2.17. Katsiari CG, **Liossis SNC**, Vaiopoulos G, Mavrikakis M, Sfrikakis PP. Overexpression and dysregulation of CD40L on peripheral monocytes from patients with systemic lupus erythematosus. Arthritis & Rheumatism (Abstract) S94, 2000.

8.5.2.18. Katopodis O., Sfrikakis P.P., Viglis V., **Liossis SNC**, Pouli A., Dimopoulos M.A. Expansion of circulating T cells expressing low levels of the B cell-specific antigen CD20 (CD3+CD20dim) in patients with multiple myeloma. Blood (Abstract) 4936, 2000.

8.5.2.19. Papapetropoulos S, Argyriou A, **Liossis S**, Daousis D, Katsoulas G, Apostolopoulos D, Chroni E. Parkinsonian syndrome as a side effect of oral methotrexate intake: case report. J Neurol (Abstract) P244, 251;III/67, 2004.

8.5.2.20. Goura S, Giannopoulou E, Panagiotopoulos E, **Liossis S**, Andonopoulos AP, Aletras AJ. TGF-β1 enhances the expression of its receptors and that of IL-6 in synovial fibroblasts and articular chondrocytes of patients with rheumatoid arthritis and osteoarthritis via induction of the production of reactive oxygen species. Ann Rheum Dis (Abstract) 64 SIII:133. 2006.

8.5.2.21. Andonopoulos AP, Euthymiopoulou K, Ravazoula P, Daoussis D, **Liossis SN**, Aletras A. Antiovarian antibodies in primary Sjögren's syndrome. Arthritis Rheum (Abstract) S377, 2005.

8.5.2.22. **Liossis SN**, Bounas A, Andonopoulos AP. Mycophenolate mofetil as first-line treatment improves early clinically evident scleroderma lung disease. Ann Rheum Dis (Abstract) 2006;65(Suppl II):515.

8.5.2.23. **Liossis SN**, Daoussis D, Antonopoulos I, Andonopoulos AP. T cells from patients with psoriatic arthritis overexpress CD154 (CD40L). Ann Rheum Dis (Abstract) 2006;65(Suppl II):533.

- 8.5.2.24. G. Yiannopoulos , V. Pastromas , I. Antonopoulos , G. Katsiberis, G. Kalliolas , **S.N.C. Liossis** , A.P. Andonopoulos. Combination of intravenous pulses of cyclophosphamide and methylprednisolone in patients with systemic sclerosis and interstitial lung disease. Ann Rheum Dis (Abstract) 2006;65(Suppl II):637
- 8.5.2.25. G. Kalliolas, P. Georgiou, I. Antonopoulos, A.P. Andonopoulos, **S.N. Liossis**. Anakinra treatment in patients with adult onset still's disease is fast, effective, safe and steroid sparing: experience from an uncontrolled trial. Ann Rheum Dis (Abstract) 2007;66(Suppl II):628
- 8.5.2.26. A. Tsanaktsi, E.E. Solomou, D. Daoussis, G. Giannopoulos, N.C. Zoumbos, A.P. Andonopoulos, **S.N. Liossis**. Reduced expansion of Th17 cells in patients with systemic lupus erythematosus. Ann Rheum Dis (Abstract) 2008;67(Suppl II):597
- 8.5.2.27. D. Daoussis, M. Karampetsou, E.E. Solomou, K. Bounia, A. Tsanaktsi, G. Giannopoulos, **S.N. Liossis**, A.P. Andonopoulos. Serum dickkopf-1 (dkk-1) levels are increased in patients with ankylosing spondylitis Ann Rheum Dis (Abstract) 2008;67(Suppl II):383
- 8.5.2.28. D. Daoussis, E.E. Solomou, M. Karampetsou, K. Bounia, A. Tsanaktsi, G. Giannopoulos, **S.N. Liossis**, A.P. Andonopoulos. Th17 cells are increased in patients with active rheumatoid arthritis Ann Rheum Dis (Abstract) 2008;67(Suppl II):152
- 8.5.2.29. D. Daoussis, M. Karampetsou, E.E. Solomou, A. Tsanaktsi, K. Bounia, G. Giannopoulos, **S.N. Liossis**, A.P. Andonopoulos. Differential response of serum dickkopf-1 (dkk-1) levels to anti-tnfa treatment in patients with ankylosing spondylitis and rheumatoid arthritis. Ann Rheum Dis (Abstract) 2008;67(Suppl II):177
- 8.5.2.30. Tsanaktsi A, Solomou EE, Zoumbos N, Andonopoulos AP, **Liossis SNC**. Overexpansion of Th1/17 cells in patients with active systemic lupus erythematosus. Arthritis Rheum 2008; 58 Suppl. S340.

8.5.2.31. Solomou E.E., A. Tsanaktis, V. Fertakis, K. Dallas, S. Karambina, M. Tiniakou, A. Kourakli, I. Micheva, A. P Andonopoulos, **S.N C Liossis**, P. Matsouka, N. Zoumbos. Overexpansion of Th17 and Th1/17 Cells in Patients with Myelodysplastic Syndrome. Blood 2008; 112(11): p. 2698

8.5.2.32. Karampetsou MP, Andonopoulos AP, **Liossis SNC**. Anti-TNF- α treatment-induced changes in the expression of B cell surface CD20 and B cell Lyn content. Ann Rheum Dis 2009; in press.

8.5.2.33. Daoussis D, **Liossis SNC**, Tsamandas AC, Kalogeropoulou C, Kazantzi A, Sirinian C, Karampetsou M, Yiannopoulos G, Andonopoulos AP. Experience with rituximab in scleroderma. Results from a 1-year, proof-of-principle study. Ann Rheum Dis 2009; In press.

8.5.2.34. Karampetsou MP, Paliogianni F, Andonopoulos AP, **Liossis SNC**. Phenotypical and functional aberrations of B cells in patients treated with anti-TNF α agents. Arthritis Rheum 2009; 60(Suppl):689.

8.5.3. Εξωτερικού με Abstracts

*Προφορική ανακοίνωση περίληψης

8.5.3.1. Kovacs B, **Liossis SNC**, Dennis GJ, Tsokos GC. Increased expression of functional Fas ligand in activated cells from patients with systemic lupus erythematosus. In: Novel perspectives on Systemic Lupus Erythematosus: From Basic Research to Clinical Applications, NIH Conference, NIH Bethesda, MD, Nov. 6-8, 1997.

8.5.3.2. **Liossis SNC**, Ding XZ, Dennis GJ, Tsokos GC. Defective T cell receptor ζ chain expression and abnormal T cell signaling in patients with systemic lupus erythematosus. In: Novel perspectives on Systemic Lupus Erythematosus: From Basic Research to Clinical Applications, NIH Conference, NIH, Bethesda, MD, Nov. 6-8, 1997.

8.5.3.3.* Katsiari GC, **Liossis SNC**, Sfrikakis PP. Parallel study of CD40L expression on peripheral T cells, B cells and monocytes from patients with systemic lupus erythematosus. In: Autoimmunity: Mechanisms and Novel Treatments. (Endorsed by the Clinical Immunology Society). Mykonos, Greece, Oct. 8-13, 2003, Aegean Conferences Vol. 12.

8.5.3.4. Kazantzi A, Zambakis P, Korfiatis P, Daoussis D, Liossis S, Petsas T, Kalogeropoulou C. HRCT imaging of the lung in rheumatology patients: spectrum of findings and grading according to severity. European Society of Thoracic Imaging 16th Annual Meeting, Nice, France May 30-June 1, 2008.

9. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΑ

9.1. Θέμα: “Διαταραχές στη μετάδοση του ενδοκυττάριου μηνύματος σε Β λεμφοκύτταρα ασθενών με συστηματικό ερυθηματώδη λύκο”. Χρηματοδότηση από την Ελληνική Ρευματολογική Εταιρεία για το χρονικό διάστημα 1998-2000, με χρηματικό ποσό 5.000.000 δρχ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ. Ν. Λιόσης** (Συνερευνητής: Π.Π. Σφηκάκης)

9.2. Θέμα: “Ρύθμιση και δυσλειτουργία του συνδιεγερτικού μορίου CD154 (CD40L) σε ανοσοκύτταρα ασθενών με συστηματικό ερυθηματώδη λύκο”. Χρηματοδότηση από την Ελληνική Ρευματολογική Εταιρεία για το διάστημα 2000-2001, με χρηματικό ποσό 1.000.000 δρχ.

(Συνερευνητές: **Σ.Ν. Λιόσης** και Π.Π. Σφηκάκης)

9.3. Θέμα: «Η επίδραση της ιντερφερόνης-α στην παραγωγή ιντερλευκίνης-2 από τα τ-λεμφοκύτταρα ασθενών με συστηματικό ερυθηματώδη λύκο».

Χρηματοδότηση από την Ελληνική Ρευματολογική Εταιρεία για το διάστημα 2004-2006, με χρηματικό ποσό 5.000 ευρώ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ. Ν. Λιόσης**.

9.4. Θέμα: «Η επίδραση της χορήγησης αντι-CD20 μονοκλωνικού αντισώματος στα Τ λεμφοκύτταρα και στη λειτουργία τους σε ασθενείς με Ρευματοειδή Αρθρίτιδα».

Χρηματοδότηση από την Ελληνική Ρευματολογική Εταιρεία για το διάστημα 2007-2008, με χρηματικό ποσό 4.500 ευρώ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ. Ν. Λιόσης**.

9.5. Θέμα: «Μελέτη των περιφερικών κυτταρικών υποπληθυσμών Th17 και Th1/17 και της λειτουργίας τους σε ασθενείς με Συστηματικό Ερυθηματώδη Λύκο».

Χρηματοδότηση από την ΕΡΕ για το διάστημα 2008-9 με χρηματικό ποσό 4.500 ευρώ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ. Ν. Λιόσης**.

9.6. Θέμα: «Μηχανισμοί επαγωγής αυτοανοσίας μετά από θεραπεία με αντι-TNFα βιολογικούς παράγοντες: *Ex vivo* και *in vitro* μελέτη του φαινότυπου και της λειτουργίας του Β λεμφοκυττάρου».

Χρηματοδότηση από το Πανεπιστήμιο Πατρών μέσω του ανταγωνιστικού προγράμματος βασικής έρευνας «**Κ. Καραθεοδωρή**», για το χρονικό διάστημα 2009-2012, με χρηματικό ποσό **30.000 ευρώ**.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ.Ν. Λιόσης**.

10. ΕΣΤΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

10.1. Παθοφυσιολογία των αυτοάνοσων ρευματικών νοσημάτων.

10.2. Φυσιολογία του ανθρώπινου Β-λεμφοκυττάρου.

10.3. Φυσιολογία του ανθρώπινου Τ-λεμφοκυττάρου.

11. ΟΜΙΛΗΤΗΣ – ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

Προσκεκλημένος ομιλητής σε:

11.1. Σεμινάρια

11.1.1. Ερευνητικό σεμινάριο “Current basic and clinical concepts in Systemic Lupus Erythematosus”. Τίτλος: “Lymphocyte signaling aberrations in SLE”: Uniformed Services University of the Health Sciences, Ιούνιος 1997.

11.1.2. 11^ο Ετήσιο σεμινάριο Ελλήνων Παιδιάτρων. Τίτλος «Ο συστηματικός ερυθματώδης λύκος στα παιδιά». Αθήνα, Δεκέμβριος 1998.

11.1.3. Σεμινάριο του Ελληνικού Ινστιτούτου Οστεοπόρωσης (ΕΛΙΟΣ) στα Μεταβολικά νοσήματα των Οστών. Τίτλος: «Οστεοπόρωση και ρευματικές παθήσεις». Αθήνα, Ιανουάριος 2001.

11.1.4. Σεμινάριο του Ελληνικού Ινστιτούτου Οστεοπόρωσης (ΕΛΙΟΣ) στα Μεταβολικά νοσήματα των Οστών. Τίτλος: «Ανοσολογικό σύστημα και οστικός μεταβολισμός». Αθήνα, Ιανουάριος 2003.

11.1.5. 1ο Ετήσιο Σεμινάριο Ανοσοπαθολογίας για Ρευματολόγους. Τίτλος: «Η λειτουργία της συνδιέγερσης και της αναστολής της στη Ρευματοειδή Αρθρίτιδα». Ανω Χώρα Ναυπακτίας, Απρίλιος 2009.

11.1.6. 2^ο Ετήσιο Σεμινάριο Ανοσοπαθολογίας για Ρευματολόγους. Τίτλος: «Ο ρόλος του Β λεμφοκυττάρου στην αυτοανοσία». Βυτίνα, Μάρτιος 2011.

11.2. Διαλέξεις

11.2.1. Ημερίδα της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας με θέμα: «Αυτοάνοσα Ρευματικά Νοσήματα». Τίτλος: «Διαταραχές της μετάδοσης του ενδοκυττάριου μηνύματος στα ανοσοκύτταρα του Συστηματικού Ερυθηματώδους Λύκου», Μάρτιος 1999.

11.2.2. Ημερίδα της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας με θέμα: «Τι νεώτερο στη Ρευματολογία». Τίτλος «Νεώτερα δεδομένα στην παθογένεια της οστεοαρθρίτιδας». Αθήνα, Μάιος 2001.

11.2.3. Ημερίδα της Γηριατρικής Γεροντολογικής Εταιρείας Νοτιοδυτικής Ελλάδος με θέμα: «Τα ρευματικά νοσήματα στην τρίτη ηλικία». Τίτλος: «Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες». Πάτρα, Ιούνιος 2003.

11.2.4. Εαρινές Ημέρες Ρευματολογίας της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας. Ομιλία με θέμα: «Στοχεύοντας το Β λεμφοκύτταρο». Πόρτο Χέλι, Μάιος 2007.

11.2.5. Εαρινές Ημέρες Ρευματολογίας της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ. Ομιλία με θέμα: «Ποιοι ασθενείς είναι κατάλληλοι για βιολογική μονοθεραπεία». Χαλκιδική, Μάιος 2013.

11.3. Συμπόσια

11.3.1. Συμπόσιο «Κυτταροκίνες και ανοσία» Τίτλος: “B cells’ early signal transduction abnormalities in SLE”: Uniformed Services University of the Health Sciences Research Days. Μάρτιος 1997.

11.4. Συνέδρια

11.4.1. 15^ο Συνέδριο της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας. Τίτλος: «Διαταραχές στη μετάδοση του ενδοκυττάριου μηνύματος στα λεμφοκύτταρα. Από τη φυσιολογία στην παθοφυσιολογία των αυτοάνοσων ρευματικών νοσημάτων». Αθήνα, Νοέμβριος 1998.

11.4.2. 15^ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο. Τίτλος: «Ο ρόλος των ANCA στις συστηματικές αγγειίτιδες». Αθήνα, Μάιος 1999.

11.4.3. 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανοσολογίας. Τίτλος: «Τα κορτικοειδή στην αντιμετώπιση της φλεγμονής» Αθήνα, Ιούνιος 1999.

- 11.4.4. 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης Μεταβολισμού των Οστών. Τίτλος: «Μηχανισμοί ανάπτυξης της οστεοπόρωσης από κορτικοειδή». Αθήνα, Μάιος 2000.
- 11.4.5. 6^ο Βιο-ιατρικό συνέδριο του διεθνούς Ελληνισμού (6th World Hellenic Bio-medical Congress). Τίτλος: "Immune-cell signaling aberrations in SLE". Αθήνα, Οκτώβριος 2000.
- 11.4.6. 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης Μεταβολισμού των Οστών. Τίτλος: «COX2 και πόνος». Αθήνα, Απρίλιος 2003.
- 11.4.7. 7th Annual Meeting of the Hellenic Research Club for connective tissue & matrix biology. Τίτλος: «Lupus lymphocyte signaling: not normal at all». Πάτρα, Απρίλιος 2005.
- 11.4.8. 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εσωτερικής Παθολογίας. Τίτλος: «Αναστολή της IL-1 στην κλινική πράξη». Αθήνα, Οκτώβριος 2005.
- 11.4.9. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σπονδυλικής Στήλης. Τίτλος: «Αγκυλωτική Σπονδυλίτιδα: Κλινικό φάσμα». Αθήνα, Σεπτέμβριος 2007.
- 11.4.10. 16^α Μετεκπαιδευτικά Μαθήματα Ρευματολογίας. Τίτλος: «ANA, αντι-DNA, αντι-ENA». Αθήνα, 13-15 Δεκεμβρίου 2007.
- 11.4.11. 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανοσολογίας. Τίτλος: «Ο ρόλος του Β λεμφοκυττάρου στα αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα». Θεσσαλονίκη, 12-15 Δεκεμβρίου 2007.
- 11.4.12. Αχαϊκές Ημέρες Παθολογίας της Ιατρικής Εταιρείας Δυτικής Ελλάδος & Πελοποννήσου. Τίτλος «Οροαρνητικές Σπονδυλίτιδες». Πάτρα, Μάρτιος 2008.
- 11.4.13. 20^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας. Τίτλος: «Τ λεμφοκύτταρα». Αθήνα, Νοέμβριος 2008.
- 11.4.14. Εαρινές Ημέρες Ρευματολογίας. Τίτλος: «Θεραπεία των πνευμονικών εκδηλώσεων του ΣΕΛ». Σαντορίνη, Μάιος 2009.
- 11.4.15. 17^α Μετεκπαιδευτικά Μαθήματα Ρευματολογίας. Τίτλος «Η Θεραπεία του ΣΕΛ». Αθήνα, Σεπτέμβριος 2009.
- 11.4.16. Αχαϊκές Ημέρες Παθολογίας. Τίτλος «Abatacept». Πάτρα, Ιανουάριος 2010.
- 11.4.17. 10^ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Τίτλος «Τι νεώτερο στη Ρευματολογία». Σπάρτη, Ιούνιος 2012.

11.5 Πρόεδρος σε Συνεδρίες

11.5.1. 19ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας. Πρόεδρος συνεδρίας με τίτλο «Επιλεγμένες προφορικές ανακοινώσεις». Αθήνα, Νοέμβριος 2006.

11.5.2. 20ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ρευματολογίας. Πρόεδρος στρογγυλής τράπεζας με τίτλο «Βασική Ανοσολογία στη Ρευματολογία». Αθήνα, Νοέμβριος 2008.

11.5.3. **American College for Rheumatology (ACR/ARHP) Annual Scientific Meeting:** Πρόεδρος συνεδρίας με τίτλο “Human SLE: From genome to cell function”. San Francisco, CA, USA, Οκτώβριος 2008.

11.5.4. Εαρινές Ημέρες Ρευματολογίας 2013. Πρόεδρος Στρογγύλης Τράπεζας με τίτλο «Προσαρμόζοντας τις θεραπευτικές επιλογές στις ανάγκες του ασθενή με Ρευματοειδή Αρθρίτιδα». Χαλκιδική, Μάιος 2013.

12. ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

12.1. 1995 – Σήμερα: Μέλος της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας.

12.2. 1998 – Σήμερα: Μέλος (International Fellow) του Αμερικανικού Κολλεγίου Ρευματολογίας (American College of Rheumatology).

Μέλος του **Autoimmunity Network** (Διεθνές Δίκτυο, εκλεγμένο μέλος) και του δικτύου **Osteonet** (Πανεπιστήμιο Πατρών).

13. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

13.1. Σύμβουλος (κριτής) σε επιστημονικά περιοδικά και επιστημονικές επιτροπές

13.1.1. Κριτής (ad hoc) σε επιστημονικά περιοδικά

13.1.1.1. **The Journal of Immunology**

13.1.1.2. Clinical and Experimental Immunology

13.1.1.3. Clinical Immunology and Immunopathology

13.1.1.4. **Clinical Immunology**

- 13.1.1.5. Journal of Applied Physiology
- 13.1.1.6. Journal of Investigative Medicine
- 13.1.1.7. Journal of Rheumatology
- 13.1.1.8. Clinical and Diagnostic Laboratory Immunology
- 13.1.1.9. Biological Procedures Online
- 13.1.1.10. Current Immunology Reviews
- 13.1.1.11. **Arthritis & Rheumatism**
- 13.1.1.12. Medical Science Monitor
- 13.1.1.13. Lupus
- 13.1.1.14. Archivum Immunologiae et Therapiae Experimentalis
- 13.1.1.15. Expert Opinion on Investigational Drugs
- 13.1.1.16. Immunology
- 13.1.1.17. Immunological Investigations
- 13.1.1.18. Expert Opinion on Biological Therapy
- 13.1.1.19. Key Opinions (Thomson Reuters)
- 13.1.1.20. Journal of Biomedicine and Biotechnology
- 13.1.1.21. **American Journal of Physiology**
- 13.1.1.22. **Rheumatology (Oxford)**
- 13.1.1.23. **Arthritis Research & Therapy**
- 13.1.1.24. **PLoS ONE**
- 13.1.1.25. **Annals of the Rheumatic Diseases**
- 13.1.1.26. Human Immunology
- 13.1.1.27. Biodrugs
- 13.1.1.28. Aging Health

13.1.2. Σύμβουλος σε επιστημονικά περιοδικά

13.1.2.1. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής (**Academic Editor**) του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού **PLoS ONE**.

13.1.2.2. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής (**Editorial Board**) του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού **Clinical and Diagnostic Laboratory Immunology (CDLI)** με τριετή θητεία (01/01/2003 – 31/12/2005) που ανανεώθηκε (01/01/2006 – 31/12/2008) και πρόσφατα ανανεώθηκε για 3 έτη ακόμα (01/01/2009 – 31/12/2011). Το περιοδικό κυκλοφορεί πλέον με νέο όνομα (**Clinical & Vaccine Immunology**) και είναι επιστημονικό όργανο του American Society for Microbiology.

13.1.2.3. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής (**Editorial Board**) του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού **Clinical Immunology** (01/01/2005 – σήμερα). Το περιοδικό είναι επιστημονικό όργανο του Clinical Immunology Society (CIS).

13.1.2.4. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής (**Editorial Board**) του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού **Frontiers in Immunology**. Το περιοδικό είναι το επίσημο όργανο του International Union of Immunological Societies (IUIS).

13.1.2.5. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής (**Editorial Board**) του διεθνούς open access επιστημονικού περιοδικού **ISRN Immunology**.

13.1.2.6. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του Ελληνικού επιστημονικού περιοδικού **Ελληνική Ρευματολογία**. Το περιοδικό είναι επιστημονικό όργανο της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας.

13.1.2.7. Μέλος των επιτροπών εξετάσεων για την ιατρική ειδικότητα της Ρευματολογίας στους νομούς **Αχαΐας** και **Ιωαννίνων**.

13.1.2.8. **Εκπρόσωπος (Delegate)** της ΕΡΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ρευματολόγων (EULAR) στο θέμα “**Clinical Affairs**”.

13.1.3. **Σύμβουλος / κριτής σε επιστημονικές επιτροπές**

13.1.3.1. Κριτής (Reviewer) στην αξιολόγηση για χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων (research proposals) του Ιδρύματος Επιστημών του Ισραήλ (**Israel Science Foundation, Jerusalem**) (Μάρτιος 2001).

13.1.3.2. Κριτής στην αξιολόγηση για χρηματική βράβευση πρωτότυπων ερευνητικών μελετών στα πλαίσια του 16^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου Ρευματολογίας, Αθήνα 2000.

13.1.3.3. Μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης Περιλήψεων (Abstract Selection Sub-committee) στο Ετήσιο Συνέδριο του **American College for Rheumatology (ACR)**. Θεματική ενότητα: «Lymphocyte activation and regulation», Orlando, Florida. Οκτώβριος 2003.

13.1.3.4. Κριτής στην αξιολόγηση για χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων της Ενωσης Ρευματολόγων Ολλανδίας (**Dutch Arthritis Association**), 2012.

13.2. Βραβεία

13.2.1. Τιμήθηκα με το **First John F. Maher, MD Award** for Research Excellence από το USUHS τον Απρίλιο του 1998, για το σύνολο του μέχρι τότε ερευνητικού μου έργου (ειδική τελετή, απονομή τιμητικής πλακέτας και χρηματικού ποσού).

13.2.2. Το Νοέμβριο του 2000 τιμήθηκα (μαζί με τους κ.κ. Χ. Κατσιάρη και Π.Π. Σφηκάκη) με το «**Έπαθλο Ν. Κέπετζη**» της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας για τη μελέτη με τίτλο «Η υπερέκφραση του συνδιεγερτικού μορίου CD40L στα Τ λεμφοκύτταρα ασθενών με ΣΕΛ είναι ανθεκτική στην καταστολή της καλσινευρίνης». (Χρηματικό έπαθλο).

13.2.3. Το Νοέμβριο του 2004 τιμήθηκα (μαζί με τους κ.κ. Δ. Δασούση και Α. Αντωνόπουλο) με το «**Έπαθλο Ν. Κέπετζη**» της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας για τη μελέτη με τίτλο «Στοχεύοντας το CD40L: Ένας πιθανός μελλοντικός θεραπευτικός στόχος». (Χρηματικό έπαθλο).

13.2.4. Το Νοέμβριο του 2008 τιμήθηκα (μαζί με τους κ.κ. Δ. Δασούση και Α. Αντωνόπουλο) με το «**Έπαθλο Ν. Κέπετζη**» της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας για τη μελέτη με τίτλο «Νεώτερα δεδομένα για τον οστικό μεταβολισμό: Βλέποντας πέρα από τον άξονα RANK-RANKL-OPG» (Χρηματικό έπαθλο).

13.2.5. Το Δεκέμβριο του 2009 τιμήθηκα (μαζί με τους κ.κ. Δ. Δαούση, Γ. Γιαννόπουλο και Α.Π. Αντωνόπουλο) με το «**1^ο Βραβείο Κλινικής Μελέτης**» της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας για τη μελέτη με τίτλο «Improvement of lung function and skin thickening following long term Rituximab treatment in patients with scleroderma» (Χρηματικό έπαθλο).

13.2.6. Το 2012 μου απονεμήθηκε το “Certificate for Reviewing Excellence” από το διεθνές επιστημονικό περιοδικό **Clinical Immunology**. Τη διάκριση αυτή απένειμε το περιοδικό σε 25 μόνον από το σύνολο των κριτών του “in recognition of outstanding contribution to the quality of the journal”.

13.3. Μεταφράσεις

13.3.1. Συμμετείχα στη μετάφραση στα Ελληνικά του Harrison’s Principles of Internal Medicine (13^η Έκδοση, Εκδόσεις Παρισιάνος), μεταφράζοντας κεφάλαια που αφορούν στο τμήμα των Ρευματικών και ανοσολογικής αρχής νοσημάτων.

13.3.2. Συμμετείχα στη μετάφραση στα Ελληνικά του Primer on the Rheumatic Diseases (12^η Έκδοση, Arthritis Foundation).

13.4. Οργανωτικό έργο

Συνέβαλα στην οργάνωση και λειτουργία (1998-1999) του εργαστηρίου υποστήριξης της Μονάδας Μεταμοσχεύσεως Μυελού (κυτταροκαλλιέργειες, κυτταρομετρητής ροής) της Θεραπευτικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Ερευνητικού Εργαστηρίου Ρευματολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών.